

2022

was een druk jaar

Onze prestaties op een rij!

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Jaarverslag en -rekening 2022
KATERN 1

INHOUDSOPGAVE

KATERN 1

- 05 Voorwoord: 2022 was een druk jaar
- 06 A: Onze prestaties op een rij
- 09 B: Programma vegunningen
- 011 C: Naleefgedrag verbeteren
(programma toezicht en handhaving)
- 014 D: Adviseurs geluid, trillingen en emissies
(programma advies)
- 016 E: Focus op projecten en innovatie
(programma projecten)
- 019 F: We werken samen in Gelderland
(programma stelseltaken)
- 021 G: We werken aan doelmatige bedrijfsvoering
- 025 H: Sociaal jaarverslag

KATERN 2

- 030 I: Jaarrekening ODRA 2022
- 032 J: Baten en lasten programma-indeling,
product- en klantgroepen
- 038 K: Staat van baten en lasten categoriale indeling
- 044 L: Balans per 31 december
- 051 M: Financiële weerbaarheid en risico's
- 053 N: Ondertekening

BIJLAGEN

- 055 1. Realisatie producten en diensten
- 057 2. Realisatie per partner
- 058 3. Specificatie gezamenlijke diensten en EML-controles
- 060 4. Controle verklaring accountantVTH dashboard

COLOFON

De Jaarrekening 2022 van de Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA) is een weerslag van onze collectieve prestaties en is geschreven door teamleiders, management, staf en communicatie (eindredactie).

De foto's zijn van Karin Veenendaal (www.karinveenendaal.nl) en StudioBont (www.studio-bont.nl) heeft het jaarverslag vormgegeven.

We verspreiden ons jaarverslag naar onze partners, raadsleden en statenleden en publiceren dit verslag op www. Voor reacties of vragen communicatie@odra.nl

VOORWOORD

2022 WAS EEN DRUK JAAR

9 december 2021 stemt ons bestuur in met het businessplan voor een nieuwe kantoorlocatie en een nieuwe ICT-omgeving. Dit besluit is het 'fluitsignaal' voor de sneltrein die gaat rijden. We hadden vanaf dat moment één jaar de tijd om een nieuw kantoor te zoeken en in gebruik te nemen voor inmiddels een kleine 200 medewerkers.

Hemelsbreed zijn we 150 meter opgeschoven naar het zuiden en huren we nu vier verdiepingen in de Airborne Tower aan de voet van de John Frostbrug. 150 meter verhuizen lijkt niet veel. Dat kun je bij wijze van spreken in een dag of vier doen als iedereen even de handen uit de mouwen steekt: één dag opruimen en oude zoi weg-gooien, één dag inpakken en klaarzetten, één dag op en neer sjouwen en één dag uitpakken en de nieuwe omgeving een beetje naar jouw idee inrichten.

Was het maar zo simpel. We kiezen voor een andere route, een uitdagende route. We zijn namelijk niet alleen verhuisd. Vier verdiepingen moeten we leeghalen, slopen en opnieuw opbouwen terwijl de sneltrein voort dendert en maar een enkele tussenhalte aandoet. De haltes zijn de momenten om keuzes te maken voor kantoorconcept, meubilair, kleuren en inrichting van de ruimte. De trein gaat door. Het is ons gelukt op de route te blijven. 6 april 2022 tekenen we de huurovereenkomst, 1 juli 2022 gaat de eerste helft van de medewerkers over en 1 september volgt de tweede helft. We hebben in zes maanden tijd een compleet nieuwe inrichting gerealiseerd. Met de ervaringen uit de corona-periode in ons achterhoofd, is ook het hybride werken geïntroduceerd en zijn we overgestapt op The Cloud.

We besteden in onze plannenmakerij veel aandacht aan de werkomgeving voor onze medewerkers, maar ook

aan duurzaamheid. Dat zijn we als omgevingsdienst aan onze stad verplicht. 85% van de inrichting en het bouw-materiaal is gerecycled, we hebben een energielabel A++, overall ledverlichting met bewegingssensoren en koffie drinken we uit porseleinen bekers. De verhuizing heeft veel geld gekost, maar de investering verdienen we in enkele jaren terug. We besparen jaarlijks €150.000 aan huur ten opzichte van het oude kantoor.

Naast de sneltrein van de verhuizing, loopt een andere trein. In 2022 wordt de introductie van de Omgevingswet verzet en nog eens verzet. In de beeldspraak van hierboven rijdt er een stoptrein die bij elk station en

seinpaal stopt om extra passagiers mee te nemen. Deze trein is tien jaar geleden gaan rijden en bereikt volgens het aangepaste reisschema in januari 2024 zijn bestemming. Ondertussen zijn door machinist en spoormedewerkers vele technische ingrepen gedaan om de trein rijdende te houden. Houd vol en blijf geloven in de wet! Door-schuiven van de invoeringsdatum is te begrijpen, maar is niet bevorderlijk voor de motivatie van onze medewerkers. In het jaarverslag over 2024 kunnen we straks terugblikken en weten we of de trein in het goede spoor is gebleven. De uitdagingen zijn groot. We hebben de handen vol aan de verbeteringen van het VTH-stelsel waar in 2022 een start mee is gemaakt en de maatschappelijke opgaves.

We zijn nog niet klaar, maar wat we in 2022 hebben gepresteerd, schept vertrouwen in ons kunnen. 2022 was een druk jaar, maar in vele opzichten een goed jaar. We zijn verhuisd, gegroeid, kwaliteit geleverd, de relatie met onze opdrachtgevers versterkt, zo goed als klaar voor de Omgevingswet en hebben financieel een positief resultaat.

Ruben Vlaander
Directeur Omgevingsdienst Regio Arnhem

A

ONZE PRESTATIES
OP EEN RIJ

1: Onze doelen zijn gehaald

Ons Planning & Control proces

Met dit jaarverslag doen wij verslag over onze prestaties in 2022. We laten zien waar het goed ging, maar melden ook waar we de doelen niet gehaald hebben en wat op die punten onze ambities zijn voor 2023. Ons jaarverslag is het sluitstuk van de Planning en Control-cyclus (P&C). De start van de cyclus 2022 was in het najaar 2020. Het Algemeen Bestuur heeft toen de uitgangspuntennotitie voor de begroting 2022 vastgesteld. In juli 2021 is de begroting 2022 vastgesteld, welke (samen met onze partners) is geconcretiseerd in werkprogramma's voor 2022. De werkprogramma's bevatten de concrete doelen en het aantal te leveren producten en diensten voor het reguliere VTH-werk.

2022 was een jaar van majeure veranderingen; er zijn veel projecten opgestart, partners hebben aanvullende opdrachten gegeven, en zijn (bouw)taken overgekomen en last but not least, ODRA is verhuisd en heeft haar ICT werkomgeving volledig getransformeerd. De (kwantitatieve) doelen van al die veranderingen zijn in een geactualiseerde begroting 2022 verwoord en door het bestuur vastgesteld in het najaar 2022.

Zijn onze klanten tevreden

Uiteraard is klanttevredenheid de belangrijkste maatstaf voor ons werk. Meerdere stakeholders beoordelen mede de koers en kwaliteit van ons werk. Onze stakeholders bestaan uit diverse groeperingen; burgers, ondernemers en diverse overheden zijn 'klanten', die ons werk waarderen. In het najaar 2022 hebben we een reputatie-onderzoek uitgevoerd, wat inzicht geeft hoe ze naar ODRA kijken.

Om het reguliere werk te meten hanteren we een aantal KPI's, (kritieke prestatie indicatoren), waaronder klanttevredenheid op een aantal processen. Hiertoe sturen we maandelijks een online enquête uit aan burgers en ondernemers. Dit vertalen we in een percentage tevredenheid. In 2022 was gemiddeld 76% van de klanten tevreden of zelfs zeer tevreden over onze dienstverlening. Ons doel van 80% tevreden klanten is niet gehaald. Het belangrijkste verbeterpunt betreft het verbeteren van onze bereikbaarheid. ODRA heeft hier onder meer geïnvesteerd door haar telefoonteam te versterken en de openingstijden te verruimen.

In 2023 actualiseren we de wijze van meten en de vraagstelling aan de klanten. Daarmee beogen we meer inzicht te krijgen in de redenen van (on)tevredenheid en klachten, en beter aan te sluiten op de vraagstukken die we in de reguliere dienstverlening hebben.

Het responspercentage voor deelname aan deze vragenlijst ligt hoger dan gemiddeld bij dergelijke onderzoeken (namelijk 39% ten opzichte van 26% respons gemiddeld). Een verklaring hiervoor kan zijn dat met name ontevreden mensen de mogelijkheid aangrijpen om te reageren om zo nogmaals hun ongenoegen uit te drukken. Als belangrijk punt noemen deze respondenten vooral dat de klacht niet is opgelost. Het eerste argument is voor ODRA lastig beïnvloedbaar (ODRA handhaaft de wet- en regelgeving en een bedrijf kan binnen de wet- en regelgeving opereren en toch overlast veroorzaken); het tweede argument is binnen de organisatie opgepakt: Het management stuurt nadrukkelijk op de kwaliteit van de dienstverlening.

Financieel resultaat

De gemeenten en provincie waarvoor ODRA de taken uitvoert, zijn naast opdrachtgever ook financier van ODRA. We streven ernaar om het financieel resultaat in balans te hebben met de prestaties (prijs-kwaliteit). Dit is waar gemeenteraden en Provinciale Staten mede naar kijken. De gemeenteraden hebben afgelopen jaren aangegeven dat zij graag zien dat de kosten voor ODRA gaan dalen. Het beleid daartoe is reeds in het najaar 2020 geformuleerd (besparingsbrief aan de Raden). In 2022 zijn die voorgenomen besparingen structureel gerealiseerd, voornamelijk door de verhuizing en ict-transitie die in de zomer van 2022 is afgerond.

Het resultaat over de reguliere bedrijfsvoering 2022 is € 378.000 positief. Het exploitatie saldo komt echter uit op € 53.300. Er is een bijzondere dotatie aan de voorzieningen opgenomen voor het zgn. verlof sparen van € 325.000. Deze verplichting (aangegeven door de commissie BBV) is pas laat in 2022 bekend geworden en dus niet voorzien in de begroting.

In de financiële overzichten (katern 2) zien we dat de omzet enkele procenten hoger is ten opzichte van de begroting. Dit komt grotendeels voort uit de realisatie van aanvullende opdrachten die nog niet in de geactualiseerde begroting waren opgenomen. Aan de kostenkant zijn er hogere personeelskosten om het extra werk te kunnen uitvoeren, maar in mindere mate dan de omzet stijging (meer marge en hogere productiviteit). Aan de kostenkant zijn er meevallers ten opzichte van de begroting, met name bij de stelselkosten en kosten voor huisvesting en ict.

De jaarrekening laat een exploitatie zien van € 22,0 miljoen. Begroot was € 21,6 miljoen.

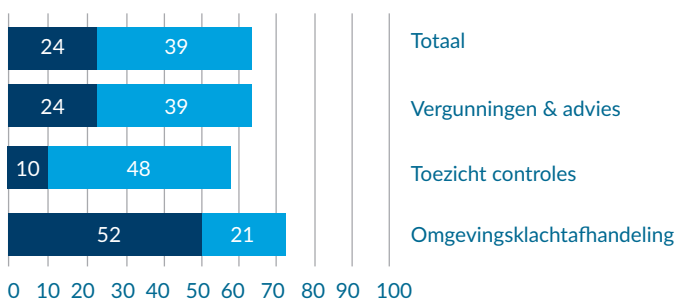
Samenvatting VTH resultaten

Het kwantitatieve doel om tenminste 98% van de afgesproken werkpakketten te realiseren, is ruim gehaald. Nu zeggen aantallen niet zo veel, het gaat in de werkzaamheden van ODRA toch vooral om de impact (meerwaarde) van onze inspanningen op de leefomgevingskwaliteit. En die staat onder druk. Dit concluderen we vooral uit het over de hele linie toegenomen aantal klachten van burgers over allerlei vormen van overlast (vooral geluid en geur/lucht.) Met onze inzet pogen we de ervaren aantasting van de leefomgevingskwaliteit te verminderen. Dat lukt vaak, maar niet altijd. Onder andere omdat we de klacht niet altijd kunnen oplossen.

Tabel 1: Resultaten KTO

Omgevingsklachtafhandeling

Resultaten KTO 2022 in %

■ Ontevreden ■ Zeer tevreden

Middels milieu- en bouwvergunningen en afhandeling van milieumeldingen, hebben we initiatiefnemers ruimte voor ontwikkeling gegeven en tegelijkertijd de belasting op de leefomgevingskwaliteit zo goed mogelijk geborgd (een vergunning is immers in feite een toestemming om te mogen belasten). Door middel van gerichte en zorgvuldig uitgevoerd toezicht, milieucontroles, bodemcontroles en bouwcontroles, zien we bovendien er op toe dat de belasting van de omgeving ook beperkt blijft tot hetgeen is toegestaan (vergund). Daar waar we constateren dat dit niet gebeurt, treden we handhavend op. Dat leidt tot dwangsommen en inning hiervan.

Samenvatting Provinciale programma's

2022 was een jaar waarin we resultaten geboekt hebben door de basis op orde te brengen. Het logistieke proces rondom de begroting en het programmaplan, de werkpakketten en de tertiaal rapportages hebben hieraan bijgedragen. Dat had een positief effect op het monitoren van de voortgang, waarborgen van continuïteit en is daarmee het vertrouwen tussen opdrachtgever (Provincie) opdrachtnemer versterkt. Dat ging ook gepaard met uitdagingen zoals de beschikbare capaciteit en senioriteit van specialisten binnen vergunningsverlening, toezicht en handhaving.

Om de basis in 2023 op orde te houden, blijft beschikbare capaciteit en senioriteit een punt van aandacht. Dat vraagt een gezamenlijke aanpak onder SamenSterk. Doorpakken op één opdracht, één team en één aanpak is noodzaak. Op 2 februari 2023 is een SamenSterk[er] event geweest waarin VTH kennis en kunde voor de provinciale opdracht samenkwamen.

Samenvatting organisatorische doelen

In 2022 hebben wij grote stappen gezet in het realiseren van een eigen pand en bijbehorende ICT. Per september 2022 zijn we gehuisvest in de Airborne toren en hebben we een hybride werkconcept gerealiseerd. We beschikken over 121 werkplekken (flexfactor 0,6) en over een variëteit aan overleguimten die 'state of the art' zijn toegerust met audiovisuele opstellingen, zodat deelnemen aan overleg vanuit huis goed gefaciliteerd wordt.

Op de 13e etage hebben we prettige faciliteiten gerealiseerd om onze gasten te verwelkomen en kijken dagelijks uit op de voor ons relevante leef- en werkomgeving. Alle medewerkers beschikken over een laptop en smartphone waarmee op elk moment en op elke plek gewerkt kan worden. Ook is een veilig cloud-netwerk op basis van Office 365 gerealiseerd waarop medewerkers kunnen inloggen. Dit vormt de ontsluiting tot alle relevante informatie en documentatie. In 2022 is ook ingezet op arbeidsmarktcommunicatie zowel op eigen kracht als in Gelders verband; een grote noodzaak gezien de enorme krapte op de arbeidsmarkt. In de vorm van een frisse campagne met videomateriaal over ons werkveld, communicatie via sociale media, presentaties op banenmarkten en de inzet op opleiden van eigen young professionals en trainees pakken wij de werving op een andere manier aan. Voor de komende jaren verwachten wij deze inzet te moeten intensiveren. ODRA blijft voortdurend inzetten op scholing en training van haar medewerkers en het verbeteren van haar aantrekkelijkheid als goed werkgever.

B

PRESTATIES
VERGUNNINGEN

1: Bouwvergunningen

Voor de gemeenten Arnhem, Lingewaard en Renkum hebben we in 2022, en voor gemeente Doesburg sinds 1 oktober 2022 de omgevingsvergunningen voor bouwen en de vergunningverlening voor de overige Wabo-activiteiten afgehandeld. Het gaat onder meer over kap-, inrit- en monumentenvergunningen. Daarnaast hebben we meldingen voor sloopwerkzaamheden en brandveiligheid afgehandeld en adviezen verstrekt over constructies, stikstof, welstandstoets en monumentenzorg. Om ons werk goed te kunnen doen, zoeken we altijd afstemming met de inhoudelijk deskundigen en betreffende afdelingen van de gemeenten over planologische afwijkingen, mobiliteit en archeologie.

We hebben voor Renkum, Lingewaard en provincie Gelderland de bezwaar- en beroepsprocedures afgehandeld. We hanteren de geldende kwaliteitsstandaarden en beschikken binnen de wettelijke termijnen. We ondersteunen inwoners en ondernemers professioneel en effectief bij de voorbereiding van (bouw)planontwikkeling, procedures en stappenplan en bij de beoordeling op juistheid en volledigheid.

2: Milieuvergunningen

Dat wij voor alle partners de milieuvergunningaanvragen en milieumeldingen behandelen, is een basistaak in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). We beoordelen op juistheid en volledigheid en zorgen dat de aanvragers en melders binnen de wettelijke termijnen een antwoord krijgen. We streven naar een zo integraal mogelijk antwoord door intern met collega's te sparren en door aansluiting te zoeken bij de inhoudelijke deskundigen van de partners.

Sinds oktober 2022 zijn wij in samenwerking met de ODRN gestart met een pilot. Voor alle nieuwe binnengekomen aanvragen van gemeentelijk complexe bedrijven (in Odra werkgebied) nemen wij de volledige behandeling voor onze rekening. In de oude situatie verzorgde de ODRN het adviesdeel voor in de omgevingsvergunning. Met enkele tussentijdse evaluaties hebben we geconcludeerd dat dit tot op heden goed verloopt en de Odra qua advisering robuust is. In 2023 loopt deze pilot door.

3: Resultaten programma vergunningen

Korte toelichting op de resultaten van programma vergunningen

- **Productie:** Met name het aantal geleverde diensten is hoger dan begroot (en vorig jaar). Het leveren van 'juridische expertise' en 'begeleiden initiatief milieu' zijn meer dan verdubbeld (zie ook bijlage in katern 2).
- **Tijdigheid:** Een lichte daling tot onder de norm.
- **Kwaliteit:** de vergunning verleners voldoen aan de vth-kwaliteitscriteria
- **Klant tevredenheid:** Een verbetering tov vorig jaar, maar nog niet op de norm.
- **Kosten en baten:** In het programma vergunningen is ruim € 320.000 meer omzet gerealiseerd dan begroot.

Tabel 2: KPI's en productieresultaten Vergunningen

Programma vergunningen	Beoogd resultaat	tov begroot	Realisatie 2022	toev 2021	Begroot 2022	Real. 2021
Productie	Aantal producten >95% van de opdrachten	😊 3%	4.149	↗	4.020	4.036
	Aantal diensten (in uren) >95% van de opdrachten	😊 20%	16.457	↗	13.738	10.258
Tijdigheid	Verlenen vergunningen (Wabo) binnen de wettelijke termijn	😞 -3%	87%	↘	90%	89%
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria	😊	% niet te bepalen		😊	% niet te bepalen
Klant-tevredenheid	Klanten zijn (zeer) tevreden over de dienstverlening	😞 -5%	76%	↗	80%	74%
Financiële realisatie	<ul style="list-style-type: none"> • kosten (x €1.000) • baten (x €1.000) 	😊	Saldo € 79 € 4.781 € 4.860	↗	€ 260 € 4.274 € 4.534	€ 143 € 4.402 € 4.545

C

NALEEFGEDRAG
VERBETEREN
(TOEZICHT EN
HANDHAVING)

Voor al onze partners voeren we het milieutoezicht bij bedrijven uit, houden we toezicht op asbestsaneringen en behandelen we overlastmeldingen van omwonenden. Daarnaast voeren we voor vier gemeentelijke partners ook het bouwtoezicht uit. Toezicht en handhaving zijn in onze ogen cruciale schakels in de regulieringsketen. We vinden dat preventief toezicht op (bedrijfsmatige) activiteiten de kans verkleint op ongevallen, incidenten of zelfs rampen. Wij zetten ons in om het naleefgedrag van bedrijven te verbeteren. We toetsen de wettelijke voorschriften, zijn oplossingsgericht en bij een overtreding volgen we de sanctiestrategie. Het gaat ons om een gezonde en veilige leefomgeving te bieden aan omwonenden en werknemers.

1: Bouwtoezicht

Voor Arnhem, Lingewaard en Renkum voeren we het toezicht uit op bouwprojecten, monumenten, (asbest)sloop, verbouwingen en bestaande bouw. Per 1 oktober doen we dat eveneens voor de gemeente Doesburg. Tevens behandelen we bouw gerelateerde overlastmeldingen. Het aantal uren bouwtoezicht is fors toegenomen en dat valt weer te koppelen aan het grote aantal verleende vergunningen in 2022. Opvallend over 2022 is dat we een toename zien bij illegale asbestsaneringen en dat vraagt om verschuiving van de aandacht van een gepland toezicht moment naar onaangekondigde controles. Het bouwtoezicht op de bestaande bouw is achtergebleven op de verwachte vraag en het lijkt een relatie te hebben met de olopende bouw- en materiaalkosten. Alleen voor de gemeente Arnhem heeft het project Kamerverhuur gezorgd dat we de prognose hebben gehaald voor toezicht op de bestaande bebouwing.

2: Milieu toezicht

De werkprogramma's zijn voor wat betreft het planbare werk bij milieutoezicht volledig behaald. De toename in het aantal klachten is opmerkelijk, dit heeft bij een aantal partners ook tot meer controles geleid dan begroot. Nieuw is dat we afgelopen jaar de beoordeling van de Europese elektronische milieujarverslagen van de grote bedrijven apart zijn gaan registreren, een taak die we uiteraard ook voorgaande jaren uitvoerden maar nu separaat inzichtelijk gemaakt hebben. Dit ook vanwege de doormelding aan het Rijk. Bij de gemeentelijk complexe bedrijven zijn we ook actiever onze meetdienst gaan inzetten voor luchtmetingen, bijvoorbeeld bij de steenfabrieken en asfaltcentrales. De resultaten hiervan geven een nog beter inzicht in de milieubelasting en waar wij op moeten inzetten bij toezicht.

LHS als referentie voor controles

De landelijke handhavingstrategie (LHS) is voor ons een belangrijk referentiedocument. De LHS verbindt het gedrag van de overtreder aan de impact van de overtreding. 'Ruimte geven waar dat kan, maar direct doorpakken als het nodig is', is het leitmotiv. Als overheid is gelijke monniken gelijke kappen vertrekpunt voor toezicht en handhaving. Dat wil zeggen dat de gelijke interpretatie van de LHS en samenwerking belangrijk zijn. We geven daar aandacht aan door periodiek casuïstiek te bespreken, ondersteuning van toezichthouders door bijzonder opsporingsambtenaren (boa's) en uitwisseling en training binnen het Gelders Stelsel. Dit houdt in dat de basis op orde is en ODRA het strafrecht consequent inzet conform dit kader. Gevolg is ook dat we een toename zien in de inzet van BOA's voor strafrecht, zowel voor milieu-, bodem- en bouwtoezicht. We monitoren in 2023 of deze trend zich doorzet.

Toezichtstrategie 2022-2025

We hebben, als ODRA, op basis van nieuwe inzichten en een geactualiseerde risicoanalyse en prioriteitstelling van de partners uit 2020 onze toezichtstrategie aangepast. De toezichtstrategie is alvast 'Omgevingswet-proof' en draagt bij aan een effectieve en efficiënte uitvoering van ons werk. We zetten aan de hand van recente ontwikkelingen en nieuwe inzichten andere accenten in de uitvoeringsstrategie, bijvoorbeeld ten aanzien van technische hulpmiddelen, data-analyses en gebiedsgericht werken. Onderdeel is ook dat we eind 2022 in ons VTH-systeem de inrichtingen hebben geconverteerd naar MBA's.

Piket: Ruim 200 keer in actie

Onze piketdienst is 24 uur per dag, 365 dagen per jaar beschikbaar om direct actie te ondernemen bij situaties van acute overlast en calamiteiten. Dat doen we voor onze eigen regio en als achtervang voor het werkgebied van de Omgevingsdienst Achterhoek (ODA). Ook weer bijna dagelijks is ons piketteam ingezet in 2022. Opvallend was dat er afgelopen jaar minder drugsdumpingen plaatsvonden, dit is een trend die zich in 2021 al aangekondigde. Wel zijn we vaker voor branden opgeroepen.

Kamerverhuurbeleid Arnhem

We werken intensief samen met de gemeente Arnhem om het kamerverhuurbeleid uit te voeren. Er zijn dit jaar in samenwerking met de VGGM 200 kamerverhuurpanden geïnspecteerd. Met de realisatie van 2021 liggen we op schema om de het project eind 2023 af te sluiten.

3: Resultaten programma Toezicht

In 2022 hebben we de begrote productie als totaal vrijwel gerealiseerd. Het aantal vervolgcontroles is ook gestegen ten opzichte van vorig jaar. Dit komt voornamelijk door het energietoezicht waar de vaak veel lange termijnen afgelopen jaar zijn verlopen, maar ook door steeds meer kennis van de toezichthouders over specifieke onderwerpen waardoor steeds meer overtredingen worden geconstateerd.

We voeren het toezicht uit op bodemsaneringen voor Arnhem en de provincie Gelderland. Daarnaast ondersteunen we de collegae van ODRN bij de uitvoering van het toezicht Wbb (Wet bodembescherming) in gemeente Nijmegen. Net als in 2022 ervaren we dat controles tijdens de uitvoering van saneringen meer tijd kosten, omdat zaken vaker niet (geheel) op orde zijn en we een deel van deze zaken ter plekke oplossen, en een deel loopt via een handhavingstraject. Ook met evaluaties van saneringen merken we steeds vaker dat we om aanvullende informatie moeten vragen of aanvragen volledig afkeuren en een geheel nieuwe evaluatie moet worden ingediend. Vanuit toezicht Bbk (Besluit bodemkwaliteit) is veel aandacht geweest voor de problematiek van immobilisaat, een bouwstof gemaakt van onder meer verbrandingslakken. Bij onjuiste toepassing kan immobilisaat milieuproblemen (o.a. verontreinigd grondwater) veroorzaken. Een tikkende tijdbom. In 2022 is hier stevig op in gezet en de zaken lopen door in 2023. In de aanpak wordt nauw samengewerkt tussen de verschillende teams binnen ODRA en leren we ook steeds beter tijdig de betrokken gemeente te betrekken. In het kader van de problematiek rondom immobilisaat is ODRA trekker geweest van een landelijke werkgroep die aan OD NL adviseert. Naast vrije veld toezicht controleerden we ook saneringen van tanks en hielden we de aanleg van bodemenergiesystemen in de gaten.

Tabel 3: KPI's en productieresultaten Toezicht en handhaving

Programma vergunningen	Beoogd resultaat	tov begroot	Realisatie 2022	tov 2021	Begroot 2022	Real. 2021
Productie	Aantal producten >95% van de opdrachten	😊 15%	7.215	↗	6.272	4.036
	Aantal diensten (in uren) >95% van de opdrachten	😊 13%	56.869	↗	50.395	10.258
Tijdigheid	% van de klachtmeldingen, binnen 3 dagen in behandeling	😞	< 50%		80%	89%
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan VTH • % volledige naleving	😊	% niet te bepalen		😊	% niet te bepalen
Klanttevredenheid	% (zeer) tevreden over de dienstverlening van ODRA • controles • klachtafhandeling	😊 13%	90%	↔	80%	90%
		😞 -40%	48%	↘	80%	74%
Financiële realisatie	• kosten (x €1.000) • baten (x €1.000)	😊	€ 140	↗	€ 109	€ 1.083
			€ 10.428		€ 9.578	€ 9.805
			€ 10.568		€ 9.687	€ 10.888

Korte toelichting op de resultaten van programma toezicht en handhaving

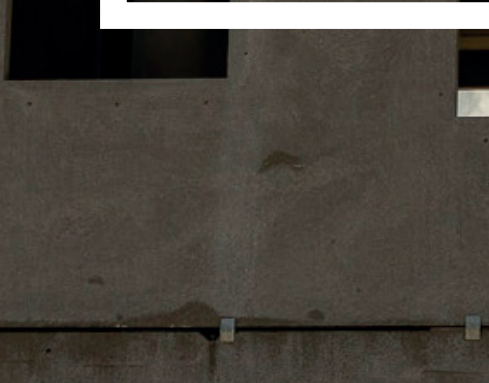
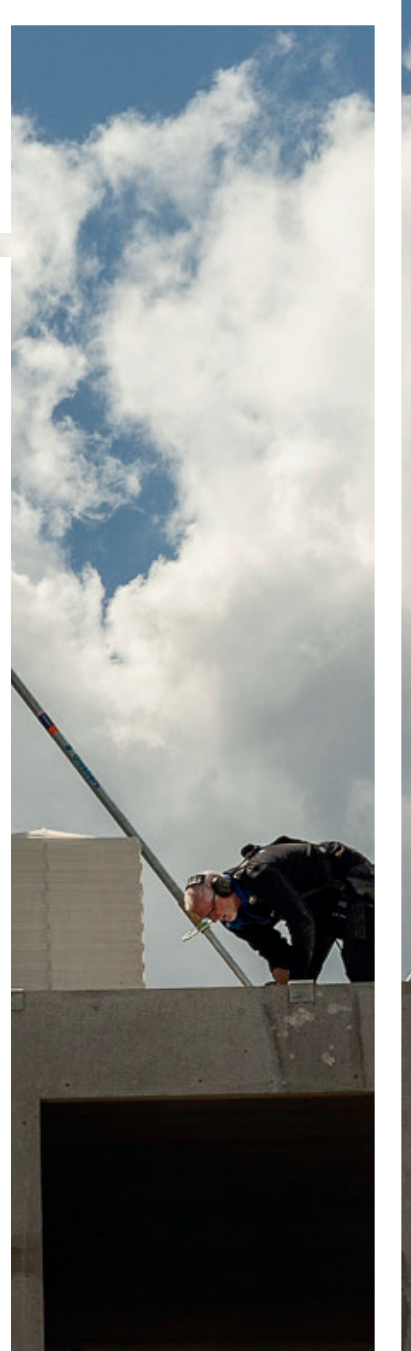
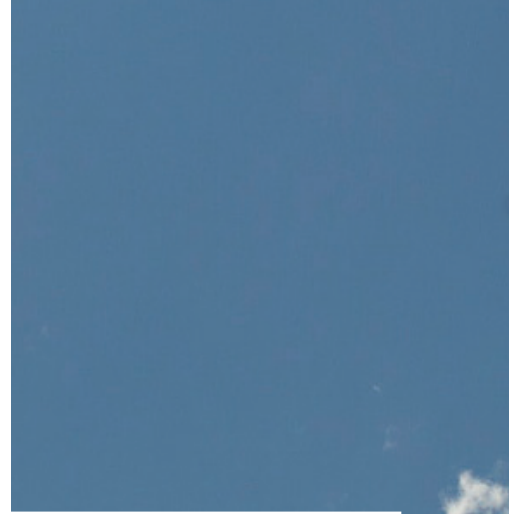
- **Productie:** De toename van het aantal producten betreft vooral klachten, daarnaast ook controles Briks. Bij de diensten vooral controles bodem en complexe bedrijven (zie bijlage in katern 2).
- **Tijdigheid:** De meting van de tijdigheid van de klachten geeft niet het juiste beeld, omdat veel klachten pas achteraf in het systeem worden ingevoerd.
- **Kwaliteit:** Alle medewerkers zijn getoetst aan de VTH criteria.
- **Klanttevredenheid en klachtafhandeling:** voor de laatste geldt dat de gemeten waarde te negatief is weergegeven vanwege de wijze van registreren.
- **Kosten en baten:** De baten zijn circa € 900.000 hoger dan begroot; heeft vooral te maken met overheveling van diensten uit het programma "projecten".

D

ADVISEURS GELUID, TRILLINGEN EN EMISSIES

ODRA beschikt over de expertise om partners en andere opdrachtgevers gericht en gedegen te adviseren over geluid, trillingen, licht, emissies, luchtkwaliteit, bodem, duurzaamheid en externe veiligheid. We geven omgevingsadviezen en dat doen we veelal op basis van concrete vragen (vraag-gestuurd en maatwerk) van onze partners. We adviseren ook op projectbasis, zoals emissiemetingen bij bedrijven met een zware milieubelasting.

1: Meten en advies

Meten is weten en dat geldt zeker wanneer de kwaliteit van de leefomgeving in het geding is. Als geaccrediteerde meetdienst zijn onze experts betrokken als adviseur bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. Zij werken voor ODRA-teams, de omgevingsdiensten in Gelderland en andere provincies. Zo zijn het afgelopen jaar wederom metingen verricht voor de Fryske Utfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO), Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en Omgevingsdienst Twente.

Provincie Gelderland is onze belangrijkste opdrachtgever voor meten bij complexe inrichtingen. Onze deskundigen doen luchtkwaliteitsmetingen langs wegen, zoals de Pleyroute, Traverse Dieren, Lochem en Zutphen. Bij asfaltcentrales en biomassa gestookte installaties zijn in opdracht van provincie en gemeenten door onze mensen wederom metingen gedaan. Onze meetdienst is ook betrokken geweest bij landelijke aanpak van het varend ontgassen en een GGD onderzoek naar emissies i.r.t. de volksgezondheid.

2: Juridische diensten

We geven leiding aan de provinciale programma's Regulier, Complexe Handhaving en Aandachtsbedrijven. We geven ook voor reguliere werkzaamheden van onze partners juridisch advies en verzorgen de juridische handhaving in de vorm van het behandelen van handhavingverzoeken, handhavingbesluiten, bezwaar en beroep en Woo-verzoeken. Om de kwaliteit op een nog hoger peil te brengen hebben wij het afgelopen jaar gewerkt aan een betere afstemming, frequenter contact en kortere communicatielijnen met onze partners. De feedback van onze partners is waardevol voor ons en leidt tot verbetering van ons werk.

3: Overige adviesdiensten

Minder verkeerslawaaï

In 2022 hebben we de uitvoering voortgezet van een aantal geluidsaneringsprojecten in Arnhem, zoals de Huissensestraat, de Apeldoornseweg en de Velperweg. Met rijks subsidie van Bureau Sanering Verkeerslawaaï (BSV) wordt de geluidsoverlast van wegverkeer verminderd.

Er worden geluid reducerende wegdekken aangelegd en geluidwerende voorzieningen aan gevels aangebracht. Verder is geadviseerd bij nieuwbouwprojecten en transformaties om de geluidhinder van wegverkeer in nieuwe situaties zo veel mogelijk te voorkomen.

Toezicht met drone

In verband met de verandering van wetgeving, van nationaal naar Europees, heeft het vergunning traject vertraging opgelopen en hebben we de drone nog niet volledig kunnen benutten. Het ontbreken van de vergunning maakte dat we niet overal mochten vliegen. Daar waar het wel mocht, buiten stedelijk en buiten het gecontroleerde luchtruim van vliegveld Deelen, hebben we geoefend en een aantal projecten uitgevoerd. Hierdoor zijn we nu in staat om naast fotograferen en filmen ook hoogte en volume bepalingen te doen van bijvoorbeeld opslagen. Onze piloten staan met geavanceerde apparatuur klaar om in 2023, met vergunning die nu zo goed als binnen is, te vliegen voor alle aspecten op het gebied van onze leefomgeving. Daarnaast speelt de ODRA een rol in een landelijke samenwerking rondom de inzet van een drone door omgevingsdiensten.

Externe veiligheid

ODRA adviseert over externe veiligheid voor RO-ontwikkelingen zoals bestemmingsplannen, waarbij het gaat over risico's voor mensen en milieu bij gebruik, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen. Verder worden verplichte risicovolle activiteiten geregistreerd en informeren wij onze partners over ontwikkelingen op gebied van externe veiligheid. Het Rijk heeft de omgevingswet aangegrepen om een beleidswijziging door te voeren op de externe veiligheidswetgeving. Tevens krijgen we te maken met een andere registratieverplichting van risicovolle activiteiten, genaamd Register Externe Veiligheid (REV). In 2022 hebben we extra budget gekregen voor de migratie van risicovolle gegevens naar REV. Verder is ODRA bezig om een technische aansluiting van het zaaksysteem op REV te verkrijgen (dit is een vereisten vanuit REV). De EV werkzaamheden ten aanzien van de wetwijziging worden meegenomen in het ODRA project Omgevingswet.

Tabel 4: KPI's en productieresultaten Advies

Programma vergunningen	Beoogd resultaat	tov begroot	Realisatie 2022	↑ tov 2021	Begroot 2022	Real. 2021
Productie	Aantal diensten (in uren) >95% van de opdrachten	😊 8%	24.680	↑	22.910	18.955
Kwaliteit	Medewerkers voldoen aan kwaliteitscriteria	😊 100% geaccrediteerd		↔		100%
Klanttevredenheid	Klanten zijn (zeer) tevreden over de dienstverlening		Wordt niet gemeten			nvt
Financiële realisatie	• kosten (x €1.000) • baten (x €1.000)	😊	€ 146 € 2.765 € 2.911	↑	€ 138 € 2.578 € 2.716	-€ 214 € 1.813 € 1.599

4: Resultaten programma advies

Korte toelichting op de resultaten van programma advies

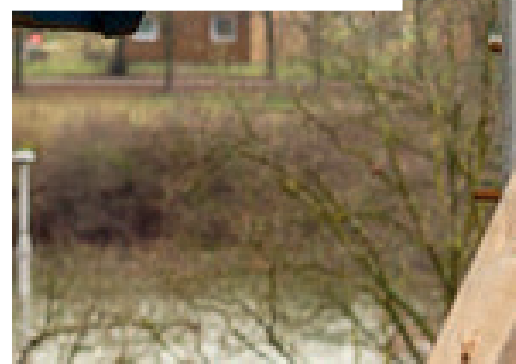
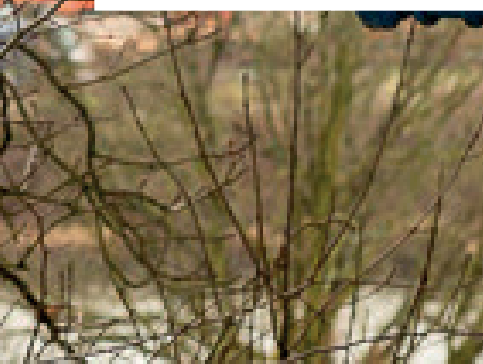
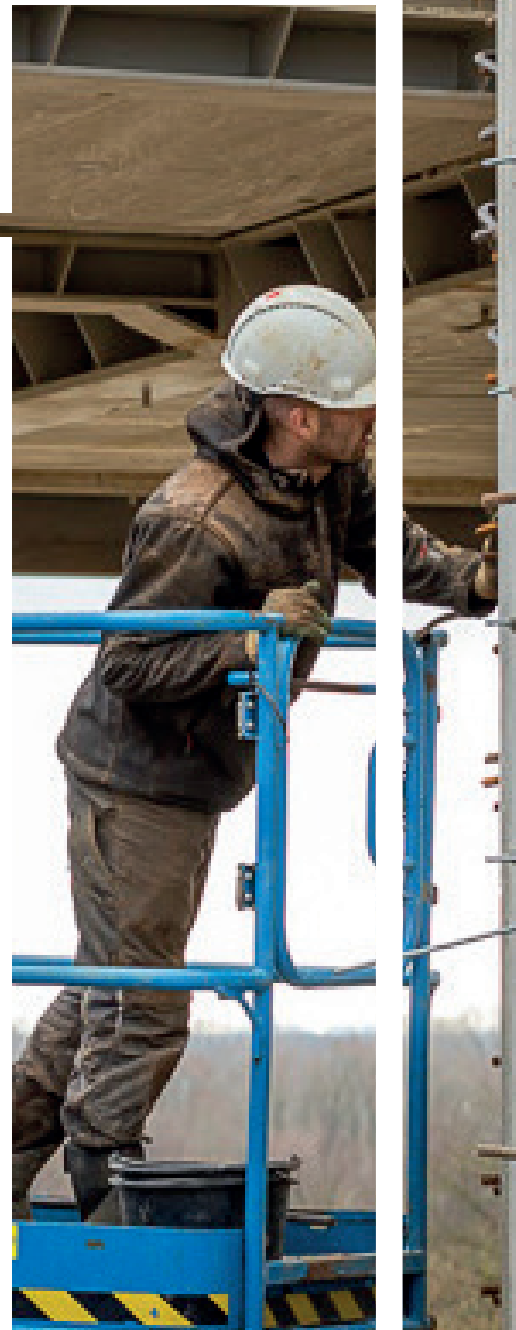
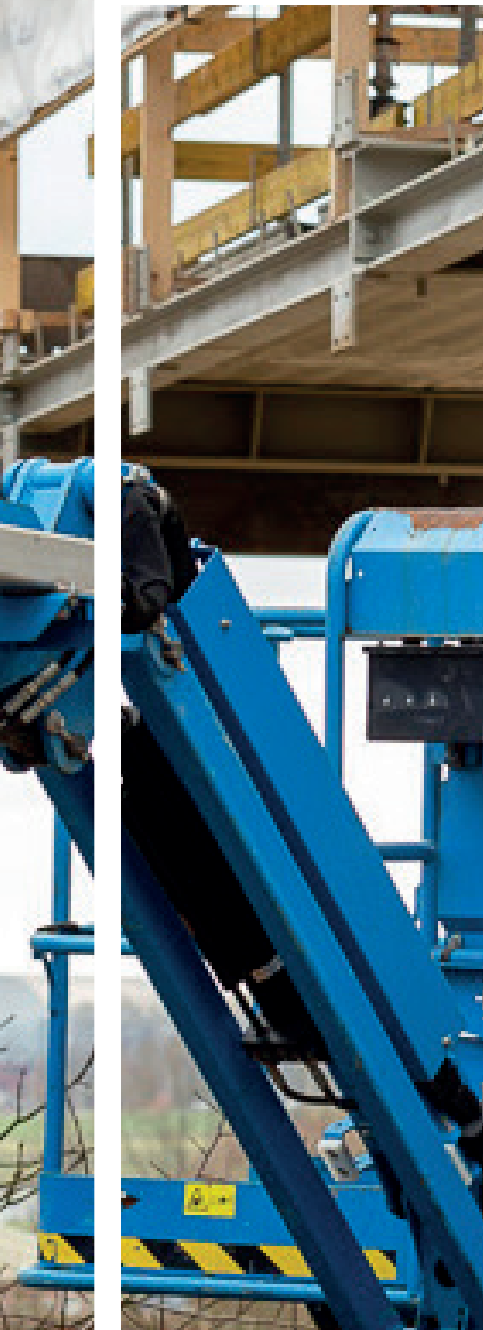
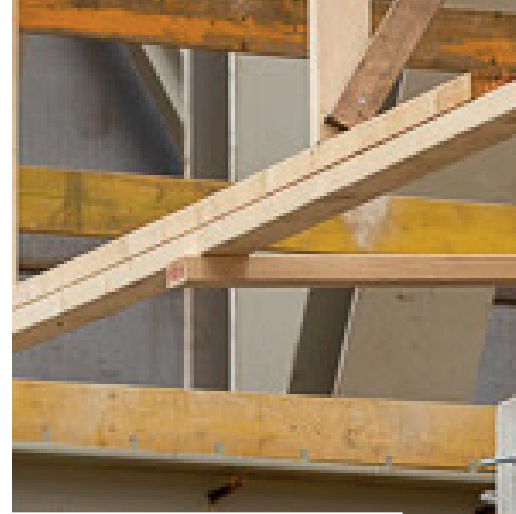
- **Productie:** Aantal diensten neemt toe. Zijn vooral de adviesrapporten leefomgeving en lucht metingen (zie ook bijlage in Katern 2).
- **Kwaliteit:** De meetdienst is wederom volledig geaccrediteerd in 2022.
- **Klanttevredenheid:** Geen meting voorhanden.
- **Kosten en baten:** De omzet is hoger dan begroot en toegenomen tov 2021.

E

FOCUS OP PROJECTEN EN INNOVATIE

Projecten en projectmatig werken, krijgt naast de reguliere werkprogramma's, steeds meer gewicht binnen ODRA. Het team Programma's, Projecten en Innovatie (PPI) speelt in die ontwikkeling een belangrijke rol. De focus lag in 2022 op het geleidelijk uitbouwen van het aantal en de omvang van de projecten en het beter aansluiten bij de planning & control cyclus van de omgevingsdienst. De link met de partners loopt via thema-overleggen en natuurlijk via de programma's en projecten zelf. In 2022 zijn meerdere innovatie-initiatieven uitgevoerd. We hebben voor een deel combinaties gemaakt met SPUK aanvragen en zo nieuwe initiatieven, met bijbehorende financiering, voorbereid.

1a: Omgevingswet

De Omgevingswet gaat invloed hebben op al onze werkzaamheden en daar past dan ook een goede voorbereiding bij. Het is mooi om te zien dat we met alle partners en ketenpartners in de regio samenwerken in deze voorbereiding. Op 10 november 2022 hebben onze partners toegezegd te willen oefenen met de omgevingstafels in 2023. Verder hebben al onze medewerkers in 2022 een training gevolgd gericht op effectief samenwerken en een grootdeel van onze partners sloten hierbij aan. Dit bracht mooie gesprekken op gang en inzichten. Een aantal medewerkers is opgeleid als train de trainer en oefenen nu in de verschillende teams met casuïstiek. Het belangrijk om, aan de hand van oefenen met de omgevingstafel en casuïstiek, mede vanwege herhaaldelijk uitstel, voorbereid te blijven in kennis en vaardigheden voor de Omgevingswet.

Daarnaast treffen we elkaar in diverse werkgroepen waarbij we gezamenlijk afspraken maken en oefenen met de Omgevingswet. In één van de ontmoetingen hebben we afgestemd dat er naast het samenwerkingsdocument ook behoefte is aan een samenwerkingsovereenkomst. Verder gaan we in de samenwerking als regio graag een stapje verder en zoeken elkaar ook op in het afstemmen van de legesverordening en de toepasbare regels. Ook trekken we samen op in de verkenning en de stappen met het Omgevingsplan. Heel concreet zijn er bijvoorbeeld bodemregels geformuleerd.

Het voorbereiden op de Omgevingswet ligt op schema, wel zijn we afhankelijk van de ontwikkeling van de techniek. Het zaakstelsel is aangesloten op het DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet). Tijdens het gezamenlijk testen van het zaakstelsel, zowel die van de partners als het zaakstelsel van ODRA, is geconstateerd dat nog niet alles goed functioneert. We kunnen op dit moment aanvragen ontvangen maar de functionaliteit van het zaakstelsel vraagt nog de benodigde aandacht. Het jaar 2023 staat vooral in het tekenen van het oefenen waardoor we op inhoud, proces, techniek en vaardigheden ons als regio voorbereiden op de komst van de Omgevingswet.

1b: Wet op de Kwaliteitsborging Bouw (WKB)

De wet op de Kwaliteitsborging Bouw (WKB) is gekoppeld aan de invoering van de Omgevingswet. Om klaar te zijn voor de WKB zijn we gestart met het aanpassen van VTH-systeem Open wave en worden de medewerkers via een training meegenomen in de aanstaande wijzigingen. De trainingen zijn deels uitgevoerd, omdat tijdens de training duidelijk werd dat de invoering WKB is doorgeschoven. In samenwerking met de bouwpartners zijn we een werkgroep bouw beleidsuitvoering gestart.

2: Theseus en ondermijning

Ondermijning en de dunne grens tussen onder- en bovenwereld, is voor ons en onze partners een belangrijk onderwerp. We hebben het thema ondergebracht in een project en willen daarmee bereiken dat we aan de voorkant proactief mee gaan denken over hoe we adequaat kunnen inspelen op signalen uit het veld. Dat doen we onder meer door analyses, gerichte controles en intensiever samen te werken met ketenpartners. De focus van de aanpak op ondermijnende criminaliteit heeft gelegen op bedrijventerreinen en buitengebied.

Naast de 'eigen' aanpak van ondermijning hebben we een prominente rol in het project Theseus, dat begin 2021 is gestart op initiatief van de provincie Gelderland. Theseus richt zich op de aanpak van ondermijnende criminaliteit op Gelderse bedrijventerreinen. Door middel van data-analyse en toezicht worden onder regie van gemeenten

samen met ketenpartners (RIEC en Politie) bedrijventerreinen in beeld gebracht en gecontroleerd. Signalen van ondermijnende criminaliteit worden gedeeld met de betrokken partners. Inmiddels is er door het projectteam bij 14 Gelderse gemeente ondersteuning gegeven in de aanpak van ondermijning op bedrijventerreinen. Er zijn 33 bedrijventerreinen gecontroleerd en meer dan 700 constateringen gedaan bij de eerste controle. Ook is er landelijk belangstelling voor het project Theseus. Het team is in 2022 uitgebreid met 2 toezichthouders. In samenwerking met onder meer het RIEC en de Politie Oost-Nederland is ook onderzocht of er gezamenlijke trainingen kunnen worden georganiseerd. In 2023 loopt het project door en zal hier verder invulling aan worden gegeven.

3: Programma energie

Samen met onze partners hebben we een substantiële bijdrage geleverd aan energiebesparing en de doelstellingen uit het Gelders Energieakkoord. In 2022 zijn er 166 bedrijven bezocht. Vanuit de energiebesparende maatregelenlijst is gekeken of deze bedrijven voldoen aan de energiewetgeving. Ook via regulier toezicht worden alle relevante bedrijven geïnformeerd over energiebesparing en de energiebesparingsplicht. Zo proberen we jaarlijks tevens de registratie van de energiegegevens in ons zaakstelsel te verbeteren.

In 2022 hebben we bij 73% van de bezochte bedrijven overtredingen geconstateerd in verschillende gradaties. We merken dat we elk jaar een beter beeld krijgen van de energiebesparingsplichtige bedrijven. Hierdoor wordt het intensiever om de resterende bedrijven in kaart te brengen. Onze schatting is dat we inmiddels (voor de gemeenten die gebruik maken van de co-financiering) gemiddeld genomen zo'n 70 tot 80% van de energiebesparingsplichtige bedrijven hebben bezocht.

Niet alle bedrijven hebben voldaan aan de energiebesparingsplicht. Deze zogenaamde 'duikers' komen nog steeds boven drijven. Wanneer een bedrijf wel heeft voldaan aan de informatieplicht, betekent dit niet dat alle energiebesparende maatregelen genomen zijn. Door middel van het EML-toezicht zorgen we ervoor dat de energiebesparende maatregelen alsnog genomen worden. Het gerichte EML-toezicht loont. In 2022 zijn er 223 EML-(her) controles uitgevoerd. In de meeste gevallen is de overtreding na de hersteltermijn opgeheven, in enkele gevallen is een handhavingstraject gestart.

Naast de preventieve controles worden bedrijven in samenspraak met gemeenten ook benaderd en ondersteund via stimuleringstrajecten. Het voordeel van een stimuleringstraject is dat een nauwe samenwerking met een bedrijf kan leiden tot meer energiebesparing dan wettelijk is vereist.

Per 1 januari 2023 moet een kantoorgebouw minimaal energielabel C hebben. In dit kader is er een projectplan opgesteld welke in 2023 verder wordt uitgewerkt. Richting de kantooreigenaren is er inmiddels een brief verzonden inzake de label C verplichting. In 2023 wordt het toezicht hierop verder uitgevoerd.

Verder hebben we in 2022 veel tijd geïnvesteerd in de aanvraag van de SPUK THE gelden (Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht). Zie hiervoor de toelichting bij SPUK aanvragen.

4: Circulaire economie

Uit verschillende onderzoeken blijkt dat de omgevingsdienst een

belangrijke rol heeft in het versterken van de circulaire economie. Om deze rol ook te kunnen pakken zijn meerdere medewerkers opgeleid als CE-ambassadeurs. De medewerkers treffen elkaar regelmatig om de initiatieven waar zij bij betrokken zijn met elkaar te delen en spreken hun behoeften uit. Daarnaast is er behoefte aan instrumenten, producten en diensten om circulariteit te kunnen toetsen dan wel te borgen. In 2022 is een eerste aanzet geschreven om te zorgen dat circulaire economie een prominentere plek gaat innemen in VTH. Dit door zowel zichtbaar te zijn intern als extern en instrumenten, producten en diensten te ontwikkelen in afstemming met onze partners. Een interne werkgroep begeleidt de activiteiten.

5: SPUK aanvragen

Het Rijk heeft in 2022 meerdere regelingen voor specifieke uitkeringen (SPUK) open gesteld. Wij hebben SPUK aanvragen ingediend voor Energie en het InterBestuurlijkProgramma voor VTH kwaliteitsverbetering. Beide aanvragen zijn gehonoreerd.

SPUK THE gelden (Specifieke Uitkering Toezicht en Handhaving Energiebesparingsplicht) heeft een totale omvang van circa € 1.5 miljoen met een looptijd van 2023 tot 2026. Deze gelden zijn bedoeld om de interne capaciteit te versterken op het gebied van toezicht en handhaving op de energiebesparingsplicht. De volgende activiteiten worden door ODRA opgepakt: toezicht op energiebesparing bij ETS-, onderzoeksplichtige- en overige energiebesparingsplichtige bedrijven. Daarnaast wordt een deel overhead en opleiding ten behoeve van dit project vanuit de SPUK THE gefinancierd.

SPUK-IBP heeft een totale omvang van € 525.000 en een doorlooptijd tot eind 2023. OD NL heeft een algemeen kwaliteits-verbeter programma opgesteld waar ODRA haar bijdrage aan levert door deelname in werk- en projectgroepen. Daarnaast hebben drie projectvoorstellen van ODRA subsidie gekregen: Operationalisering toetsingskader afval of product / einde afvalstatus, Verbeteren dataregistratie en -kwaliteit en Verstevigen regionale beleidsadviesrol.

Het projectvoorstel Inzet drones bij VTH is niet gehonoreerd. De activiteiten uit dit voorstel voor de inzet van drones worden gefinancierd uit het eigen Innovatiebudget 2023 van ODRA.

De SPUK activiteiten zijn aanvullend ten opzichte van het reguliere werk van ODRA en worden projectmatig aangepakt.

6: Innovatie

In 2022 zijn meerdere innovatie-initiatieven uitgevoerd. We hebben een combinatie gemaakt met de hiervoor genoemde SPUK aanvragen om nieuwe projecten voor te bereiden (SPUK gefinancierd): Operationalisering toetsingskader afval of product / einde afvalstatus, Verbeteren dataregistratie en -kwaliteit, Inzet drones bij VTH.

In 2022 is ook het project Rijker Verantwoorden opgepakt. Doel is meer grip krijgen op de bijdrage van ODRA (omgevingsdiensten) aan het realiseren van maatschappelijke opgaven van haar partners, het in beeld brengen van de publieke waarde die ODRA creëert. Er is gewerkt aan het opstellen van een set kpi's voor energieopgave en de circulaire opgave waar ODRA voor staat. Daarnaast wordt in het project een procesbeschrijving ontwikkeld voor de vertaling van maatschappelijke opgaven naar bereikte effecten en wijze van sturing daarop. Het eindresultaat wordt begin 2023 opgeleverd.

Er is afgelopen jaar een start gemaakt met de verkenning en invulling van de mogelijkheden om GIS (geografische info systeem) in te zetten als ondersteuning bij de dagelijkse (VTH) werkzaamheden binnen de omgevingsdienst. Doel daarbij is effectiever en efficiëntere werkprocessen met ondersteuning van GIS. Hiervoor is geen standaardapplicatie beschikbaar, ontwikkeling is nodig. Het streven is om op basis van het verrichte voorwerk in 2023 een toepassing operationeel te hebben.

Aan het einde van 2022 hebben we als ODRA een aanvraag ingediend op het Ontwikkelbudget nieuwe prioriteiten omgevingsveiligheid - Omgevingsdienst. De aanvraag is voor een project waarin we standaardadviezen voor omgevingsveiligheid (EV) gaan ontwikkelen, die dan in een automatisch programma verwerkt kunnen worden zodat de EV specialisten meer tijd hebben voor complexere casussen. De aanvraag is gehonoreerd en we voeren het project uit in samenwerking met de Omgevingsdienst Achterhoek en een gespecialiseerd bureau.

7: Gezamenlijke diensten

Wij voeren voor alle partners en andere omgevingsdiensten gezamenlijk een aantal diensten uit, waaronder piketdienst, samenwerking met strafrecht, gegevens(data)beheer, ketensamenwerking en klantensdesk (bouw en milieu). Deze diensten worden bekostigd door alle partners op basis van fixed price. In katern 2 geven we een overzicht van de kosten voor deze gezamenlijke diensten.

8: Resultaten programma advies

Tabel 5: KPI's en productieresultaten Projecten

Programma vergunningen	Beoogd resultaat	tov begroot	Realisatie 2022	tov 2021	Begroot 2022	Real. 2021
Productie	Aantal diensten (in uren) >95% van de opdrachten	😊 -11%	34.557	↗	39.015	21.079
Juridische kwaliteit	% bezwaren en beroepen die ongegrond zijn verklaard		niet gemeten			87%
Financiële realisatie	• kosten (x €1.000) • baten (x €1.000)	😊	-€ 4 € 3.689 € 3.685	↗	-€ 144 € 4.463 € 4.319	-€ 502 € 2.927 € 2.425

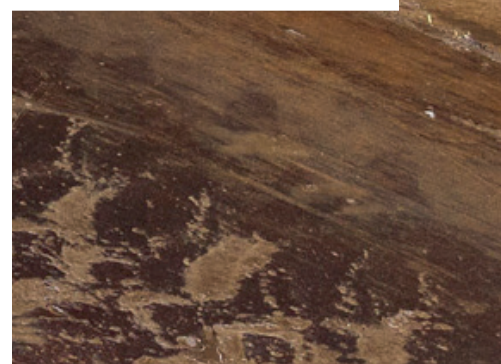
Korte toelichting op de productie van programma 'projecten'

- Productie: De productie is lager dan begroot; er zijn ruim 12.000 uur 'projectondersteuning' ondergebracht in het programma Toezicht en handhaving.
- Klant tevredenheid: Er zijn geen aparte metingen in dit programma gedaan.
- Kosten en baten; Daling van de omzet; hangt samen met de overheveling.

F

WE WERKEN SAMEN IN GELDERLAND

In Gelderland zijn sinds 2013 zeven autonome omgevingsdiensten actief. We werken als ODRA met de zes collega omgevingsdiensten samen waar het nuttig, effectief en efficiënt is. Deze afspraken gaan door het leven als 'de stelseltaken'. Wij nemen de stelseltaak handhaving en toezicht provinciale complexe bedrijven voor onze rekening. Daarnaast voeren we als gezamenlijke dienst het Diepgaand administratief toezicht (DAT) en het specialisme Landelijk meldpunt afval (LMA) uit.

1: Stelseltaken van andere omgevingsdiensten

De taken van de andere omgevingsdiensten zijn te verdelen in de taken op het VTH-gebied, en taken die in de overheadsfeer liggen.

Ten behoeve van het primaire proces zijn dat:

- de ODR voor ketentoezicht;
- de ODNV voor de BsBm (coördinatie handhaving);
- de ODRN heeft als taak de vergunningen voor de complexe bedrijven in Gelderland te verzorgen. Zij doen dat ook voor de gemeentelijke complexe bedrijven van ODRA. De kosten hiervan worden doorbelast (zie katern 2).

Met ingang van 1 maart 2022 is bezwaar en beroep vergunningverlening overgegaan van ODRA naar ODRN. Omdat complexe vergunningverlening bij ODRN is belegd komt dit de kwaliteit van deze bezwaar en beroepzaken ten goede.

De andere stelseltaken betreffen samenwerkingen op gebied van bedrijfsvoering:

- de OVJ verzorgt het portaal; (website en communicatie)
- de ODA; gezamenlijk beleid op HRM en coördinatie richting SGO
- de ODdV; I-go, datalab en coördinatie in algemene zin van het Gelders stelsel.

2: Provinciale programma's

Onder de provinciale programma's rangschikken we drie afzonderlijke gebieden:

1: Samen Sterk

ODRA, ODRN (Nijmegen) en de provinciale afdeling VVHH in opdracht van de Gedeputeerde werken samen aan de uitvoering van de VTH-taken voor provinciale bedrijven. Dat betekent extra onderlinge afstemming van de werkzaamheden en samen optrekken 'als waren zij samen 1 uitvoeringsorganisatie'.

In 2021 is het Dashboard ontwikkeld (in 2022 live-gang) om de voortgang van VTH-werkzaamheden te monitoren. Daarnaast hebben we Bedrijf in Beeld gestart om de stap van reactief naar proactief te maken en aandachtsbedrijf te voorkomen. Met het rapporteren op KPI's is de basis gelegd om het Dashboard door te ontwikkelen. ODRN heeft hiervoor een plan ingediend om het Dashboard breder in te zetten en te verrijken met data. Zo laten we zien dat we blijvend professionaliseren.

2: Complexe handhaving door ODRA

In 2022 hebben we voortgebouwd op 2021 door de basis op orde te brengen door maandelijks de voortgang te bewaken. We laten zien dat we financieel in control zijn en dat we met extra regie op VTH scherper aan de wind varen. We blijven investeren (Bedrijf in Beeld) in de relaties met onze partners en geven aan wat wij nodig hebben om te leveren. We hebben aan de hand van concrete casussen aandacht besteed aan toepassen van de Landelijke handhaving strategie (LHS) en de onderbouwing van de keuze voor bepaalde classificering. Ook is er geoefend met het identificeren van mba's in voorbereiding op de Omgevingswet.

Dat vertrouwen zetten we voort in 2023 ook met de komst van de Omgevingswet. De basis houden we op orde en we intensiveren op datakwaliteit en professionaliseren van de pool. Hieraan is onlosmakelijk verbonden het neerzetten van één team dat werkt aan één opdracht met één aanpak. Dat vraagt samenwerking, discipline in kennisdeling, registratie en dossiervorming, vereenvoudiging van het

zaaksysteem + instructie en ondersteuning om dat op orde te houden. Tenslotte, visie ontwikkelen over vaststellen 'outcome'.

3: Aandachtsbedrijven

2022 stond in het teken van het fundament verder brengen, en de stap maken naar een jongvolwassen organisatie. De programmabeheersing en de capaciteit is beter op orde. De projectmatige aanpak van de aandachtsbedrijven wordt steeds professioneler. Het programma kent een eigen dynamiek met onder meer media-aandacht op casussen, pittige ontwikkelingen op dossiers en langdurige procedures.

In september is samen met de opdrachtgevers een tweede evaluatie van het programma uitgevoerd. De verbeterpunten zijn benoemd en concentreren zich op vijf domeinen: data kwaliteit en verrijking, menskracht vasthouden, regie: breder perspectief, communicatie – media, delen van successen. Dat heeft geresulteerd in een aantal quick-wins. Voorbeelden zijn nieuwe formats voor projectplannen en bestuurlijke notities, periodieke voortgang- en urenrapportage, een uniform dossierarchief en de introductie van 'Bedrijf in Beeld'. Dit is een traject om vroegtijdig potentiële aandachtsbedrijven te bezien en indien nodig door intensivering van toezicht en handhaving te voorkómen dat het aandachtsbedrijven worden.

Het resultaat van regie op aandachtsbedrijven is dat we bij vijf bedrijven de opschaling tot aandachtsbedrijf voorkomen hebben. Daarnaast hebben we drie afgeschaald naar regulier. Op basis van uitgevoerde omgevingsscans zijn ook drie bedrijven toegevoegd aan het programma.

G

WERKEN AAN DOELMATIGE BEDRIJFSVOERING

In 2021 is een eerste analyse gemaakt van de toekomstbestendigheid en doelmatigheid van onze bedrijfsvoering. Mede vanuit die analyse zijn in 2022 de verbeteringen ingang gezet op weg naar een duurzame organisatie, met als meest prominente verandering in 2022 onze verhuizing en ICT-transitie.

1: Op weg naar een duurzame organisatie

Duurzame huisvesting

Eind 2021 is het startsein gegeven voor herhuisvesting. Er is een 20-jarig huurcontract afgesloten voor de huur van 4 verdiepingen (de 9e – 10 – 11e en 13e) in de Airborne Tower. Evenals ons oude adres, aan de Eusebiusbuitensingel. In een halfjaar tijd zijn ontwerp en verbouw gerealiseerd. Het ontwerp is gebaseerd op duurzame uitgangspunten; zoveel mogelijk gebruik van reeds aanwezige inrichting, zoals plafonds en zonwering, volledig uitgerust met LED /bewegingssensoren en klimaatregulering. Voor de inrichting is circa 80% refurbished meubilair aangekocht. De ICT is nagenoeg draadloos en mobiel, volledig ondersteunend aan ons huisvestingsconcept. De investering inclusief ICT bedroeg € 1,3 miljoen.

Per 1 juli 2022 zijn twee verdiepingen opgeleverd, de andere twee gedurende augustus en september. Met de verhuurder is afgesproken dat er tot 1 februari 2023 geen huur wordt betaald (incentive) het eerste halfjaar.

Tot 1 september 2022 huurden we kantoorruimte van de gemeente Arnhem. Ook namen we tot 1 september de facilitaire dienstverlening voor kantoor en ICT af van De Connectie.

Tabel 6: Kerngegevens huisvesting en facilitair

Huisvesting & facilitair x € 1.000	Begroting 2023	Real. 2022	Real. 2021
Totaal	€ 742	€ 716,1	€ 868,1
Kengetallen			
• huurkosten per fte	€ 2.101	€ 1.437	€ 2.235
• facilitaire kosten per fte	€ 1.825	€ 1.805	€ 2.450
• huurkosten per m ²	€ 196	€ 145	€ 207
• aantal fte's (incl. extern)	189,0	204,1	185,3
• aantal m ²	2.023	2.023	2.002
• aantal werkplekken	121	121	102

Een maatstaf voor de effectiviteit van de huisvesting is de verhouding tussen het aantal medewerkers en het aantal werkplekken (rijksnorm 0,7). In ons werkplekconcept, welke uitgaat van werken op locatie (bij de klant) thuiswerken en ontmoeten op kantoor, hebben we een inrichting kunnen realiseren op een flexfactor van 0,6 werkplek per fte.

ICT transitie

Vanaf begin 2022 is gewerkt aan de ICT transitie, allereerst hebben wij de benodigde hardware Europees aanbesteed. Te denken valt aan laptops, smartphones, beeldschermen, audio visuele middelen en randapparatuur. Vervolgens is gestart met het loskoppelen van onze data bij De Connectie en het overbrengen van alle data naar een eigen op Cloud gebaseerd platform waarin het gebruik van Office 365 de spil vormt. Dit was een flinke uitdaging omdat het doel was gesteld om de ICT transitie voor de zomer te realiseren. Uiteindelijk hebben we dit binnen de termijn weten te realiseren en zijn we in staat om volledig cloud-gebaseerd veilig en flexibel, zowel op kantoor als thuis te werken.

2: Planning en Control cyclus

Partners en bestuur

Met onze partners hebben we afgesproken dat we maandelijks inzicht

geven in de voortgang van het werkpakket. Door diverse technische problemen met de systemen en onderbezetting hebben we de eerste drie maandcycli moeten overslaan. Met de maandrapportages proberen we meer voorspellende inhoud te geven. In september zijn we gestart om prognoses voor de realisatie op te stellen. Vanaf 2023 willen we dit structureel verankeren in de maandrapportage.

Het bestuur (zowel DB als AB) ontving voor elke vergadering een dashboard, waarin de belangrijkste productieresultaten, exploitatie kosten/baten, verzuim en kpi's worden weergegeven en geprognosticeerd. De besprekingen in het bestuur zijn steeds meer gericht op risico mitigatie.

Interne sturing

Sturing van de organisatie vindt onder meer plaats aan de hand van een uitgebreider maandelijks dashboard. Het MT-dashboard is gebaseerd op de balanced score card methodiek en qua detaillering op teamniveau. Voor de team- en projectleiding zijn met ons bedrijfsinformatiesysteem (SAC) specifieke dashboards beschikbaar met tijdsbesteding en zaakrealisatie per team, per partner. De ontwikkeling van een dynamisch capaciteitsmodel (om de bezetting af te stemmen op de inkomende opdrachten) is medio 2022 gestart en zal verder worden uitgewerkt in 2023.

3: Financieel beleid en compliency

Outputsturing

Sinds 2020 werken we met een systeem van beheerste output-financiering voor de partners en OD's. In deze methodiek wordt een mix gehanteerd van levering van diensten (gerealiseerd uren x tarief), gerealiseerde producten (aantal x productprijs) en een fixed price voor gezamenlijke diensten.

Voor de provinciale programma's en derden geldt enkel de levering van diensten (uren x tarief).

Het is een complex systeem gebleken, dat veel administratie met zich meebrengt om alle verschillende dimensies te kunnen onderscheiden. Outputfinanciering en outputsturing horen bij elkaar, vinden wij. In 2021 zijn we daarom gestart met de pilot 'Rijker verantwoord'. Een traject om van 'output' naar effect (outcome) te gaan. In 2022 zijn aanvullende pilots gedaan; in 2023 willen we werkwijze gaan verankeren in de bedrijfsvoering.

BBV-richtlijnen

Regeling Besluit begroting verantwoording (BBV)

In het BBV is een aantal, voor het jaarverslag verplichte onderdelen benoemd, waarover een toelichting moet worden opgenomen. Dit betreft:

- Verbonden partijen, ODRA kent geen verbonden partijen;
- Lidmaatschappen, ODRA is lid van de werkgeversvereniging WSGO en lid van ODNL;
- Grondbeleid, ODRA heeft geen grond in bezit of pacht, dit hoort niet bij het takenpakket;
- Vennootschapsbelasting, ODRA is vrijgesteld van deze belasting na afspraak met Belastingdienst;
- Lokale heffingen, ODRA heft geen leges of heeft geen andere inkomsten uit hoofde van vergunningverlening dan wel handhaving. ODRA levert wel informatie aan partners ter berekening van de leges.

In control statement

De verplichting om een control-statement op te stellen (in de jaarrekening) zou oorspronkelijk ingaan voor dit boekjaar. Er is door BZK besloten om die verplichting met een jaar uit te stellen. Over de jaarrekening 2023 geldt de verplichting voor het eerst.

ODRA is in 2022 gestart met het voorbereiden hiervan. Het belangrijkste instrument om uiteindelijk een in control statement te formuleren, is het beschikbaar hebben van goede procesbeschrijvingen en een periodieke (maand)afsluiting van de systemen nodig. Door het uitstel is er in de planning van dit proces meer tijd genomen. En deel, zoals afronding van de procesbeschrijvingen, gebeurt in 2023.

AVG / privacy / BIO-richtlijn

In het afgelopen jaar zijn geen datalekken gemeld bij de Functioneel Gegevensbeschermers van ODRA. In het kader van de taken die ODRA uitvoert is de vraag naar geanonimiseerde documenten toegenomen. Daardoor is in het afgelopen jaar een pilot gedraaid over het automatisch weghalen van persoonsgegevens in documenten die gedeeld moeten worden. Dit krijgt een vervolg in 2023. In de zomer van 2022 is ODRA overgegaan naar Microsoft Office 365 en wordt sinds die tijd gewerkt in de Cloud. Door de overgang naar een eigen ICT omgeving is het beveiligingsniveau verhoogd. In de praktijk is dit vooral merkbaar bij het verwerken van documenten en e-mailverkeer. Er zijn meer handelingen nodig omdat mailverkeer en documenten versleuteld worden opgeslagen en verzonden. De wijze waarop informatiebeveiliging is toegepast wordt in 2023 geëvalueerd. Als gevolg van de overgang naar het werken in de Cloud heeft ODRA haar telefoons en laptops standaard beveiligd met een tweetraps authenticatie. De informatiebeveiliging is dusdanig ingericht dat na een bepaalde tijd opnieuw ingelogd moet worden middels een extra verificatiestap. ODRA voldoet aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid Cybersecurity (BIO). De accountant heeft geconstateerd dat ODRA inconsequent heeft gehandeld in het afsluiten van verwerkersovereenkomsten. Dit krijgt extra aandacht in 2023. In 2022 is de verplichte vierjaarlijkse externe Wpg-audit uitgevoerd. Geconstateerde tekortkomingen/ verbeterpunten worden in 2023 verder opgepakt.

Wet elektronische publicaties (Wep)

In 2022 heeft ODRA zich georiënteerd op deze wet en hebben gesprekken met enkele partners plaatsgevonden om samen te kijken wat deze wet betekent. De Wep is uitgesteld tot 1 januari 2023. Dit heeft ons de ruimte gegeven om het digitaal ter inzage leggen van voorgenomen besluiten verder te automatiseren.

Wet open overheid (Woo)

Op basis van de Woo worden onverminderd verzoeken tot informatie gedaan. In de meeste gevallen zijn het onze opdrachtgevers zelf die de openbaarmaking van de documenten doen. ODRA levert stukken aan. Deze stukken worden van tevoren geanonimiseerd. Er zijn 35 wob/woo verzoeken gedaan in 2022.

Onze verslaggevingsrichtlijnen schrijven voor dat we jaarlijks in de begroting aandacht moeten besteden aan beleidsvoornemens inzake de uitvoering van de Woo en in de jaarlijkse verantwoording verslag moet doen van de uitvoering van de Woo in relatie tot die beleidsvoornemens. We kunnen hier nog niet aan voldoen. We weten nog niet wanneer we gaan beginnen met het openbaar maken. Het platform waarop de documenten geplaatst moeten worden is nog niet beschikbaar en de ontwikkelingen worden nauwgezet gevolgd.

Anonimiseren

In het kader van de taken die ODRA uitvoert is de vraag naar geanonimiseerde documenten toegenomen. Dat is erg tijdrovend. Daardoor is in het afgelopen jaar een pilot gedraaid over het automatisch weghalen van persoonsgegevens in documenten die gedeeld moeten worden. Dit krijgt een vervolg in 2023 met als doel om een anonimiseringsstool te implementeren.

4: Governance en organisatie

De Eerste Kamer heeft op 14 december 2021 ingestemd met een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna Wgr) en enig andere wetten met betrekking tot de gemeenschappelijke regelingen. Deze wijziging is op 1 juli 2022 in werking getreden. Deze wijziging beoogt een versterking van de democratische legitimatie van de gemeenschappelijke regelingen met betrekking tot de kaderstellende- en controlerende van raden en Staten.

De gemeenschappelijke regeling ODRA is voor het laatst inhoudelijk gewijzigd in 2019. Nadien heeft het bestuur ODRA in december 2021 ingestemd met een gewijzigde versie van de gemeenschappelijke regeling ODRA, echter is deze versie nog niet voor zienswijzen aangeboden aan de raden en Staten, omdat de wijzigingen merendeels betrekking hebben op de invoering van de Omgevingswet. ODRA heeft dan ook besloten om, ingegeven vanuit efficiëntieoverwegingen, alle wijzigingen van de GR ODRA in één keer voor te leggen aan de colleges en raden. Op deze manier belasten we de colleges en raden niet twee keer achter elkaar met besluitvorming. Uiterlijk 1 juli 2024 dient de gehele wijziging van de Wgr geïmplementeerd te zijn.

Bestuur en partners (po)

Ons Algemeen Bestuur (AB) neemt besluiten op basis van de stemverhouding die is vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling. De belangrijkste bevoegdheden zijn het vaststellen van begroting en jaarrekening. Het AB benoemt leden van het DB. Het AB is onze opdrachtgever. Elke partner beslist zelf over het mandaat dat zij verleent aan ODRA. Het AB geeft gevraagd en ongevraagd alle informatie aan de gemeenteraden en Provinciale Staten die nodig is voor een juiste beoordeling van het door het bestuur te voeren en gevoerde beleid. Wij hebben geen audit comité. De toezichtrol ligt bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Voorafgaand aan de vergaderingen van het AB vindt er een ambtelijk opdrachtgeversoverleg plaats, te weten het Partneroverleg (PO). Elke gemeente en de provincie Gelderland hebben een medewerker afgevaardigd (regisseur) die deelneemt aan het PO. In deze vergaderingen worden de vergaderingen voor het AB voorbereid met de regisseurs, zodat zij de eigen bestuurders goed kunnen adviseren over de oordeelsvormende- en besluitvormende agendapunten van de AB-vergaderingen. Het DB komt zo vaak als nodig bijeen. In 2022 is dit zes keer, waarvan vier keer fysiek en twee keer digitaal online. Het DB is bevoegd en verantwoordelijk voor bedrijfsvoering en operationele besluitvorming en hebben de eigenaarsrol. De voorzitter is voorzitter van AB en DB. Het AB is in 2022 vijf keer fysiek bij elkaar geweest. Na de gemeentelijke verkiezingen in maart 2022 is er een nieuw algemeen- en dagelijks bestuur aangetreden. Op 14 juli 2022 heeft het algemeen bestuur de leden van het dagelijks bestuur benoemd. In katern 2 (onderdeel WNT) is een overzicht opgenomen van alle bestuursleden en de wisselingen na de verkiezingen.

Organisatieontwikkeling

In 2022 is veel aandacht besteed aan het samenspel tussen de teams: De teamleiders zijn begeleid in hun verdere doorgroei om onze producten en diensten, als onderdeel van een keten, uit te werken in randvoorwaarden voor vergunningverlening en toezicht (en handhaving).

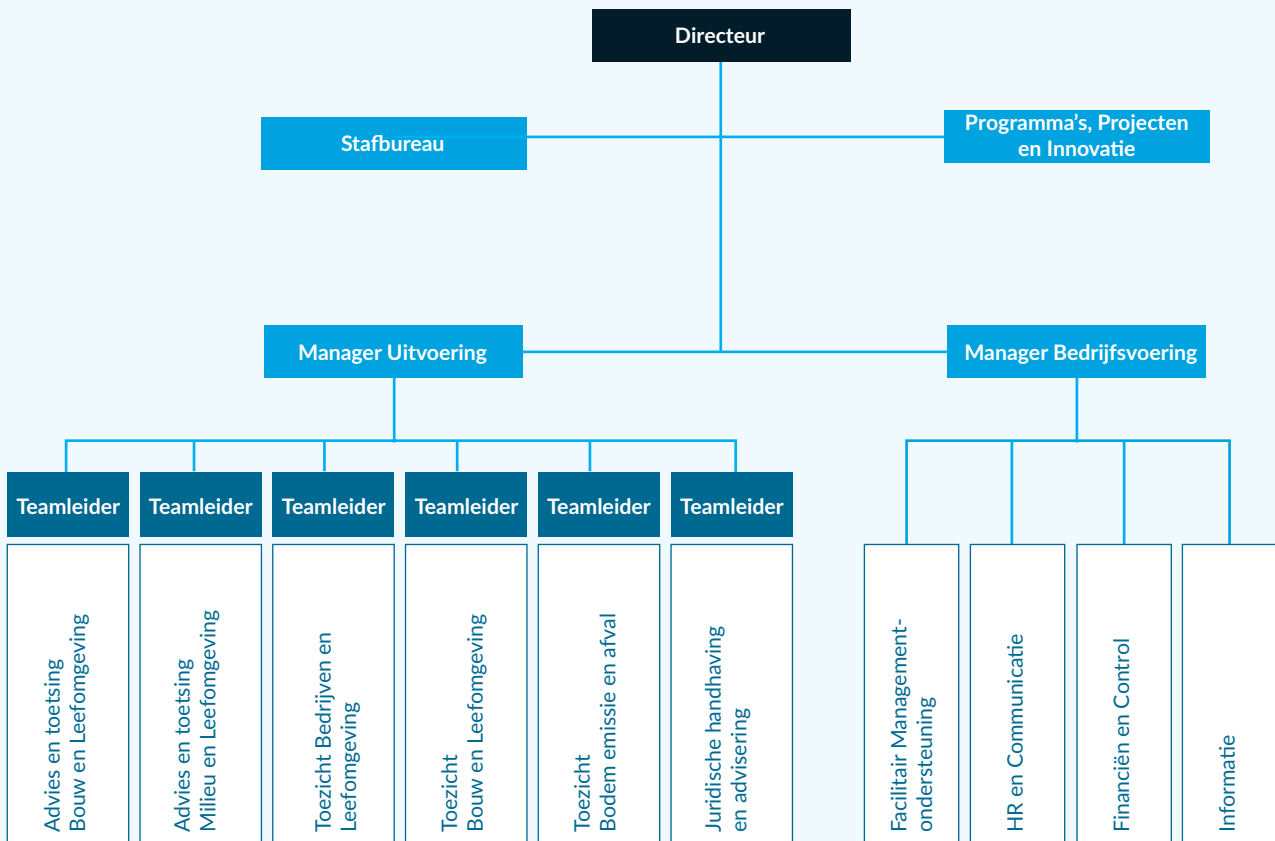
Door de groei van dienstverlening, en uitbreiding van de bezetting, is de maximale omvang van teams bereikt. In 2023 zullen we waarschijnlijk tot uitbreiding van het aantal teams en daarmee deels her-schikking van een aantal taken komen.

Voor Bedrijfsvoering geldt dat er eind 2021 een veranderplan lag dat onder andere voorzag in een geclusterde aansturing per discipline. Plan was ook dat de belangrijkste processen van bedrijfsvoering werden beschreven. Met beiden is een begin gemaakt doch onder meer door personele wisselingen op cruciale posities is dit traject nog niet af. Ook plaatste de groei van de organisatie en de verhuizing naar de Airborne Tower, de facilitering door bedrijfsvoering voor grote opgaven.

In 2022 is de ontwikkeling van het team Programma's, Projecten en Innovatie verder vormgegeven. Er ligt een visie op het team, de positie binnen ODRA en haar omgeving, er is duidelijkheid over de bemensing en de opgaven en er is gewerkt aan het borgen van de planning en control cyclus voor Programma's en projecten.

Managementteam

Aan het hoofd van de interne organisatie staat de directeur. Hij is bevoegd voor het nemen van operationele besluiten en deelt deze verantwoordelijkheid met twee managers, uitvoering en bedrijfsvoering. Zij hebben mandaat voor aangaan van verplichtingen tot € 100.000. Daarboven ligt het mandaat bij het Dagelijks Bestuur (DB).

H

SOCIAAL JAARVERSLAG

1: Sociaal beleid

ODRA is een professionele, ambitieuze werkgever met een actieve werksfeer. Ruime ontwikkel- en opleidingsmogelijkheden zijn voor onze medewerkers voorhanden en hebben we in 2022 verder vorm gegeven vanuit het opleidingsplan. We willen een goede werkgever zijn en streven tegelijkertijd naar realisatie van de organisatiedoelen alsmede realiseren van doelen van onze medewerkers. De medewerkers krijgen hierin veel verantwoordelijkheid en worden uitgenodigd het initiatief voor eigen ontwikkeling te nemen. De combinatie tussen zelfstandig functioneren en de verbinding met elkaar zoeken staat hierbij centraal, met de maatschappelijke opgaven als inspiratiebron. Het is een continu proces van aanpassen aan de dynamiek op de arbeidsmarkt en de vraag van de partners naar expertises en kwaliteitsverbetering. Professionaliseren, pro activiteit, ontwikkelen, flexibiliteit en samenwerken zijn voor alle medewerkers, vereiste competenties en randvoorwaarden. Medio 2022 hebben wij ons gericht op het thema duurzame inzetbaarheid versus binden en boeien welke een vervolg zal krijgen in 2023. Daarnaast is onze ICT-infrastructuur dusdanig ingericht dat onze medewerkers volledig locatie-onafhankelijk kunnen werken.

In het laatste kwartaal van dit jaar hebben wij de eerste stappen gezet naar het onderzoeken van de mogelijkheden m.b.t. de arbeidsmarkt. In 2023 bouwen wij verder aan de verbinding met werving en selectie kanalen, het onderwijs en diverse netwerken.

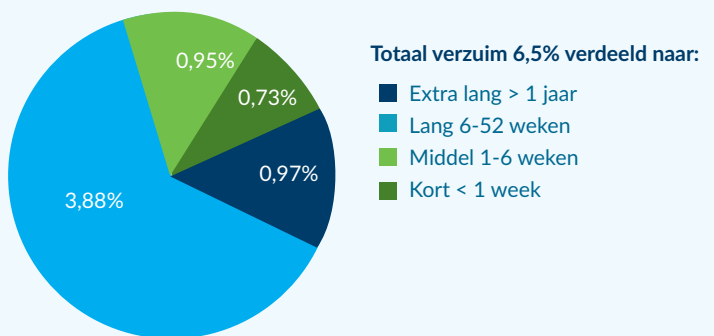
Bedrijfsgezondheid

Sinds 2020 werken we samen met de arbodienst Care-to-work. Waar nodig schakelen we aanvullende specialistische diensten in. De bedrijfsadviseur van dit bedrijf is beschikbaar voor preventiegesprekken over vitaliteit en gezondheid in relatie tot het werk. Medewerkers komen in geval van een ziekmelding in contact met de bedrijfsadviseur en de bedrijfsarts. Care-to-work adviseert het management van ODRA over samenwerken aan een voorspoedig herstel. Daarnaast zijn er dit jaar 6 SMT (Sociaal Medisch Team) bijeenkomsten georganiseerd waar gezamenlijk met de bedrijfsadviseur, de managers, teamleiders en op aanvraag de bedrijfsarts de nadruk op preventie is gelegd.

Verzuim

Bij ODRA is het gemiddelde ziekteverzuimpercentage over alle teams in 2022 6,6%. Dat is een stijging ten opzichte van de twee voorgaande jaren, waarin het percentage 4,8% en 5,0% was. Van de 6,6% zien we dat het grootste deel voortkomt uit verzuim dat langer duurt dan 42 dagen. De oorzaken van het verzuim zijn grotendeels te wijten aan klachten en dan met name de combinatie tussen privé en werkdruk. Daarnaast kunnen wij spreken van een aantal medewerkers met langdurige fysieke klachten waarvan twee medewerkers met long COVID. Thuiswerken biedt soms meer balans tussen werk en privé voor de medewerkers, hierdoor zijn zij echter wel minder zichtbaar voor de leidinggevenden waardoor preventieve maatregelen anders ingezet moeten worden. De gemiddelde verzuimcijfers bij de overheidsorganisaties, van de afgelopen twee jaar waren 5,4% (in 2022) en 5,8% (in 2021). Alleen ziekmeldingen die (deels) binnen de contractperiode van de organisatie vallen tellen mee.

Bepaalde verzuimoorzaken, bijv. ziekte t.g.v. zwangerschap of bevalling, orgaandonatie e.d. tellen niet mee. Zwangerschapsverlof telt niet mee.

Tabel 8: Bezoeken spreekuren in aantallen 2022

Bedrijfsgezondheid	2022	2021
Spreekuur bedrijfsarts	22	15 bezoeken
Spreekuur bedrijfsadviseur	56	66 bezoeken
Preventief bedrijfsadviseur	1	4 bezoeken
Preventief bedrijfsarts	2	1 bezoek

Tabel 9: Sociale inzetbaarheid

Sociale inzetbaarheid	2022	2021
Aantal stagiaires	4	6
WW-uitkeringen	1	1
Ouderschapsverlof	10	12
Zorgverlof	3	2

Verzuim leeftijd categorie

- Het langst durende verzuim: Categorie tussen de 36 en 40 jaar
- Het hoogste verzuimcijfer: Categorie tussen de 36 en 40 en 61 en 65 jaar

Inclusie

Bij ODRA doet iedereen mee. De maatschappij is onze klant én inspiratiebron. Zo benaderen wij ook de arbeidsmarkt en de kanalen die wij hiervoor inzetten. Met als doel een personeelsbestand te vormen dat een afspiegeling van de samenleving is. Daarbij hechten wij waarde aan een prettige en open werksfeer voor onze medewerkers. We zijn trots op onze 123 mannen (65,4%) en 65 vrouwen (34,6%)! In totaal 188 collega's, die een bijdrage leveren aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Bij ODRA zet de dalende lijn van de gemiddelde leeftijd door. Is de gemiddelde leeftijd voorgaande jaren nog boven de 46, nu is die 44 jaar. De meeste mannen zijn in de leeftijd van 30-55 jaar. Vrouwelijke collega's zijn in de leeftijd van 40 tot 55 jaar. Binnen de teams van Handhaving en Advies zijn vooral mannen werkzaam, vrouwen vooral binnen bedrijfsvoering en staf.

Arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt gooit ook dit jaar roet in het eten. Nieuwe collega's zijn schaars, er wordt een beroep gedaan op onze creativiteit en het zoeken van verbindingen t.b.v. werving en selectie. Onze vacatures worden zorgvuldig opgesteld om nieuwe collega's aan te spreken en zo is er ook gewerkt aan een arbeidsmarktcommunicatie campagne i.s.m. het Gelders Stelsel. Dit jaar zijn wij ook gestart met onderzoek naar de mogelijkheden om ons netwerk uit te breiden en samenwerkingen op te zoeken met instanties zoals het onderwijs en nieuwe werving en selectiebureaus. In het laatste kwartaal heeft ODRA deelgenomen aan een bedrijven contactdag bij de HAN in Arnhem en zijn wij aangesloten bij het netwerk De Mobiliteitstafel. Deze strategie zetten wij voort in 2023.

Senior medewerkers coachen en begeleiden startende- en junior medewerkers, waardoor er meer rust is ontstaan en de senior minder belast wordt op de lange termijn. De groep mannelijke collega's van 56 jaar en ouder (17% van het totale ODRA-bestand), die binnen 10-15 jaar vanwege pensioen uitstromen, vragen de aankomende jaren onze aandacht.

In- door – en uitstroom

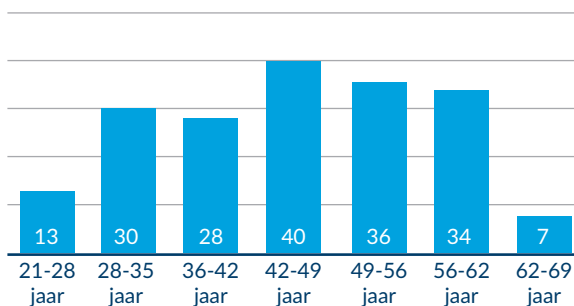
Groeien in een dynamische omgeving, dat blijkt onder meer uit het feit dat 38 nieuwe collega's zijn aangenomen in de loop van 2022. Wij zijn constant op zoek naar methoden om ODRA zichtbaar te maken voor potentiële medewerkers. Dat geldt ook voor stagiaires. Vier stagiaires hebben hun opleiding een impuls kunnen geven met de praktijkervaring die zij bij ODRA hebben opgedaan. Er zijn nieuwe contacten gelegd met diverse opleidingsinstanties om dit verder op te bouwen en scholieren hebben kennis met ons kunnen maken via een bedrijvencontactdag bij de HAN in Arnhem

Dit jaar hebben wij diverse medewerkers blij kunnen maken met een doorstroom naar een nieuwe uitdagende functie of niveau van werkzaamheden. Dit geeft energie voor alle betrokkenen en dit heeft een bijdrage geleverd aan het behouden van onze medewerkers, zoals de onderstaande cijfers en de grafiek ook aangeven. Om de continuïteit van onze organisatie en de medewerkers te borgen ontkwamen wij er niet aan om dit jaar met inhuurkrachten te werken, ons doel is wel dit binnen de gestelde verhouding tot vast personeel te houden.

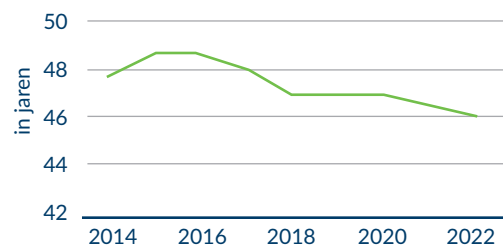
VTH-kwaliteit

De samenleving verwacht van ons professionele kwaliteit in de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Gemeenten en provincies hebben meer taken gekregen voor de fysieke leefomgeving. Zij zijn volop bezig met grote opgaven zoals de energietransitie, (woning)bouwopgave en de omgevingswet. Om al deze taken goed uit te kunnen voeren, is het noodzakelijk dat de kwaliteit van onze organisatie op orde is. VTH-kwaliteitscriteria dragen bij aan borgen en bevorderen van de kwaliteit van de dienstverlening.

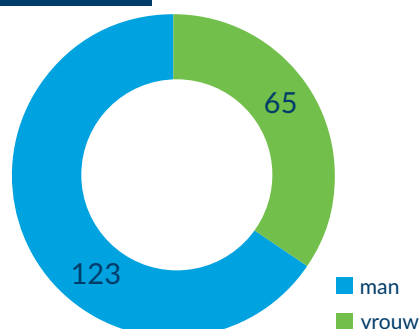
Leeftijdsopbouw

Gemiddelde leeftijd

Verhouding man/vrouw

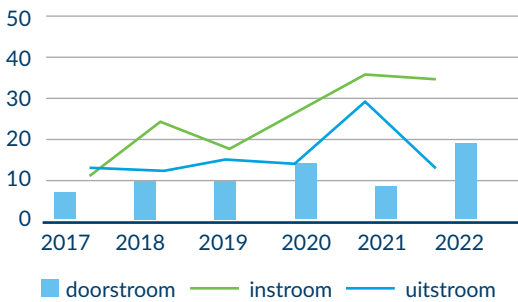
Eind 2022 is het gemeten beeld als volgt:

- Er zijn 29 onderdelen die vallen onder de generieke deskundigheidsgebieden. We voldoen voor 80% hieraan. Voor de 17% waaraan we niet voldoen ligt dat aan de frequentie (lees: we hebben de kennis en ervaring in huis doch op papier kunnen we niet voldoende tijd besteden aan het deskundigheidsgebied); 3% van deze deskundigheidsgebieden hebben we elders belegd (namelijk forensisch ketentoezicht)
- Er zijn 33 onderdelen die vallen onder de specialistische deskundigheidsgebieden voldoen we voor 76%. Daar waar we niet voldoen

(9%), is dit voornamelijk vanwege de frequentie; in een paar gevallen ook vanwege te weinig medewerkers die dit deskundigheidsgebied beheersen en in een tweetal gevallen (complexe bouwfysica en indirecte afvalwaterlozingen) hebben we de kennis echt niet in huis; 15% van de specialistische deskundigheidsgebieden is niet van toepassing (dit doen de gemeenten nog zelf).

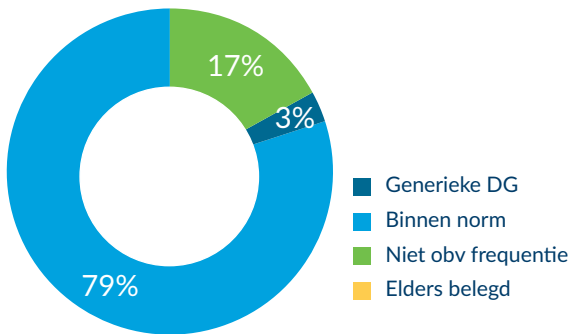
De jaarrekening van ODRA is opgenomen in katern 2.

In -uit en doorstroom

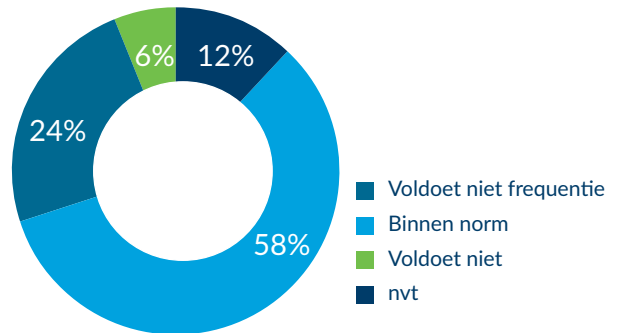

We zien over heel 2022 dat van 14 medewerkers afscheid is genomen, ten opzichte van de 32 van vorig jaar is dat een aanzienlijke vooruitgang. De grootste uitstroom heeft zich voorgedaan bij de teams Advies Bouw en Leefomgeving en Juridische Handhaving & Advisering. Hoewel wij de meeste functies ook weer ingevuld krijgen blijft dit in de huidige arbeidsmarkt een flinke uitdaging.

Generieke deskundigheidsgebieden (29 stuks)

Specialistische deskundigheidsgebieden (33 stuks)

2022

was een druk jaar

Onze prestaties op een rij!

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Jaarverslag en -rekening 2022
KATERN 2

JAARREKENING ODRA 2022

Ons financieel en sociaal jaarverslag bestaat uit twee katernen. In katern 1 hebben de focus op de inhoudelijk behaalde resultaten conform afgesproken programma- en taakveldindeling van het Gelders Stelsel.

In dit katern (2) van het jaarverslag verantwoorden we ons over de financiën 2022. Dit doen we aan de hand van de grondslagen en uitgangspunten, die in hoofdzaak zijn bepaald door de richtlijnen uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarnaast hebben we met de zeven omgevingsdiensten in Gelderland en onze partners (gemeenten en provincie) afspraken gemaakt over de programma- en taakveldindeling en de detaillering van onze verantwoording. We spreken over de programma's Vergunningen, Toezicht en handhaving, Advies, Projecten en Stelseltaken en de taakvelden Milieu, Algemeen en Bouw. We geven in Katern 2 dus aanvullend op Katern 1 de financiële verantwoording over de programma's en de staat van 'baten en lasten'. In dit katern nemen we ook alle vereiste cijfers en toelichtingen op onze balanspositie en alle door de BBV voorgeschreven overzichten.

Grondslagen en uitgangspunten

Wettelijk kader en bestuurlijke afspraken

- BBV: Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
- Financiële verordening Omgevingsdienst Regio Arnhem 2012
- Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)
- De systematiek van 'Beheerste outputfinanciering': diensten en producten worden afgerekend tegen vooral vastgestelde prijzen (vastgelegd in de PDC 22/23) en werkelijke aantallen. Deze methode geldt voor alle opdrachten van klanten, met uitzondering van de provinciale programma's en opdrachten van derden. Deze worden geheel op uren x tarief afgerekend

Toerekening en berekeningswijzen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop de dienst en/of product betrekking heeft:

- Baten betreffen de in rekening gebrachte bedragen aan partners, omgevingsdiensten in Gelderland, derden en Provinciale programma's. Dat doen we op basis van de afgesproken tarieven voor producten en diensten en gerealiseerde aantallen producten en diensten. Alsmede subsidies en overige inkomsten (onttrekkingen uit reserves en voorzieningen) waar diensten tegenover staan
- Voor nog niet afgeronde producten (onderhandenwerk) wordt op basis van verstreken doorlooptijd in relatie tot de gemiddelde doorlooptijd per product, een percentage berekend. Dat percentage x het tarief van betreffende product is de waarde die is opgenomen, onder aftrek van de stand van voorgaand jaar
- Lasten zijn de personeelskosten (eigen medewerkers en inhuur), huisvesting, facilitair, bovenregionale kosten, advieskosten en materiële kosten voor projecten
- Bijzondere lasten zijn correcties uit voorgaande jaren en dotaties aan voorzieningen die niet waren voorzien in de begroting

Directe kosten en overhead onderscheiden we in:

- Directe kosten, personeelskosten en kosten die volledig gerelateerd kunnen worden aan het primaire proces. Deze kosten worden toegerekend aan de programma's en taakvelden op basis van de verhouding van de tijdsbesteding door medewerkers
- Overheadkosten (indirect), loonkosten van medewerkers bedrijfsvoering, staf en management, teamleiding, huisvesting, ICT en facilitair voor zover deze niet worden gemaakt voor projecten en specifieke opdrachten en activiteiten in het primaire proces
- *Voorzieningen* worden berekend op basis van het financiële risico, toekomstige kosten voor zover deze tijdens het opstellen van de jaarrekening (april 2023) konden worden vastgesteld
- *Exploitatieresultaat* is het verschil van baten, lasten en dotatie/onttrekking aan voorzieningen. Het exploitatieresultaat wordt na afsluiten van het boekjaar gemuteerd op de Algemene reserve en Bestemmingsreserves, tenzij anders wordt besloten door het Algemeen Bestuur
- *Algemene reserve* is maximaal 5% van de jaarlijkse exploitatielasten (max € 500.000). Het Algemeen Bestuur kan besluiten tot instellen van Bestemmingsreserves. Mocht na verrekenen van het exploitatieresultaat 2022 met de Algemene Reserve en/of bestemmingsreserves nog een saldo resteren, dan kan dit, op basis van de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling, via de sleutel 'stemverhouding' worden afgerekend

- *Continuïteit ODRA*, er zijn geen meerjarige toezeggingen van klanten aan ODRA over de meerjarige begroting. Elk jaar wordt op basis van de geaccordeerde begroting een werkprogramma afgesproken. De bijdragen zijn voor een deel van structurele aard, ODRA voert de wettelijke taken voor milieuvergunningen en toezicht uit

Positief resultaat

We hebben boekjaar 2022 met een positief exploitatieresultaat van afgerond € 53.300 (na fondsmutaties, maar vóór bestemming) afgesloten. Het resultaat is het verschil tussen het resultaat uit reguliere bedrijfsvoering ad € 378.000 minus een dotatie aan de voorziening 'verlof-sparen' van € 325.000.

J

BATEN EN LASTEN; PROGRAMMA- INDELING, PRODUCT – EN KLANTGROEPEN

In het bijgevoegde overzicht van baten en lasten (tabel 1) hanteren we een indeling in programma's en taakvelden. We hebben de afgelopen jaren gezien dat het aandeel van kosten en baten met een algemeen karakter toeneemt of voor alle programma's en taakvelden gelden. De meeste kosten hebben we ondergebracht in het programma Projecten en het Taakveld milieu. Kosten en baten gefinancierd uit bestemmings- en balansfondsen hebben we niet gecategoriseerd op programmaniveau. Deze zijn opgenomen en toegelicht in de categoriale exploitatie rekening.

Indelingen klant -en productgroepen

We hanteren naast de dimensies programma's en taakvelden, ook een indeling in klantgroepen en productgroepen. We gebruiken klantgroepen en productgroepen om het systeem van beheerste outputfinanciering te laten werken.

Klanten

We hebben enkel publiekrechtelijke organisaties als klant. We maken in de staat van baten en lasten onderscheid tussen vier klanten:

- Partners – dat zijn de 10 gemeenten in de regio Arnhem en de provincie Gelderland voor reguliere taken
- Provincie - voor de provinciale programma's PCH (toezicht op complexe bedrijven) en PAB (aandachtsbedrijven)
- Omgevingsdiensten in Gelderland
- Derden - alle overige klanten, zoals gemeenten, omgevingsdiensten buiten Gelderland en Omgevingsdiensten NL, brancheorganisaties en verschillende ministeries

Productgroepen

In ons financieringssysteem hanteren we een vijftal productgroepen, gebaseerd op de volgende methodiek:

- Producten - worden in rekening gebracht op basis van vaste productprijs x aantal geleverde producten
- Diensten - op basis van een uniform uurtarief (€ 92)
- Gezamenlijke diensten - op basis van fixed price voor het gehele pakket aan diensten
- Materiele kosten - worden 1 op 1 doorbelast op basis van nacalculatie werkelijke kosten;
- Provinciale programma's: worden op basis van de bestede uren (€ 92) afgerekend

Producten- en dienstencatalogus

Wij werken met een producten- en diensten catalogus (PDC) waarin elk van de circa 80 producten en diensten zijn beschreven op inhoud, kwaliteitsniveau en prijs. We hebben elke dienst en product gekoppeld aan een programma en taakveld. De realisatie van de baten komt geheel vanuit deze koppeling voort. De realisatie van de programma/taakveld-kosten baseren we op de verhouding van de tijdsbesteding op de producten x gemiddeld tarief.

Voor partners, omgevingsdiensten en de provincie voor de provinciale programma's geldt dat we vooraf een werkpakket afspreken. Werk voor overige klanten en de projecten worden beschouwd als 'aanvullend werk' en daarmee een extra dimensie in de monitoring en beheersing van ons werk.

Het systeem van outputfinanciering is door de indeling in product -en klantgroepen administratief complexer geworden dan we bij aanvang aannamen. Mede versterkt door het relatief hoge aandeel van aanvullend werk dat in 2022 is binnengekomen.

Staat van baten en lasten

14 april 2021 heeft het Algemeen Bestuur (AB) de begroting 2022 besproken en 8 juli 2021, met de zienswijzen van Gemeenteraden en Provinciale Staten, definitief vastgesteld. Deze begroting is het uitgangspunt voor werkpakketten, provinciale programma's en analyses over de realisatie van 2021.

Voorjaar 2022 zijn we gestart met opstellen van een begrotingsactualisatie, omdat op dat moment sprake is van meerdere wijzigingen. Zoals een aantal (grote) aanvullende opdrachten, mutaties in de werkpakketten en verhuizing van stadskantoor naar Airborne Tower (investeringen). In de geactualiseerde begroting hebben we de nieuwe PDC (producten diensten catalogus) als uitgangspunt genomen. In de PDC hebben we geanticipeerd op de Omgevingswet en tegelijkertijd een herijking van een aantal kengetallen en veranderingen in producten-aanbod doorgevoerd.

20 oktober 2022 is de geactualiseerde begroting door het AB vastgesteld. Het is een actualisatie en geen begrotingswijziging, daarom hebben we conform onze Gemeenschappelijke Regeling geen zienswijzen gevraagd bij Gemeenteraden en Provinciale Staten.

De totale omvang van de initiële begroting is € 20,6 miljoen. De geactualiseerde begroting gaat uit van € 21,6 miljoen. De belangrijkste aanpassingen zijn:

- € 451.000 hogere omzet door aanvullend werk, nieuwe projecten en actualisatie werkprogramma's
- € 222.000 extra middelen uit reserves en voorzieningen (uitkomsten jaarrekening 2021)
- € 673.000 hogere kosten voor personeel (aanvullende werk) en lagere kosten voor huisvesting en ICT na de verhuizing

Verschillen begroting en realisatie per programma

In de tabel is te zien dat de saldi van kosten en baten per programma relatief klein zijn. Waar deze optreden betreft dit onder meer het verschil tussen urenrealisatie en de afgerekende productprijzen (kengetallen). Na afloop van elk jaar maken we een analyse van deze kengetallen. Als gevolg van deze analyse over 2020 hebben we op enkele onderdelen de PDC voor 2022 – 2023 aangepast.

De analyse over 2022 maken we in het voorjaar 2023 en zal input zijn voor de werkpakketten 2024.

Tabel 1: Staat van baten en lasten

Staat van baten en lasten Programma's x € 1.000	Realisatie 2022				Actuele begroting 2022				Realisatie 2021			
	bouw	milieu	kosten	totaal	bouw	milieu	totaal	% real	bouw	milieu	kosten	totaal
Vergunningen (+ % v/d kosten)				24%								23%
• directe kosten			3.524	3.524	2.914	1.360	4.274	112%			3.116	3.116
• toegerekende overhead			1.256	1.256							1.286	1.286
• baten partners	3.140	1.542		4.682	3.091	1.443	4.534	107%	3.127	1.320		4.447
• baten overige klantgroepen	178	0		178						98		98
Saldo vergunningen	3.318	1.542		79	177	83	260		3.127	1.418	-4.402	143
Toezicht en handhaving (+ % v/d kosten)				53%								50%
• directe kosten			7.688	7.688	2.270	7.308	9.578	109%			6.941	6.941
• toegerekende overhead			2.740	2.740							2.864	2.864
• baten partners	2.314	7.936		10.250	2.296	7.391	9.687	109%	2.215	8.312		10.527
• baten OD's en derden	0	318		318						361		361
Saldo handhaving	2.314	8.254		140	26	83	109		2.215	8.673	-9.805	1.083
Advies (+ % v/d kosten)				14%								9%
• directe kosten			2.039	2.039	619	1.959	2.578	107%			1.283	1.283
• toegerekende overhead			727	727							530	530
• baten partners	363	2.376		2.739	652	2.064	2.716	107%	0	1.472		1.472
• baten OD's en derden	0	172		172						127		127
Saldo advies	363	2.548		146	33	105	138		0	1.599	-1.813	-214
Stelseltaken (+ % v/d kosten)				2%								2%
• directe kosten			115	115	101	263	364	84%			339	339
• toegerekende overhead			192	192							140	140
• baten partners			0	0	0	0	0		0	33		33
• baten OD's en PCH			0	0								0
Saldo stelseltaken	0	0		-307	-101	-263	-364		0	33	-479	-446
Projecten (+ % v/d kosten)				19%								15%
• directe kosten			2.719	2.719	0	4.463	4.463	83%			2.072	2.072
• toegerekende overhead			969	969							855	855
• baten partners	0	2.810		2.810	0	4.319	4.319	85%	0	2.037		2.037
• baten OD's en derden	0	670		670						388		388
Saldo algemeen	0	3.480		-208,4	0	-144	-144		0	2.425	-2.927	-502
Kosten gefinancierd uit balans											89	89
Baten onttrokken uit balans										107		107
Totaal												
• kosten	0	0	21.971		5.904	15.353	21.257				19.515	19.515
• baten	5.996	15.824	21.819		6.039	15.217	21.256		5.343	14.255		19.598
Saldo	5.996	15.824	-151,5		135	-136	-1		5.343	14.255	-19.515	82,1
Mutaties voorziening / reserves			204,8*									17,8
Exploitatie saldo			53,3								Toegevoegd aan reserve MBA	64,3
Resultaat na bestemming												0,0
% baten per taakveld	27%	73%			28%	72%			27%	73%		

* De onttrekkingen uit bestemmingsreserves worden in tabel 1 afzonderlijk getoond, ter aansluiting op tabel 5 en 21. T.b.v. het inzicht in de besteding zijn deze middelen in de andere tabellen in het jaarverslag toegerekend aan de programmabaten waar zij betrekking op hebben, nl "projecten".

Toelichting tabel 1 (realisatie per programma)

We hebben € 0,77 miljoen meer baten gerealiseerd dan begroot. Het heeft vooral betrekking op (bijlage 1):

- Vergunningen € 0,3 miljoen meer omzet door hogere aantallen producten en diensten:
  - Producten: 130 stuks meer, met name meldingen - en vergunningen bouw
  - Diensten: 3.100 uur meer, met name begeleiding milieuvergunningen en juridische expertise
- Toezicht en handhaving: € 1,9 miljoen meer omzet waarvan een groot deel een andere indeling ten opzichte van de begroting. Het betreft diensten voor de provinciale programma's die voorheen bij Projec-

ten waren ondergebracht en sinds 2022 structureel in Toezicht zijn gekomen.

- Producten: 1.000 stuks meer, met name klachten
  - Diensten: hoger aandeel juridische afhandeling
  - Projecten: € 0,7 miljoen minder omzet -> veroorzaakt door overheveling activiteiten provinciale programma's naar programma toezicht & handhaving
  - Advies - € 0,2 miljoen omzet
    - Diensten: hoger aandeel adviezen leefomgeving en beoordelingen saneringen
  - Stelseltaken - worden alleen kosten op gerealiseerd
- Inhoudelijk is dit verder toegelicht in katern 1.

Tabel 2: Realisatie per productgroep

Kerntabel productie x € 1.000	Initiele bg 2022			Actuele bg 2022			Realisatie 2022		
	aantal (prod/uren)	tarief	%	aantal (prod/uren)	tarief	%	aantal (prod/uren)	tarief	%
Omzet groepen									
Producten	12.589	€ 791	€ 9.963 48%	10.292	€ 712	€ 7.332 34%	11.364	€ 654	€ 7.438 34%
Diensten (incl. prov. Prog)	0	€ 92	€ 8.444 41%	126.058	€ 92	€ 11.597 55%	132.563	€ 93	€ 12.307 56%
Gezamenlijke diensten	13.950		€ 1.527 7%	17.167	€ 92	€ 1.579 7%	14.886		€ 1.526 7%
Overigen/balans			€ 0 0%			€ 222 2%			€ 145 1%
Materiele kosten			€ 651 3%			€ 527 1%			€ 608 3%
Totaal baten			€ 20.584			€ 21.257 100%			€ 22.024 100%
Kengetallen en fte's	fte's	fte's		fte's			fte's		
kosten uitvoering	152,8	152,8	€ 15.400 75%	159,2	€ 15.452	73%	166,6	€ 16.080	73%
kosten overhead	32,3	32,3	€ 5.184 25%	35,7	€ 5.805	27%	37,6	€ 5.885	27%
Totaal lasten	158,1	185,1	€ 20.584	194,9	€ 21.257		204,1	€ 21.971	saldo € 53,3

We hebben in de reguliere bedrijfsvoering € 0,4 miljoen meer kosten gemaakt dan begroot. Die zijn toe te schrijven aan bijzondere kosten (niet regulier) en € 325.000 kosten voor dotatie aan een nieuwe voorziening verlofsparen.

Toelichting tabel 2

- Bij de actualisatie van de begroting hebben we gebruik gemaakt van de PDC 22/23. Dit heeft geleid tot een herijking van het aantal te leveren producten. We hebben een aantal producten omgezet naar diensten, omdat uit de kengetal-analyse bleek dat het betreffende kengetal onvoldoende de ware kosten representeerde en de 'spreiding' te groot was.
- Ook de gelabelde producten bij de provinciale programma's zijn naar diensten omgezet.
- We hebben de uitkomsten van de Jaarrekening 2021 opgenomen, met name de geplande bestedingen vanuit reserves en voorzieningen.

Verschillen tussen realisatie en actuele begroting

- We hebben meer producten geleverd dan in de actuele begroting was aangenomen. Deels vanwege aanvullende opdrachten en taken

(bijvoorbeeld bouwtaken Doesburg), maar ook door meer vergunningen bij de bouwpartners.

- We hebben minder omzet gerealiseerd in de groep Producten. De prijs van producten varieert van € 92 (melding sloop) tot € 9.200 (milieuvergunning uitgebreid). Er zijn in 2022 meer goedkope producten gerealiseerd (vooral meldingen en klachtafhandelingen) dan duurdere, waardoor het gemiddeld gerealiseerd tarief enkele € -tientjes lager is uitgekomen.

Toelichting tabel 3

Aan de programma's rekenen we over 2022 een bedrag van afgerond € 5,7 miljoen toe aan kosten voor overhead. In tabel 3 is de opbouw hiervan weergegeven. De totale overhead (exclusief voorziening) bedraagt 26,8 % (begroot is 27,3%). Ten opzichte van 2021 is het absolute bedrag aan overheadkosten toegenomen, maar niet evenredig aan de groei van de organisatie. We hebben efficiency gerealiseerd. Vooral de kosten voor huisvesting en ICT hebben hier in positieve zin aan bijgedragen.

De verhuizing levert ons een structurele besparing van circa € 150.000 per jaar vanaf 2023 op.

Tabel 3: Specificatie overhead

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	Begroot 2022	Overhead 2022	Directe kosten	Totaal 2022	%	Overhead 2021
Personele overhead	3.318	3.320 18%	15.160 82%	18.480	84%	3.449
Materiële overhead						
• huisvesting & facilitair	698	716		716		868
• ict	828	804		804		842
• stelselkosten	248	192	115	307		208
• advieskosten	409	427	63	490		270
• onvoorzien en overig		101		101		36
• projecten	303		747	747		
• dotatie		325		325		
Subtotaal mat. overhead	2.486	2.565	925	3.490	16%	2.225
Totaal	5.805	5.885	16.085	21.970,6	100%	5.674
• saldo				53,3		
% van de totale kosten	27,3%	26,8%		22.024		29,1%

Tabel 4: Overzicht van dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen x € 1.000	Actuele begroting 2022			Realisatie 2022			Realisatie 2021		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
Exploitatie	21.035	21.035	0	21.544	21.462	83	19.490	19.425	64
Overzicht van dekkingsmiddelen									
• lokale heffingen									
• algemene uitkeringen									
• dividend									
• saldo financieringsfunctie	222	222	0	480	509	-29	107	89	18
• reserves (na resultaat bestemming)						53,3			64
Saldo	21.257	21.257	0	22.024	21.971	0	19.597	19.514	0

Toelichting op tabel 4

We kennen vier financieringsstromen die gerekend worden tot de algemene dekkingsmiddelen: baten van partners, baten uit provinciale programma's, baten van de omgevingsdiensten in Gelderland en baten van derden.

Het saldo financieringsmiddelen bestaat uit vrijval uit reserves en voorzieningen en rente. We hebben in 2022 een lening bij de Bank Nederlandse Gemeenten BNG afgesloten voor de financiering van onze herhuisvesting in de Airborne Tower. De eerste rentetermijn vervalt in 2023. Over het saldo in de schatkist is € 9.912 aan rente ontvangen. We hebben geen beleggingen uitstaan en dus geen dividend uitgekeerd. We innen geen lokale heffingen en ontvangen geen uitkeringen uit algemene fondsen.

Tabel 5: Overzicht financiering uit reserves

Mutaties reserves x € 1.000	Actuele begroting 2022			Realisatie 2022			Realisatie 2021		
	toev.	onttr.	saldo	toev.	onttr.	saldo	toev.	onttr.	saldo
Algemene reserve			470			470	0	0	470
BR provincietaken			92			92	0	0	92
BR bur. mil. metingen		-9	182			191	0	-10	191
BR omzetting mba's	64	-64	0	64	53	11			0
BR innovatie		-45	48		48	46	120	-26	93
BR opleidingen omgevingswet		-104	0		104	0		-54	104
Resultaat			0			0	0		0
• onverdeeld resultaat 2022			0	53,3		53,3	naar BR mba's		64
Saldo	64	-222	792	118	205	863	120	-89	1.014

Toelichting op tabel 5

We hebben het positieve saldo van boekjaar 2021, na een bestuursbesluit in oktober 2022, kunnen toevoegen aan het nieuwe Bestemmingsfonds Omzetting mba's (milieubelastende activiteiten). Een verplichting die voortkomt uit de Omgevingswet. De inhoudelijke toelichting op de dotaties en onttrekkingen van de fondsen is opgenomen bij de toelichtingen op de balans. Wij stellen voor dat het saldo 2022 € 53.300 wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Op dit moment geldt conform de Gemeenschappelijke Regeling een maximum van € 0,5 miljoen. Dit bedrag is bij de oprichting van

Tabel 6: Overzicht incidentele kosten en baten

Incidentele baten en lasten x € 1.000	Actuele begroting 2022			Realisatie 2022			Realisatie 2021		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
• Opdrachten derden*	735	*		734	314	421	460		460
• Projecten en subsidies, aanvullend werk				1.206	1.185	21	627	595	32

* De kosten van derden zijn niet berekend in de begroting; in de realisatie zijn de kosten toegekend obv verhouding tijdsbesteding.

ODRA vastgesteld en was toen een kleine 4% van de omzet. Gezien onze omzetgroei - in de afgelopen jaren is het geldende maximum gedaald naar 2,2% van de omzet - stellen we aan de partners voor een nieuw maximum af te spreken. Tot hiertoe is besloten door onze partners, stellen we voor het meerdere (€ 23.500) te reserveren in algemene zin.

Toelichting op tabel 6

De afspraken die we met onze partners hebben gemaakt over de milieutaken zijn te beschouwen als structurele taken. Voor de meeste taken geldt dat deze (verplicht) zijn belegd bij ODRA. Voor de bouw-taken (Wabo-breed) geldt dat niet, maar zijn feitelijk toch te zien als structureel. Ook team 'Meten en advies' (gefinancierd door Provincie Gelderland) zijn structurele activiteiten.

Bovenstaande activiteiten worden vastgelegd in een werkpakket, dat voorafgaand aan het jaar (in november) met onze partners wordt afgesproken. Gedurende het jaar worden door onze partners aanvullende opdrachten verstrekt. Deze zijn grotendeels als incidenteel aan te merken. Een deel wordt in een volgend jaar gecontinueerd. Voor de provinciale programma's geldt dat deze in 2020 zijn belegd bij ODRA voor drie jaar. In 2022 is besloten dat deze worden gecontinueerd. Een termijn is niet afgesproken. Daardoor hebben ook de provinciale programma's een structureel karakter.

Onze partners hebben de verantwoordelijkheid om de benodigde capaciteit en kwaliteit die wij moeten aanwenden in stand te houden, dan wel verantwoord af te bouwen bij majeure verandering van taken. Incidenteel zijn onze opdrachten voor derden, aanvullende opdrachten bij partners en 'gesubsidieerde' projecten (Theseus – Circulaire economie en SPUK-energie, SPUK-IBP).

STAAT VAN BATEN EN LASTEN - CATEGORIALE INDELING

Onze Begroting 2022 is in twee ronden tot stand gekomen. De initiële begroting is vastgesteld 9 april 2021 en de bijgestelde begroting is vastgesteld 20 oktober 2022. In deze laatste ronde is de omvang van onze begroting vastgesteld op € 21,3 miljoen.

Tabel 7: Staat van baten

Staat van baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	Initieel bg 2022	Actuele bg 2022	Realisatie 2022	% tov bg 2022	Aandeel in real.	Realisatie 2021	Aandeel aanvullend 2022
Baten dienstverlening							
Partners	13.620	14.580	15.009,3	103%	68%	14.118,3	106,7
Omgevingsdiensten	408	535	390,8	73%	2%	459,9	70,7
Derden en projecten	427	735	734,5	100%	3%	540,1	734,5
Provinciale programma's	5.307	4.711	4.848,4	103%	22%	3.744,6	
Baten dienstverlening	19.762	20.561	20.983,0	102%	95%	18.862,9	911,9
Doorbelaste materiële kosten	822	475	670,9	141%	3%	585,5	33,1
Overige inkomsten	-	-	9,9	-	0%	41,3	55,8
Vrijval balans en overige inkomsten		222	360,1	163%	2%	107,2	204,8
Totaal baten	20.584	21.257	22.023,9	104%	100%	19.596,9	1.205,6
tov initieel		3%				tov real.	5%

Toelichting tabel 7

In de voorgaande hoofdstukken hebben we de baten gepresenteerd op programma of taakveld en per productgroep. In tabel 7 is de verdeling over de klantgroepen weergegeven.

Voor de omzet bij partners en derden is toegenomen. Het betreft aanvullende opdrachten en levering van meer diensten. Het totaal aan aanvullend werk is 6% van onze omzet.

Ook de provinciale programma's hebben een hogere realisatie. Dat is deels een inhaalslag ten opzichte van 2021 toen de realisatie achterbleef op het werkprogramma.

Materiële kosten en de vrijval uit de balans, hogere realisatie doordat we een groter aandeel externe expertise hebben ingehuurd, respectievelijk projecten zijn opgestart.

De overige inkomsten betreft rente. Na enkele jaren van een

Tabel 8: Staat van lasten

Kosten x € 1.000	Initieel bg 2022	Actuele begroting 2022	Realisatie 2022	%	Aandeel in bg	Realisatie 2021
Personele kosten						
• Loonkosten mdw. ODRA	12.597	13.291	13.172,1	99%		11.859,6
• Kosten externe inhuur	3.342	3.613	4.653,9	129%		3.830,9
Loonkosten intern & extern	15.939	16.903	17.826,1	105%	81%	15.690,5
• Opleidingen	282	369	274,7	74%		224,2
• Alg. personeelskosten	563	532	555,8	104%		594,1
• Voormalig personeel/uitkeringen	100	60	-110,8	-185%		16,7
• Harmonisatie bijdrage	-100	-100	-66,0	66%		-109,8
Overige personeelskosten	844	861	653,6	76%	3%	725,1
Totaal personeel	16.784	17.765	18.479,7	104%	84%	16.415,6
Huur en service kosten	395	320	316,6	99%		424,0
Facilitaire kosten	357	298	293,2	99%		343,4
Afschrijvingen huisvesting	-	-	41,8			
Wagenpark en parkeren	80	80	64,5	81%		100,7
Huisvesting/vervoer	832	698	716,1	103%	3%	868,1
ICT - connectie	587	272	248,3	374%		476,0
ICT beheer & infrastr.	259	511	452,6	89%		320,1
Afschrijvingen ICT	37	45	103,7	230%		46,0
ICT kosten	883	828	804,5	97%	4%	842,1
Bedrijfs & program kosten						
Advieskosten	203	409	490,2	120%		310,3
Bovenregionale kosten	383	364	307,6	84%		348,2
Org. kosten/onvoorzien	119	303	101,2	33%		43,9
Progr. kosten (ODRA - balans)	-	-	61,0			
Progr. kosten (door te belasten)	831	891	685,6	77%		597,2
Bodemtaken (stelpost)	550	-				
Bedrijfs & program kosten	2.086	1.967	1.645,6	84%	7%	1.299,6
Totaal kosten	20.584	21.257	21.645,8	102%	98,3%	19.425,4
Saldo voor mutaties fondsen	0,0	0	378,1			171,5
Mutaties fondsen en balans			324,8		1,5%	107,2
Voorstel bestemming <i>naar algemene reserve</i>				53,3		64,3
Saldo na bestemming			53,3	-53,3	0,0	0,0

0-situatie wordt sinds oktober 2022 weer rente uitgekeerd door de BNG en schatkist op onze openstaande tegoeden.

Toelichting tabel 8

Onze begroting 2022 is opgebouwd vanuit een aantal uitgangspunten en kengetallen. De belangrijkste zijn die betrekking hebben op onze capaciteit (zie verder op tabel 9). Hiervoor geldt:

Capaciteit

- Actuele begrote formatie van 195 fte. April 2021 is initieel 185 fte begroot; sterke groei werkaanbod
- De personeelskosten en kosten inhuur zijn samen 81% van de omzet. Huisvesting en ICT totaal 7%, de bedrijfs- en overige kosten 7%
- Flexibele schil (externen) van 15%
- Personele overhead van 17%. De totale overhead inclusief materiële overhead (zie tabel 3) is begroot op 27% van de omzet. Meerjarig is het doel 25%
- Uurtarief diensten is voor partners €92 en is niet gewijzigd in actuele begroting, ondanks cao-afspraken

Uitgangspunten overige personeelskosten

- Overige personeelskosten (Arbo, werving, reiskosten, WKR-vergoedingen) genormeerd op 4% loonsom
- Opleidingen zijn genormeerd op 2% van de loonsom. In de actuele begroting zijn deze aangevuld met de beschikbare middelen uit het bestemmingsfonds opleidingen omgevingswet

Uitgangspunten huisvesting en ICT en overige kosten

- De actuele begroting hebben we aangepast op basis van de business-case herhuisvesting en ICT-transitie die eind december 2021, respectievelijk februari 2022, door het Algemeen Bestuur is geaccordeerd. Daarin is uitgegaan van een normering van 121 werkplekken (0,6 flexfactor) met gelijkblijvend gehuurd oppervlakte (2.100 m²)
- In de begroting hebben we de kosten voor onze gastheren 'de gemeente Arnhem en de Connectie' her-begroot. Deze kosten liepen

tot 1 jul respectievelijk 1 september door. De kosten daarna zijn de kosten uit eigen contracten met externe bedrijven voor facilitaire- en ICT-diensten en afschrijvingen

- In de onderhandelingen met de nieuwe huurder is afgesproken dat de huur per 1 februari 2023 ingaat. De budgetruimte die hierdoor ontstaat zijn aangewend voor incidentele kosten voor de verhuizing en ICT-transitie

Toelichting tabel 9

In tabel 9 is de realisatie van de bezetting weergegeven ten opzichte van de uitgangspunten. Tevens zijn de gemiddelde loonkosten per categorie geduid:

Overall-beeld op de capaciteit:

- Ten opzichte van de actuele begroting is de bezetting 9,3 fte hoger uitgekomen. De hogere bezetting loopt synchroon met een groter aantal (aanvullende) opdrachten
- We hadden meer capaciteit nodig voor hoger verzuim en verloop in personeelsbestand (meer inwerken)

Loonkosten

- Onze loonkosten komen (in- en extern) € 0,9 miljoen hoger uit dan begroot, waarvan afgerond € 0,8 miljoen door de hogere bezetting en € 0,1 miljoen door gemiddeld hogere prijzen. Deze hogere prijzen zitten in de categorie 'inhuur pool' - medewerkers van andere omgevingsdiensten voor provinciale programma's. De hogere tarieven van andere omgevingsdiensten worden vergoed door de Provincie.
- Onze loonkosten zijn ook hoger dan begroot, vanwege de éénmalige uitkering, die vlak voor Kerst in de cao is opgenomen.

Verhouding intern-extern:

- Het aandeel externe inhuur is 20%. Onze (lange termijn) norm is 15%. De verklaringen vinden we in de arbeidsmarkt in combinatie met de groei van het aantal opdrachten. Qua budgetverdeling is het 26% dat wordt besteed aan externe inhuur. Dit is wel inclusief de inhuur van de pool voor PCH/PAB, die tegen tarief van de

Tabel 9: Formatie bezetting en personele kengetallen

Formatie bezetting en personele kengetallen	WP & opdrachten act bg 2022				Realisatie 2022			
	intern	tot. ext.	totaal		intern	tot. ext.	totaal	%
Formatie bezetting								
• lijn afdelingen	129,1	30,1	159,2	82%	130,4	36,2	166,6	82%
• bedrijfspv./staf/man.	35,7	-	35,7	18%	32,4	5,2	37,6	18%
Reguliere capaciteit	164,8	30,1	194,9		162,8	41,4	204,1	
Verhouding in fte's	85%	15%			80%	20%		
Loonkosten (x € 1.000)								
• loonkosten (intern)	€ 13.291	€ 0	€ 13.291	79%	€ 13.172	€ -	€ 13.172	74%
• inhuur capaciteit		€ 3.613	€ 3.613	21%		€ 4.138	€ 4.138	23%
• inhuur ondersteuning		€ 0	€ 0	0%		€ 516	€ 516	3%
Kosten capaciteit	€ 13.291	€ 3.613	€ 16.904		€ 13.172	€ 4.654	€ 17.826	
verhouding in €	79%	21%			74%	26%		
Gemiddelde kosten/fte	€ 80.650	€ 120.036	€ 86.732		€ 80.929	€ 112.448	€ 87.319	
-per uur					€ 57,81			

Prijs en bezettingsanalyse	T.o.v. initiële begroting	T.o.v. actuele begroting
	€ -632	Prijsverschil lonen p/fte
	€ -123.093	Prijsverschil in €
	-9,8	Bezettingsverschil in fte's
	€ -841.339	Bezettingsverschil in €
	€ -964.432	Totaal
		-€ 922.349

betreffende omgevingsdienst wordt ingehuurd.

- Opleidingen, we onderscheiden drie categorieën:
  - VTH gerelateerde opleidingen voor medewerkers om blijvend te voldoen aan kwaliteitscriteria. Hier is € 177.000 aan uitgegeven (in 2021 € 123.000)
  - Opleidingen Omgevingswet. Daar hebben we € 66.000 aan uitgegeven (in 2021 € 57.000). Deze kosten worden gefinancierd uit het budget dat apart is toegekend
  - Individuele – en algemene ‘groep’ opleidingen en cursussen, € 30.000

Tabel 10: Bezoldiging directeur

Bedragen x € 1	Dhr. R. Vlaander
<i>Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling*</i>	
Functie gegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 111.850
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.987
Subtotaal	€ 131.838
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Totale bezoldiging 2022	€ 131.838
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2021	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 103.888
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 19.157
Totaal bezoldiging 2021	€ 122.345
Individueel toepasselijke bezoldingsmaximum	€ 209.000

De WNT is van toepassing op Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Het voor ODRA toepasselijke bezoldingsmaximum is in 2022 € 216.000, het algemeen bezoldingsmaximum. Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Tabel 11: Samenstelling Algemeen Bestuur

Naam topfunctionaris	Functie
Dhr. J. Maouche	Voorzitter (DB & AB)
* Mw. C. Bouwkamp	Bestuurslid (DB & AB)
Dhr. M. van de Wel	Bestuurslid (DB & AB)
* Dhr. T. Spaargaren	Bestuurslid (DB & AB)
Mw D.P.L.M. van Dam	Bestuurslid (AB)
* Dhr. T. Janssen	Bestuurslid (DB & AB)
Dhr. M.J.A. van den Bos	Bestuurslid (AB)
Dhr. P. Kerris	Bestuurslid (DB & AB)
* Dhr. P. Bollen	Bestuurslid (AB)
Mw B. van Veldhuizen-van Oort	Bestuurslid (AB)
* Dhr. D. Horsthuis - Tangelder	Bestuurslid (AB)
Dhr R. van Dam	Bestuurslid (DB & AB)
* Dhr. D. Klomberg	Bestuurslid (AB)
Dhr. P.L.P.S. Hofman	Bestuurslid (AB)
Dhr. S. Warmerdam	Bestuurslid (AB)
* Dhr. H. Breunissen	Bestuurslid (AB)
Dhr. J.H.J. Sluiter	Bestuurslid (DB & AB)
* Mw. C. Koers	Bestuurslid (AB)
Dhr. B.M. Kagel	Bestuurslid (AB)

Tabel 11a: Partners en periode

Partner	Periode
Renkum	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Arnhem	01-01-2022 t/m 07-06-2022
Arnhem	08-06-2022 t/m 31-12-2022
Duiven	01-01-2022 t/m 09-05-2022
Duiven	10-05-2022 t/m 31-12-2022
Lingewaard	01-01-2022 t/m 24-05-2022
Lingewaard	25-05-2022 t/m 31-12-2022
Prov. Gelderland	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Doesburg	01-01-2022 t/m 31-01-2022
Doesburg	01-02-2022 t/m 31-12-2022
Overbetuwe	01-01-2022 t/m 10-05-2022
Overbetuwe	11-05-2022 t/m 31-12-2022
Rheden	01-01-2022 t/m 30-05-2022
Rheden	31-05-2022 t/m 31-12-2022
Rozendaal	01-01-2022 t/m 31-12-2022
Westervoort	01-01-2022 t/m 08-05-2022
Westervoort	09-05-2022 t/m 31-12-2022
Zevenaar	01-01-2022 t/m 17-05-2022
Zevenaar	15-06-2022 t/m 31-12-2022

* In 2022 afgetreden

- Budget voor reguliere opleidingen (excl. omgevingswet) ad 2% is niet besteed. Realisatie is 1,6%.
- De overige personeelskosten bestaan uit kosten voor werving, Arbo en kleding, reiskosten en WKR-kosten (werkkostenregeling). Totaal € 555.000 (in 2021 € 594.000). Dat is 4,2% van de loonsom
- Het merendeel van de externe inhuur werven we via Werken in Gelderland'. Dit platform biedt een DAS-constructie (dynamisch aankoopstelsel) waarbij alle aanbestedingen aan de richtlijnen voor Europese aanbesteding voldoen. Aan werving is € 8.000 uitgegeven (in 2021 € 4.500)
- Thuiswerken is structureel geworden. Het is een onderdeel van ons huisvestingsconcept. Medewerkers komen naar kantoor om elkaar te ontmoeten, zijn bij klanten of werken thuis als ze geconcentreerd moeten werken. De (Arbo) faciliteiten zijn hierop ingericht, zowel op kantoor als thuis. Elke medewerker heeft voor een periode van 5 jaar een budget van € 1.000 ter beschikking om haar/zijn thuiswerkplek in te richten. Aan Arbo en bedrijfskleding, BHV en verzuimbegeleiding is € 82.000 uitgegeven (in 2021 € 28.000)
- In oktober 2022 zijn we weer teruggegaan naar een systeem van vaste vergoedingen voor woonwerk verkeer en thuiswerkvergoeding. In de corona periode waren we overgegaan op vergoedingen achteraf, op basis van werkelijke thuiswerk- en kantoor dagen. De reiskosten zijn de grootste post binnen de 'overige personeelskosten', te weten € 260.000 (in 2021 € 132.000, lager vanwege corona-jaar). Onder de WKR vallen onkosten en vergoedingen aan medewerkers die tot € 116.707 (norm voor 2022) onbelast konden worden gedaan. Teamuitjes, representatie en de vergoeding voor ziekteverzekering vallen hier ook onder. We hebben € 112.000 uitgegeven (in 2021 € 55.000)
- Uitkeringen en kosten voormalige medewerkers. Betreffen Wazo-uitkeringen van het UWV voor medewerkers met zwangerschapsverlof. Ten opzichte van voorgaande jaren hebben we daar in 2022 relatief veel aan uitgegeven. Daarnaast hebben we kosten voor voormalige medewerkers. Die worden gefinancierd uit de voorzieningen
- Harmonisatiebijdragen zijn vergoedingen van toelagen die worden gegeven aan medewerkers die bij de oprichting van ODRA in 2013 zijn overgekomen van de partners. De vergoeding is lager dan begroot, omdat de voorziening die hiervoor is gevormd is geïndexeerd voor hogere cao-lonen.

Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Het voor ODRA toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000, het algemeen bezoldigingsmaximum. Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. Ons Algemeen en Dagelijks Bestuur bestaat uit wethouders en gedeputeerde namens onze partners. Bestuurders krijgen geen vergoeding voor hun bestuurstaak. De kosten voor onze bestuursleden worden door de desbetreffende partner vergoed. In 2022 zijn na de gemeenteraadsverkiezingen van maart acht bestuurders gewisseld.

- We hebben voor € 1,7 miljoen geïnvesteerd in het kantoor (afgerond € 1,3 miljoen) en ICT-voorzieningen (afgerond € 0,4). Met de verhuurder is afgesproken dat zij € 460.232 voor hun rekening nemen. Dit is in de huur voor de komende 20 jaar verdisconteerd
- Ten behoeve van de resterende investering kantoor ad € 0,8 miljoen voor huisvesting is € 625.000 geleend bij de Bank Nederlandse Gemeenten BNG - lineair, 15 jaar voor 2,2% rente. De investering in ICT wordt met lopende liquiditeiten gefinancierd
- De afschrijfskosten van de investering zijn gestart op 1 juli - investering infrastructuur 15 jaar afschrijving, meubilair 10 jaar, stoelen 5 jaar
- Structureel besparen we door de verhuizing circa € 150.000 op de

Tabel 12: Huisvesting en facilitair

Huisvesting & facilitair x € 1.000	Initieel bg 2022	Actueel bg 2022	Real. 2022	Real. 2021
Huur in stadskantoor	240,6	140,0	133,0	241,7
Service kosten stadskantoor	154,4	85,0	81,2	172,5
Werkplek en fac. kosten (stadskantoor)	356,3	180,0	126,8	237,0
Huur Airborne Tower			0,0	
Service kosten Airborne Tower		65,0	79,1	
Afschrijvingen inrichting en meubilair			42,3	
Facilitaire kosten Airborne Tower		117,6	167,1	106,4
Overige huurkosten (extern)		30,0	22,2	9,8
Parkeren/fietsen/wagenpark	80,3	80,0	64,4	100,7
Totaal	831,6	697,6	716,1	868,1
Kengetallen				
• huurkosten per fte	€ 2.134	€ 1.488	€ 1.437	€ 2.235
• facilitaire kosten per fte	€ 2.359	€ 2.091	€ 2.071	€ 2.450

De directeur van ODRA is de enige bestuurder vallend onder de WNT. Ruben Vlaender is in oktober 2019 aangesteld als directeur. Het inkomen en de vergoedingen in 2022 zijn samen onder de norm van de WNT gebleven. Het bezoldigingsmaximum in 2022 is € 216.000 op fulltime basis.

Toelichting tabel 12

In 2022 zijn we verhuisd naar de Airborne Tower. Eveneens aan de Eusebius Buitensingel in Arnhem. We werken op de etages 9-10-11 en 13. In de eerste drie maanden van 2022 zijn de voorbereidende werkzaamheden verricht, ontwerp en aanbestedingen. Van april tot september was de bouw en verhuizing. Bij het ontwerp hebben we gekozen voor zoveel mogelijk duurzame oplossingen. Led-verlichting en bewegingssensoren, hergebruik van materialen en grotendeels refurbished meubilair.

De verhuizing zorgt voor een ander structureel kostenpatroon dan voorgaande jaren:

- In april 2022 is een 20-jarig huurcontract afgesloten (ingangdatum 1 februari 2023) met 'Eusebius BS' voor 2.023 m² en 35 parkeerplaatsen
- De contacten met onze gastheren De Connectie en gemeente Arnhem zijn gefaseerd opgezegd. De facilitaire bedrijfsvoering is daarna geheel zelfstandig in eigen beheer vormgegeven
- In 2022 betaalden we nog geen huur voor ons nieuwe kantoor (pas vanaf februari 2023), terwijl de oude huur is gestopt. Deze begrotingsruimte is aangewend voor incidentele kosten voor de verhuizing en ICT-transitie

huisvesting, facilitaire kosten en ICT ten opzichte van de Begroting 2022. Door de hoge inflatie, die niet in de begroting was meegenomen, wordt de besparing lager.

ICT-kosten

Met de verhuizing naar de Airborne Tower zijn we ook anders gaan werken. Medewerkers worden gefaciliteerd in 'mobiel en plaats onafhankelijk werken', geheel via wifi, alles in the Cloud, via office 365 en alle vergaderruimtes zijn uitgerust met grote schermen om via MS Teams de online ontmoetingen te faciliteren. Eind 2021 zijn voor de ICT-transitie de eerste aanbestedingen geplaatst, de mobiele werkplekken zijn per 1 juli en 1 september in gebruik genomen. Naast een moderne omgeving zijn we nu ook BIO-compliance.

- Kosten voor ICT zijn € 40.000 lager dan begroot, wel verschuivingen per onderdeel, minder licentiekosten, meer kosten voor werkplekken en netwerk
- Investerings in (mobiele) werkplek apparatuur, telefoons, wifi en audiovisuele apparatuur bedroeg afgerond € 0,4 miljoen
- Kosten van de transitie zijn opgenomen bij advieskosten en onvoorzien

Adviseurs en onderzoek

Naast de inhuur van capaciteit voor het primaire proces maken we gebruik van adviseurs voor specialistische taken en onderzoeken. In 2022 is € 490.000 uitgegeven voor:

- Onderzoeken behoefte van onze kerntaken, € 65.000 voor stakeholderonderzoek, verbetering Open Wave en rvmk/orrn
- Onderzoeken voor de bedrijfsvoering, € 180.000 voor accountant,

Tabel 13: Kosten voor ICT

ICT	Initieel bg 2022	Actueel bg 2022	Real 2022	Real 2021
Licentiekosten (connectie)		65,0	78,2	248,2
Netwerkkosten (connectie)	50,8	72,0	71,8	164,6
Appl. beheer/helpdesk (connectie)	367,0	45,0		67,7
Werkplekken ict (connectie)	168,9	70,0	77,0	115,5
Telefonie (connectie)		20,0		
Licenties (ODRA)	259,1	410,6	402,6	200,0
Software afschrijving	36,9	45,0	61,2	46,1
Netwerk (wifi/cloud)*		20,0	59,9	
Applicatie beheer en helpdesk		10,0	9,2	
Werkplekkosten ict*		30,0	42,4	
Telefonie*		40,0	2,0	
Totaal ICT	882,6	827,6	804,3	842,0
• ICT kosten per fte	€ 4.768	€ 4.246	€ 3.940	€ 4.544
• ICT kosten per werkplek	€ 7.294	€ 6.840	€ 6.647	€ 8.255

Tabel 14: Stelselkosten

Stelseltaken x €1.000	Actuele bg 2022	Real. 2022	Gecoördineerd door
I-Go	21,3	15,5	ODdV: Kosten van het beheer
• Data lab			• In opstart fase
Kennis en portaal	103,5	103,5	OVIJ: Website beheer en ontwikkeling
Ketenhandhaving	107,7	98,8	ODR: Coördinatie ketentoezicht voor Gelderland
Kwaliteit en coördinatie	37,2	20,6	ODdV: Coördinatie stelseltaken
Personeel en organisatie	23,7	13,0	ODA: Personeels advies voor Gelderse diensten en SGC
BSBm	12,0	10,3	ODNV: Borgen van de landelijke handhavings strategie
Complexe vergunningen			ODRN: Kosten worden doorbelast aan partners
Contributie OD-NL	32,3	36,8	CF landelijke verdeelsleutel
Overig	26,6	9,0	Hapinyzer en ORM
Totaal (kosten OD's)	364,4	307,6	

Tabel 15: Specificatie programma's en projecten

Projectkosten	Initieel bg 2022	Actueel bg 2022	Real. 2022	Door te belasten	Realisatie 2021
Wabo Arnhem	30,0	30,0	37,9	37,9	29,4
Wabo Lingewaard	96,1	96,0	79,7	79,7	55
Meetdienst	213,8	214,0	250,8	250,8	210,4
Vergunning milieu odrn	59,8	60,0	97,6	97,6	41,4
Prov. programma's	0,0	45,0	7,3	7,3	143,9
Piket (schoonmaak)	70,2	70,0	65,5	65,5	6,2
rvmk/orm	75,0	105,0			
Mat. Kst gez. Dnst/innovatie	100,0	144,0	89,0		22
Incidentele projecten	186,1	126,0		13,9	77,1
Projecten derden/od's			43,9	43,9	
Projecten partners			74,4	74,4	9,7
Totaal	831,0	890,0	746,1	670,9	595,1

advocaten, marketingkosten en verbetering SAP

- Kosten samenhangend met de herhuisvesting en ICT-transitie € 245.000 voor specialisten ICT voor de transitie, inrichting the cloud en projectmanagement en ontwerpkosten voor herhuisvesting
- Onvoorzien: We hebben onvoorzien kosten gemaakt om onze eigen data uit de systemen van De Connectie vrij te maken. Deze ontvlechting is vele malen lastiger gebleken dan vooraf ingeschat.

Stelselkosten

In tabel 14 zijn de kosten opgenomen van taken die gezamenlijk in het Gelders stelsel worden gedaan. Voor vrijwel alle taken geldt dat er minder is uitgegeven dan begroot.

Specificatie programma's en projecten

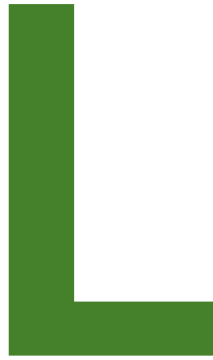
In tabel 15 zijn de projecten weergegeven die we voor onze partners uitvoeren, waarbij veelal materiele kosten ontstaan. De materiele kosten worden doorbelast aan de partners, en maken veelal onderdeel uit van de werkpakketten en dus de baten uit dienstverlening.

Toelichting tabel 15

- Wabo, de kosten zijn lager dan begroot, met name voor de gemeente Lingewaard. Dat komt omdat leveranciers de facturen nog niet hebben ingediend over de laatste maanden 2022. Die kosten worden meegenomen in de afrekening 2023
- Milieumetingen ten behoeve van de provincie Gelderland, budget is nagenoeg in zijn geheel besteed. Het saldo is verrekend met de provincie via het werkpakket

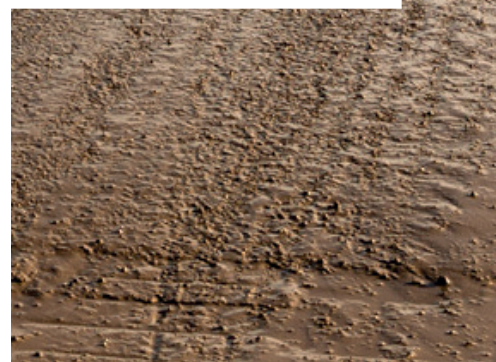
- Piket (schoonmaakkosten), deze worden vanwege het onvoorspelbare karakter niet begroot. De kosten worden direct aan de betreffende partner doorbelast. Ten opzichte van vorig jaar hebben we veel minder kosten gemaakt voor opruimen en schoonmaken
- Binnen projecten zijn diverse 'out of pocketkosten' doorbelast en tariefverschillen tussen de Gelderse omgevingsdiensten voor de inzet van medewerkers in de pool

BALANS PER 31 DECEMBER 2021

Onze jaarrekening 2022 is opgesteld met
inachtneming van het Besluit Begroting en
Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
en de Financiële verordening Omgevingsdienst
Regio Arnhem 2016. We lichten de grondslagen
hierna verder toe.

Grondslagen balans

Vaste activa

- Immateriële vaste activa - zijn bij ODRA niet aanwezig
- Materiële vaste activa - de materiële vaste activa met economisch nut zijn geactiveerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de ontvangen bijdragen, die hierop betrekking hebben. Duurzame waardeverminderingen worden onafhankelijk van het resultaat in aanmerking genomen. Deze worden lineair afgeschreven op basis van de economische levensduur. De investeringen in de inrichting van de ICT-systemen behoren tot de (im)materiële activa
- Financiële vaste activa - zijn bij ODRA niet aanwezig

Vlottende activa

- Voorraden - zijn niet van toepassing bij ODRA.
- Uitzettingen met rentelooptijd korter dan een jaar - hieronder vallen onderhanden werk en dat is gewaardeerd op basis van de gerealiseerde doorlooptijd van het product in relatie tot de gemiddelde doorlooptijd van het betreffende product. Onderhanden werk is gefactureerd aan de klanten, verrekend met het saldo van voorgaand jaar
- Liquide middelen - betreft de BNG rekening - worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De rekening 'Rijksschatkist' is opgenomen onder de uitzettingen minder dan een jaar

Vaste passiva

- Eigen Vermogen - betreft de Algemene Reserve, de Bestemmings-reserves en het saldo van de rekening van baten en lasten (resultaat)

Voorzieningen

ODRA kent vier voorzieningen:

- Harmonisatie-voorziening - deze is gevormd bij de oprichting van ODRA in 2013 ter dekking van toekomstige kosten van werknemers die door ODRA van de betreffende gemeenten en provincie zijn overgenomen
- Voorzieningen voor kosten van voormalige medewerkers
- Voorzieningen voor (bovenmatig) verlof dat als gevolg van de covid-19 pandemie niet door werknemers kon worden opgenomen en naar verwachting vanaf 2022 wel wordt opgenomen
- Begin 2023 is bekend geworden dat ook een voorziening voor verlofsparen moet worden gevormd. Deze is verdisconteerd met de 'covid-voorziening' bovenmatig verlof

Vlottende Passiva

- Passiva met rentelooptijd korter dan een jaar - zoals de vooruit ontvangen betalingen en hebben betrekking op programma's en projecten die in het boekjaar nog niet volledig zijn afgerond. Deze zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde na aftrek van de gemaakte kosten. De overige schulden en de overlopende passiva, deze zijn gewaardeerd tegen nominale waarde
- Langlopende lening - afgesloten met de BNG ter dekking van de investering in de huisvesting

Tabel 16: Vaste en vlottende activa

Activa x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021	Passiva x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Vaste activa			Eigen vermogen		
• materiële vaste activa	1.386,5	283,2	• algemene reserve	470,2	470,2
• financiële vaste activa			• bestemmingsreserves	339,4	480,0
			• onverdeeld gerealiseerd resultaat	53,3	64,3
Vlottende activa			Voorzieningen	895,5	661,3
• liquide middelen	-	205,7	Schulden >1 jaar	625,0	
• uitzettingen met rente- typische looptijd <1 jaa	5.081,7	6.881,4	Totaal vaste passiva	2.383,4	1.675,8
Vooruitbetaalde bedragen	219,8	90,2			
Totale activa	6.688	7.460,5	Vlottende passiva		
			• netto vlottende schulden	3.599,8	5.383,1
			• vooruitontvangen subsidies	516,1	
			• overige schulden	188,7	391,6
			• overlopende passiva	-	10,0
			Totaal vlottende passiva	4.304,6	5.784,7
			Totale passiva	6.688,0	7.460,5

*De liquide middelen op de bng-rekening waren op 31 december 2022 negatief (rood stand). Cf. de richtlijnen BBV zijn deze in de netto vlottende schulden opgenomen.

Tabel 17: Materiële vaste activa

(Im)Materiële vaste activa x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2022	Investe- -ringen	Desinveste- -ringen	Afschrij- -vingen	Bijdragen derden	Boekwaarde 01-01-2022
Investeringsruimte met economisch nut						
Apparatuur en vervoermiddelen kantoor	23,8	8,4		0,5		15,9
Apparatuur en voertuigen meetdienst	115,3	28,7		35,1		121,7
Infrastructuur kantoor	455,0	931,0		15,7	460,2	
Meubilair	368,9	395,0		26,1		
ICT-apparatuur	325,4	405,8		85,3		4,9
• implementatie SAP	43,6			21,9		65,5
• implementatie VTH	54,5			20,6		75,1
(Im)Materiële vaste activa	1.386,5	1.768,8	0,0	205,1	460,2	283,2

Toelichting tabel 17

We hanteren de volgende afschrijftermijnen

- Apparatuur voor meetdienst - 5 tot 10 afhankelijk type apparatuur
  - Apparatuur ten behoeve van bedrijfsvoering en kantoor - 5 jaar
  - Huisvesting infrastructuur - 15 jaar
  - Meubilair - 10 jaar, voor bureaustoelen wordt 4 jaar gehanteerd.
  - ICT-apparatuur, laptops en audiovisuele schermen - 4 jaar
  - Mobiele telefonie - 2 jaar
  - Software investeringen - 5 jaar
- We hebben geïnvesteerd in meetapparatuur voor € 24.000 (roetmeter)
  - We hebben geïnvesteerd in huisvesting en inrichting (€ 1,36 miljoen), € 460.232 betaald door de verhuurder. Dit bedrag is in de huur verdisconteerd
  - We hebben geïnvesteerd in grotendeels refurbished meubilair. Voor bureaustoelen geldt dat deze naar verwachting iets minder robuust zijn dan nieuw; daarom hanteren we een iets kortere afschrijftermijn.
  - We hebben geïnvesteerd in ICT - alle medewerkers zijn per 1 juli voorzien van een laptop en telefoon (investering € 294.000). Voor externe inhuur hebben we 'wissellaptops' aangeschaft. Daarnaast is er geïnvesteerd in wifi en telefoonverbindingen en audiovisuele apparatuur in de vergaderzalen (€ 92.000)
  - Wagenpark - in 2022 zijn geen nieuwe auto's gekocht. Van de 10 auto's zijn 5 auto's geactiveerd, de andere zijn geleased
  - We hebben in juli 2019 de eerste fase van de implementatie van het bedrijfsvoeringssysteem (SAP-by Design) afgerond. Begin 2020 is ook de tweede fase (HRM) operationeel geworden. De projectkosten voor de implementatie (inrichting software) zijn geactiveerd en hebben we in 5 jaar afgeschreven. Het nieuwe VTH-systeem (Open Wave) is 6 januari 2021 live gegaan. Ook voor deze implementatie geldt dat de inrichtingskosten door ons worden geactiveerd, evenals majeure aanpassingen in het systeem.

Tabel 18: Uitzettingen korter dan een jaar

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < jaar x € 1.000	Stand 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Stand 31-12-2021
Uitzettingen in 's Rijks schatkist	2.651,3		5.599,4
Vorderingen op openbare lichamen	2.315,1		612,2
Overige vorderingen OHW*	115,3		760,0 pm*
Totaal uitzettingen	5.081,7	0,0	6.971,6

* Ohw '22; is € 47.106 in mindering gebracht op de facturen aan partners.

Toelichting tabel 18

In tabel 18 hebben we een onderscheid gemaakt tussen de 'uitzettingen korter dan een jaar' en de vorderingen. De uitzettingen betreffen de middelen die zijn ondergebracht in de Rijks-schatkist. Er is een saldo van € 2,65 miljoen beschikbaar op 31 december 2022. De nog te betalen kosten zijn op balansdatum eveneens hoog, zoals crediteuren en belastingen (btw).

Met ingang van 2020 is de bekostigingsmethode veranderd naar een 'beheerste' vorm outputfinanciering. Dit houdt in dat onze producten worden afgerekend met een vaste productprijs nadat ze zijn afgerond. Voor producten die nog niet gereed zijn, geldt dat deze door ons zijn

gefactureerd aan de klanten, waarbij tevens de producten die uit 2021 onderhanden waren, zijn verdisconteerd. Het betreft een bedrag van € 592.900 met aftrek van de € 636.800 van vorig jaar. In 2023 zal dezelfde werkwijze worden gevolgd.

Tabel 19: Liquide middelen

Liquide middelen x € 1.000	Stand 31-12-2022	Stand 31-12-2021
BNG betaalrekening	-94,5	205,7
Liquide middelen	-94,5	205,7

Toelichting tabel 19

We maken gebruik van twee bankrekeningen - BNG en een rekening-courant bij het Rijk (schatkistbankieren SKB). Voor de liquiditeitspositie wordt de BNG-rekening weergegeven. De schatkist is opgenomen bij de 'uitzettingen'. De negatieve waarde is vlak na balansdatum aangevuld vanuit de schatkist.

Omdat het saldo negatief was per 31 dec 2022, is het in de balans opgenomen onder de vlottende passiva. Het negatieve saldo heeft nauwelijks effect op de kaspositie of exploitatie. We hebben een lopend krediet bij de BNG van € 1,0 miljoen.

Tabel 20: Benutting drempelbedrag

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x €1.000): Verslagjaar 2021		2022 1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
(1)	Afgesproken Drempelbedrag*	1.750	1.750	1.750	1.750
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	577	717	659	632
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.173	1.033	1.091	1.118
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	0	0	0	0
(1) Berekening drempelbedrag					
(4a)	Begrotingstotaal 2022	21.257			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan €500 miljoen	21.257			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de €500 miljoen te boven gaat	0			
(4d)	Drempelbedrag ODRA (richtlijn)	1.750 (1.000)	1.750 (1.000)	1.750 (1.000)	1.750 (1.000)
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(5a)	Som van per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	51.938	65.274	60.604	58.125
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	577	717	659	632

Toelichting tabel 20

Standaard is een drempelbedrag van €1,0 miljoen. We hebben echter een specifieke afspraak (25-9-2013) met het Ministerie van Financiën. Daarin is vastgelegd dat de limiet €1,75 miljoen is.

Vaste passiva**Reserves**

Het resultaat van 2021 (€ 64.300) is toegevoegd aan het bestemmingsfonds Omzetting mba's. Dit zijn verplichte activiteiten, die in 2022 (en 2023) worden uitgevoerd in het kader van de Omgevingswet.

Toelichting tabel 21

In de reserves muteren we (vóór resultaat) per saldo € 204.800,

waaronder de besteding van het batig resultaat 2021, dat door het bestuur is toegevoegd aan het bestemmingsfonds voor de Omzetting mba's.

- Mba's - van dit fonds is nog € 11.000 over ter dekking van de laatste activiteiten in 2023
- Het in 2019 gevormde fonds voor de Omgevingswet is geheel besteed, zowel aan kosten voor gevolgde opleidingen als aan (interne) opleidingsuren
- Innovatie - kosten voor 'Rijker verantwoord', drones en voorbereidingen op SPUK zijn deels gedekt uit het innovatiefonds
- Nota bene. De genoemde activiteiten zijn in katern 1 inhoudelijk toegelicht. Nadere specificatie is ook opgenomen in de bijlage 'gezamenlijke diensten'.

Tabel 21: Reserves

Reserves x € 1.000	Saldo 31-12-2022	Resultaat bestemming	Toevoegingen	Rente- toerekening	Onttrekkingen 2022	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve	470,2					470,2
BR Provincietaken	91,8					91,8
BR Bureau milieumetingen	191,1					191,1
BR Innovatie	45,6				47,9	93,5
BR Opleidingen Omg wet	0,0				103,6	103,6
BR omzetting mba's	11,0		64,3		53,3	0,0
Resultaat	53,3	53,3				0,0
• voorstel aan bestemming MBA	0,0		-64,3			64,3
Reserves	863,0	53,3	0,0	0,0	204,8	1.014,4

In onderstaande fondsen hebben geen mutaties plaatsgevonden:

- Bestemmingsreserve provincie taken - is in 2013 (bij de oprichting van ODRA) ingesteld voor niet voorzienbare werkzaamheden voor Provincie Gelderland, die niet via de reguliere begroting gedekt kunnen worden. Er zijn afgelopen jaren geen activiteiten geweest die voor dekking uit dit fonds in aanmerking kwamen. Er is nog geen invulling voor dit fonds afgesproken met de provincie
- Bestemmingsreserve Bureau milieumetingen - is ingesteld ten behoeve van de dekking van kosten uit (vervanging) investeringen van de apparatuur voor Bureau milieumetingen (nu: team meten & advies).

Batig saldo

Wij stellen voor om het positieve resultaat van € 53.300 toe te voegen aan de algemene reserve. Deze wordt dan met € 23.000 overschreden. Het is aan het Algemeen Bestuur om hierover te beslissen. Na accordering van dit voorstel door AB zal dit na balansdatum worden verwerkt.

- Contract met De Connectie is opgezegd - een voorziening voor restwaardes van niet meer bruikbare apparatuur. In de afrekening met de Connectie is dit gebruikt

Langlopende schulden

- Bij de BNG is een lening afgesloten voor de financiering van de infrastructuur. Per 1 juli'22; looptijd 15 jaar lineair. De eerste aflossing is per 1 juli 2023. Het kortlopende deel (< jaar) is per 31 dec 2022 € 20.833

Vlottende passiva (met looptijd korter dan jaar)

Toelichting op tabel 23

Eind 2022 zijn diverse subsidies binnengekomen voor projecten die begin 2023 starten.

- Subsidies voor bodemtaken - worden in 2023 aangewend (samen met andere te verwachten subsidies) voor de 'warme overdracht'

Tabel 22: Voorzieningen en langlopende schuld

Voorzieningen x € 1.000	Saldo 31-12-2022	Toevoegingen	Aanwendungen	Saldo 31-12-2021
Harmonisatietoelage Prov. Gelderland	381,4		10,7	392,1
Verlof sparen/Bovenmatig verlof	483,1	483,1	158,3	158,3
Personele kosten	31,0	25,9	82,1	87,2
Frictie	0,0		23,7	23,7
Voorzieningen	895,5	509,0	274,8	661,3
Langlopende schuld BNG	625,0	625,0	-	0,0

Toelichting op tabel 22

De voorzieningen voor toekomstige verplichtingen zijn in 2022 met € 76.000 toegenomen:

- Voorziening 'harmonisatietoelagen' - is bij de oprichting van ODRA ingesteld om garantie toelagen die overgekomen medewerkers ontvangen, tot hun uitdiensttreding te dekken. Daar is nog € 381.000 nodig lopend tot 2041. Bij de berekening hebben we de CBP-index voor komende jaren gehanteerd en is de nieuwe pensioenleeftijd meegenomen. De vrijval van € 10.700 is daardoor lager dan gemiddeld in voorgaande jaren
- Voorziening 'personele kosten' - hebben we zowel onttrokken als gedoteerd ter dekking van de kosten van voormalige medewerkers waaruit mobiliteit en detachingskosten kunnen worden betaald
- Reserve 'bovenmatig verlof' - in 2020-2021 gevormd voor niet opgenomen verlofuren als gevolg van de covid-19 pandemie. Deze reserve is in 2021 verder aangevuld, omdat wederom medewerkers minder verlof konden/wilden opnemen. Deze valt vrij, het is verdisconteerd met het verlofsparen
- Verlofsparen - de cao is de mogelijkheid opgenomen om het bovenwettelijk verlof om te zetten in verlofsparen. Voorheen moest het wettelijk verlof worden opgenomen binnen 5 jaar, vanaf dit jaar geldt dat het verlof geen vervaldatum meer kent (wel een maximum van 3.600 uur) en gebruikt kan worden voor sabbatical of eerder met pensioen. De commissie BBV heeft in december 2022 nadere toelichting gepubliceerd en aangegeven dat vanwege "de niet gelijkmatige opbouw en afbouw het bovenwettelijke verlof" er geen gelijkmatige kostenpatronen ontstaan, en dus een voorziening moet worden gevormd van het totaal aan bovenwettelijk verlof per balansdatum. Het gaat bij ons om 8.350 uur (4,5 fte) met gemiddelde loonkosten van € 57,81 per uur

Tabel 23: Vooruit ontvangen bedragen

Vooruitontvangen betalingen x € 1.000	Saldo 31-12-2022	Toevoegingen	Aanwendingen	Saldo 31-12-2021
Opleidingen circulaire economie	0,0		10,0	10,0
Subsidies bodemtaken	30,0	30,0		
SPUK subsidie energie	311,2	311,2		
SPUK subsidie IBP	174,9	174,9		
Vooruitontvangen betalingen	516,1	516,1	10,0	10,0

van de bodemtaken van provincie naar gemeenten (is onderdeel Omgevingswet)

- **SPUK-THE** - toezicht en handhaving op energie-besparingsplicht, het ontvangen bedrag is een eerste voorschot op het totale project dat tot 2026 loopt. Er is een beschikking afgegeven voor een totaalbedrag van € 1.565.897
- **SPUK-IBP** - kwaliteitsprogramma vanuit de OD NL en Ministerie van I&W, voortvloeiend uit de aanbevelingen van de Commissie van Aartsen. Het ontvangen bedrag is een voorschot. In totaal is tot eind 2023 een bedrag van € 525.000 toegezegd

De verantwoording van de SPUK-subsidies loopt via de Sisa-richtlijnen en maken onderdeel uit van de jaarrekening (inhoudelijk zijn de projecten in katern 1 toegelicht).

Toelichting op tabel 25 en 26

Onze schuldenpositie is aan het einde van het boekjaar altijd relatief groot. Leveranciersfacturen en afdracht belastingen en premies worden toegerekend aan het boekjaar, maar betaald in de eerste maand van het nieuwe jaar.

Voor de BTW- afdracht geldt dat het opgenomen bedrag in de tabel de verschuldigde belasting is over het vierde kwartaal 2022. Bij opstellen van jaarrekening is geconstateerd dat in de aangiften 2020 fouten zijn gemaakt, die leiden tot een aanvullende aangifte bij de belastingdienst. De post 'afrekening voorschot' partners; bij een aantal partners is er minder gerealiseerd dan het afgesproken werkpakket, op basis waarvan de voorschotten waren gebaseerd. Derhalve ontvangen zij geld terug. Onder de post 'crediteuren privaat' zijn verschuldigde bedragen aan de personeelsvereniging en nog te betalen vergoedingen aan private personen opgenomen.

Tabel 24: SPUK verantwoordingstabellen

Beschikkings- nummer		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SPUK-IBP	Specifieke uitkering	Ontvangen gelden (voorschot)	Besteding in 2022	Cumulatieve bestedingen t/m 2022	Eindverantwoording (ja/nee)
lenW E93 IENW/BSK-2022/ 298276	Regeling specifieke uitkering interbestuurlijk programma VTH	€ 174.863	Aard controle R Indicator E93/01	Aard controle n.v.t. Indicator E93/02	Aard controle n.v.t. Indicator E93/03
			€ -	€ -	Nee

Beschikkings- nummer		Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
SPUK-energie	Specifieke uitkering	Ontvangen gelden (voorschot)	Besteding in 2022	Cumulatieve bestedingen t/m 2022	Voldaan aan artikel 6, tweede lid van de regeling (ja/nee)	Voldaan aan artikel 6, zesde lid van de regeling (ja/nee)	Eindverantwoording (ja/nee)
EZKF21 THE-22-03351958	Enmalig specifieke uitkering ten behoeve van extra ondersteuning voor toezicht op en handhaving van de energiebesparingsplicht	€ 311.249	Aard controle R Indicator F21/01	Aard controle n.v.t. Indicator F21/02	Aard controle R Indicator F21/03	Aard controle D2 Indicator F21/04	Aard controle R Indicator F21/05
			€ -	€ -	nee	ja	nee

Tabel 25: Schulden korter dan 1 jaar

Schulden < jaar x €1.000	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Te betalen lonen, loonbelasting	977,8	1.128,5
Premies IP/OP/NP/FPU	186,4	352,8
Crediteuren	1.079,2	2.367,1
Crediteuren privaat	12,0	20,1
Te betalen BTW	111,5	
Afrekening voorschot partners	896,5	
BNG-liquiditeit	94,5	
Divers	242,1	13,1
Overige schulden	3.599,8	3.881,6

Tabel 26: Overlopende passiva

Overlopende passiva (nog te betalen) x €1.000	Saldo 31-12-2022	Saldo 31-12-2021
Facturen leveranciers	168,5	1.501,5
CAO 2021 nabetalings	16,0	231,0
Afrekeningen met klanten	4,2	160,6
Overlopende passiva	188,7	1.893,1

Tabel 27: Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Overzicht niet uit de balans blijvende verplichtingen x € 1.000	Onderwerp	Looptijd eindigt	Contractw. 2022	Contractw. p/jaar>2023	Toelichting
Leasecontracten vervoersmiddelen					
• Ambting car expert	3 maal Kia Picanto lease	1-4-2021	9,6	9,4	3 jarig contract; daarna verlengd
• Ambting car expert	1 maal Kia Picanto lease	1-4-2022	3,2	3,1	3 jarig contract
• BK mobility	Peugeot e-Bus	1-2-2026	10,8		5 jarig contract
ICT licenties en beheer					
• T2en	Licenties SAP / SAC en helpdesk	1-1-2025	90,0	123,6	optie tot verlenging met 5 jaar
• REM automatisering	Licenties Open Wave	1-1-2026	54,0	54,0	optie tot verlenging met 5 jaar
• Rubicon	Cloud-beheer	1-6-2024	17,3	17,3	
• telefoon / wifi	Wilroff Rijtsema	1-7-2026		26,3	onderhoudscontract
Huisvesting					
• Eusebius B5	Huurcontract & services	1-2-2042	81,9	387,7	
Facilitair					
• Provincie Gelderland	Huur en services pand Markt	1-1-2022	14,8	14,5	contract wordt (stilzwijgend) jaarlijks verlengd
• Hommerson	Schoonmaak	1-1-2024	12,0	24,5	verlening
• Ten Brinke	Beplanting	1-7-2027	17,5	8,0	lease contract 5 jaar
Personeel					
• Care2Work	Verzuimbegeleiding en arbo	1-4-2020	12,3	12,1	jaarlijks opzegbaar
• Medewerkers ODRA	Thuiswerkplek vergoeding	1-5-2026	34,0		voor 5 jaar tot €1.000 p/medewerker
Primaire proces					
Stantec	Milieur controles	1-4-2025	150,0	150,0	ingegaan per april 2021
Totaal			507,4	830,5	

Toelichting op tabel 27

We hebben doorlopende verplichtingen die niet uit de balans op te maken zijn. Dat zijn bijvoorbeeld doorlopende contracten met een looptijd langer dan één jaar, die mogelijk tot frictie/afkoop leiden bij tussentijdse beëindiging.

In 2022 is een aantal langlopende verplichtingen beëindigd vanwege de verhuizing. Het betreft:

- Huurcontract met de gemeente Arnhem
- Facilitaire en ICT-diensten met De Connectie
- ICT-contracten gekoppeld aan diensten van De Connectie

Diverse verplichtingen

- Opgebouwd (IKB) is niet gekapitaliseerd. Dit is geen verplichting in het BBV vanuit de aanname dat deze jaarlijks gelijk zijn. Wij rekenen de opgebouwde IKB aan het eind van het jaar af
- Reguliere verlofsaldi hoeven volgens de BBV niet gekapitaliseerd te worden. Er wordt uitgegaan van gelijke opnamen in de jaren. Omdat 2020 en 2021 bijzondere jaren waren vanwege de covid-19 pandemie, zijn de 'bovenmatige niet opgenomen verlof uren 2021' wel als verplichting opgenomen

De (nieuwe) verplichting om bovenwettelijk verlof wel als voorziening op te nemen is verwerkt in de balans

- Alle medewerkers in vaste dienst hebben een trekkingsrecht van maximaal €1.000 voor vijf jaar ter besteding aan een Arbo-geschikte thuiswerkplek. De feitelijk afgeroepen vergoeding is in de exploitatie opgenomen bij de algemene personeelskosten. De reservering staat (gesaldeerd) op de balans en bedraagt € 79.600
- Afspraken rond het generatiepact zijn niet gewaardeerd in de jaarrekening

Gebeurtenissen met gevolgen voor 2022 en later

- We hebben geen juridische claims, garantstellingen en borgstellingen lopen
- We hebben eind december 2021 de huurovereenkomst met de gemeente Arnhem en de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met De Connectie opgezegd. In een finale 'kwijtingsbrief' van december 2022 zijn alle lopende verplichtingen (frictiekosten en transitiekosten) afgewikkeld
- Er wordt een suppletie-aangifte omzetbelasting ingediend, die nog betrekking heeft of onvolledige aangifte in 2020. Op de vordering die ODRA denkt te hebben op de belastingdienst is nog geen beschikking binnengekomen
- Verder zijn geen andere relevante gebeurtenissen na balansdatum

FINANCIËLE WEERBAARHEID EN RISICO'S

Wij brengen ons bestuur aan de hand van een dashboard periodiek op de hoogte van de stand van zaken in onze bedrijfsvoering en staan dan stil bij de operationele risico's, financiën en ons weerstandsvermogen. De financiële positie ultimo 2022 geeft aanleiding om in 2023 een evaluatie op de vermogenspositie voor te stellen aan het bestuur.

In de tabellen wordt de financiële positie verder geduid:

- **Weerstandsvermogen** - Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate wij in staat zijn financiële tegenvallers in de toekomst op te vangen. In de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is bepaald welke vermogensbestanddelen wij kunnen aanhouden. Deze bestaan uit een algemene reserve en bestemmingsreserves.

De algemene reserve is gemaximeerd tot € 500.000, dat is maximaal 2,3% van de omzet in 2022. Daarnaast kunnen we bestemmingsreserves aanhouden voor kosten die we in de toekomst verwachten.

Tabel 28: Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen x € 1.000	Stand 31-12-2021	Stand 31-12-2022	Resultaat bestemming	% omzet	Begroot 2022
Algemene Reserve	470,2	470,2	29,8	2,3%	483,0
• resultaat boekjaar	64,3	53,3			
• te bestemmen door bestuur (na balansdatum)			23,5		
Bestemmingsreserves					92,0
• provincietaken	91,8	91,8			
• milieu metingen	191,1	191,1			
• innovatie	93,5	102,6			
• opleidingen omgevingswet	103,6	0,0			
• mba's	0,0	11,0			
Totaal	1.014,4	920,0	53,3	0,2%	699,0
Totale baten (omzet)	19.489,7	22.023,9			21.257,4
• percentage omzet ex resultaat	5,2%	3,7%			3,3%

Toelichting op tabel 28

Het weerstandsvermogen (zonder resultaatbestemming) is als percentage van de omzet gedaald met 1,5% ten opzichte van 2021. Wij achten het weerstandsvermogen van ruim € 0,8 miljoen onvoldoende om de huidige risico's en latente verplichtingen (in het kader van bestemmingsfondsen) af te dekken.

In 2023 zullen voorstellen ontwikkeld worden met betrekking tot het vermogen. Inhoud en omvang bepaalt het Algemeen Bestuur.

Risico's

1. Exploitatiesaldo

Een saldo in de exploitatie kan ontstaan door niet realiseren van begrote inkomsten, tegenvallende kosten of kosten voor onvoorziene gebeurtenissen. Nieuw in deze categorie is ook de structurele krappe arbeidsmarkt, waardoor niet aan verplichtingen jegens klanten kan worden voldaan, en er omzetmarge wordt misgelopen. Prognoses - in 2022 is geconstateerd dat bij het maken van prognoses de marges, die door bovenstaande onzekerheden ontstaan, kunnen oplopen tot 2% á 3% van de omzet. Gemiddeld € 500.000. Outputfinanciering - uit een voorlopige analyse over 2022 blijkt dat het gemiddelde prijs van een product uitkomt op € 654,- (begroot € 712). Er worden meer 'goedkopere producten dan duurdere geleverd'. Er is een disbalans in aantallen, maar ook in bestede tijd per product. Bij een aantal producten is het 'kengetal' (de gemiddelde tijdsbesteding) nog niet stabiel. Voor de zomer 2023 wordt een gedetailleerd onderzoek gedaan naar de kostprijzen ten behoeve van de volgende begrotingscyclus.

2. Taakuitvoering

We kunnen aansprakelijk worden gesteld voor fouten in de taakuitvoering en bedrijfsvoering. Bijvoorbeeld als gedelegeerde bevoegdhe-

den onduidelijk zijn en niet helder zijn vastgelegd. Dit betreft vooral een bestuurlijk- en imago probleem. We zijn verzekerd voor schadeclaims tot een bedrag van maximaal twee keer €2,5 miljoen per jaar. Met een eigen risico. In 2022 zijn er geen substantiële claims binnen gekomen waarvoor de verzekering is ingezet.

3. Frictiekosten

Ondanks de groei van afgelopen jaren, de krappe arbeidsmarkt en organisatorische turbulentie, is in 2022 weinig frictie ontstaan met financiële consequenties. Partners hebben in 2022 vooral meer taken bij ons neergelegd. Er zijn geen partners die taken weer terug in eigen beheer hebben genomen. Binnen het Gelders Stelsel zijn enkele taken verschoven, maar allen budgetneutraal.

4. Niet voldoen aan wet- en regelgeving

Dat wij niet voldoen aan algemene wet- en regelgeving, zoals belastingwetten, privacy, Europese -en nationale verordeningen is een risico, maar dat is in 2022 beperkt gebleven, omdat bijvoorbeeld geen wijzigingen zijn doorgevoerd in de belastingplicht (omgevingsdiensten zijn vrijgesteld van vennootschapsbelasting).

5. Liquiditeit

Ons werkkapitaal wordt gevormd door vermogen, beschikbare voorzieningen en voorschotten die partners betalen voor onze dienstverlening. Bij uitblijven van betalingen van de voorschotten lopen wij een risico dat we salarissen, loonheffing, premies, BTW en crediteuren te laat betalen. We hebben aan het eind van elk kwartaal een saldo van minimaal twee miljoen euro nodig. We dekken een groot deel van de liquiditeitsbehoefte uit de voorschotten van onze partners, en zijn daarbij afhankelijk van hun betalingsdiscipline. Die is in 2022 sterk verbeterd ten opzichte van 2021.

Tabel 29: Financiële kengetallen

Kengetallen	Stand 31-12-2022	Stand 31-12-2021
Netto schuldquote	3,0%	7,1%
Netto schuldquote gecorr. voor	0,0%	7,1%
Solvabiliteitsrisico	7,0%	6,3%
Structurele exploitatieruimte	pm	pm
Liquiditeit	334,2%	135,2%
Grondexploitatie	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt

Toelichting op tabel 29

Met bovenstaande kengetallen geven we inzicht in de structurele evenwichtigheid en duurzaamheid van onze begroting.

- De netto schuld quotes geven inzicht in het niveau van onze schuldenlast ten opzichte van de baten middelen. In de toelichting op de balans zijn de schulden en eigen vermogen gespecificeerd. De schuldquote is lager dan in 2021. Feitelijk financieren we de lopende verplichtingen met eigen middelen.
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin wij in staat zijn aan onze financiële verplichtingen te voldoen. Het betreft het eigen vermogen versus het balanstotaal. Het percentage is licht gestegen naar 7,0%.
- Voor de beoordeling van het structurele- en reële evenwicht van de begroting maken wij het onderscheid tussen structurele- en incidentele lasten. We hebben geen toezeggingen op een meerjarige omzet, ondanks het aanwezig zijn van wettelijke verplichte basis-milieutaken.
- Grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn bij ODRA niet van toepassing.

Financiering, treasury, bankieren

In ons Treasurystatuut van eind 2016 hebben we de doelstellingen geformuleerd naar de verschillende deelgebieden van treasury: rente risicobeheer, financiën en kasbeheer.

- *Ons financieringsvraagstuk* - in 2022 zijn we een lening aangegaan ter dekking van de investeringen in de huisvesting. Gaat om een 15-jarige lening van € 625.000. De afschrijving van de investeringen

loopt hiermee gelijk. De investeringen in ICT worden gefinancierd uit onze liquiditeit. Dit gezien de relatief korte looptijd.

- *Investeringen in apparatuur meetdienst* - worden eventueel gedekt met het bestemmingsfonds.
- *We zijn sinds eind 2013 verplicht deel te nemen aan schatkistbankieren* - alle banktegoeden boven drempelwaarde van €1,75 miljoen, die wij met het Ministerie van Financiën hebben afgesproken, worden verplicht gestort op een rekening-courant bij het Ministerie. De overige liquiditeit is onze rekening-courant tegoeden en die hebben we ondergebracht bij de BNG. In de financieringsovereenkomst (juni 2020) met de BNG is een kredietlimiet afgesproken van maximaal één miljoen euro. Sinds oktober 2022 wordt er (weer) rente vergoed over de tegoeden.
- *Kasgeldlimiet Fido* - in de wet Financiering decentrale overheden (Fido) is een kasgeldlimiet gesteld aan het maximumbedrag waarop wij onze financiële bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd minder dan 1 jaar) mogen financieren. Voor ons is de norm 8,2% van het begrotingstotaal. Wij komen hier niet boven.

Ondertekening

Aldus vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van Omgevingsdienst Regio Arnhem van 13 april 2023.

De voorzitter,
Joa Maouche

De secretaris,
Ruben Vlaender

Bijlagen

Bijlage 1: Specificatie producten en diensten

Productnaam	Geactualiseerde bg 2022				Realisatie 2022				Realisatie 2021	
	Taakveld	Kengetal	Aantallen	Baten x € 1.000	Aantallen	prod. %	Baten	% bg	Aantallen	Baten
Programma 1. Vergunningverlening										
Intrekken omgevingsvergunning mba	Milieu	13	8	€ 9,6	6	0%	€ 7,2	75%		
Intrekkingsbesluit BRIKS	Bouw	4	40	€ 14,7	26	0%	€ 9,6	65%		
Maatwerk milieu	Milieu	14	59	€ 76,0	56	0%	€ 72,1	95%		
Meldingen beh. Besluit bouw en leefomg.	Bouw	1	1.383	€ 127,2	1.469	13%	€ 135,1	106%		
Meldingen mba	Milieu	10	451	€ 414,9	394	3%	€ 362,5	87%		
Meldingen mba-río	Milieu				0	0%	€ -			
Omgevingsverg. BRIKS cat 1 / gevolgklasse 1	Bouw	9	1.368	€ 1.132,7	1.490	13%	€ 1.291,5	114%		
Omgevingsverg. BRIKS cat 2 / gevolgklasse 2	Bouw	23	484	€ 1.024,1	492	4%	€ 1.053,8	103%		
Omgevingsverg. milieubelastende act.	Milieu	22	55	€ 111,3	33	0%	€ 66,8	60%		
Vergunning vuurwerkontbrandingen	Milieu	11	172	€ 174,1	183	3%	€ 185,2	106%		
Subtotaal vergunningen		8,3	4.020	€ 3.084,7	4.149	37%	€ 3.183,8	103%	4.036	€ 3.325,1
aandeel bouw		81%	3.275	€ 2.298,8	84%	3.477	78%	€ 2.490,0	3.482	€ 2.483,7
aandeel milieu & algemeen		19%	745	€ 785,9	7%	278	10%	€ 331,3	554	€ 841,3
Programma 2. Toezicht en Handhaving										
Controle asbest/sloop	Bouw	9	229	€ 189,6	230	2%	190	100%		
Controle BRIKS/gevolgklasse 2 Bbl	Bouw	23	229	€ 484,6	202	2%	427	88%		
Controle BRIKS/gevolgklasse 3 Bbl	Bouw	48	93	€ 410,7	64	1%	283	69%		
Controle BRIKS categorie 1	Bouw	8	1.107	€ 814,8	1.379	12%	1.015	125%		
Controle BRIKS categorie 1 - RIT	Bouw			€ -	12	0%	9	0%		
Handhavingscontrole	Milieu	10	98	€ 90,2	116	1%	107	118%		
Handhavingscontrole - RIO	Milieu	6	609	€ 336,2	0	0%	0	0%		
Hercontrole milieu	Milieu			€ -	429	4%	237	0%		
Hercontrole milieu - RIO	Milieu			€ -	3	0%	2	0%		
Klachtbehandeling	Milieu	2	1.882	€ 346,3	2.907	26%	535	154%		
Prev. controle mba - RIT	Milieu	9	1.620	€ 1.341,4	0	0%	0	0%		
Prev. milieutoezicht	Milieu			€ -	1.548	14%	1.282	0%		
Prev. milieutoezicht - RIO	Milieu			€ -	4	0%	3	0%		
Projectcontrole - WNB	Milieu			€ -	45	0%	33	0%		
Rapp. verpl. overig	Milieu	4	290	€ 106,7	176	2%	65	61%		
Toez. vuurwerkver.	Milieu	12	115	€ 127,0	100	1%	110	87%		
Subtotaal Toezicht en handhaving		7,4	6.272	€ 4.247,3	7.215	63%	€ 4.297,7	101%	7.885	€ 5.875
aandeel bouw		26%	1.658	€ 1.899,6	26%	1.887	45%	€ 1.924,3	1.936	€ 1.984,7
aandeel milieu & algemeen		74%	4.614	€ 2.347,7	74%	5.328	55%	€ 2.373,4	5.949	€ 3.890,1
Totaal producten	verhouding		10.292	€ 7.331,9	11.364	**	€ 7.481,5	110%	11.921	€ 9.199,9
aandeel bouw		57%	4.933	€ 4.198,4	47%	5.364	€ 4.414,3		5.418	€ 4.468,4
aandeel milieu & algemeen		43%	5.359	€ 3.133,5	49%	5.606	€ 2.704,7		6.503	€ 4.731,4

* De realisatie is gebaseerd op de PDC 2021. De actuele begroting is gebaseerd op de PDC 2022/2023. Conversie 2021 op productniveau is niet gemaakt.

** Betreft realisatie exclusief verrekening OHW ad € 47,1 + materiele kosten ad € 3,6

Bijlage 1b: Specificatie diensten

Taakveld	Tarief € 92,00	Geactualiseerd bg '22		Realisatie '22			Realisatie 2021*			
	Taakveld	Aantal uren	Baten	Aantal uren	Baten	% bg	Aantal	Bedrag		
Programma; Vergunningen										
Advies omgevingskwaliteit	Bouw									
Advies omgevingsverg. en meldingen	Milieu	292	€ 27	681	€ 63	233%				
Begeleiden initiatief BRIKS	Bouw	2.633	€ 242	4.456	€ 410	24%				
Begeleiden initiatief milieu	Milieu	1.315	€ 121	645	€ 59	339%				
Beoordelingen Bbl	Bouw	2.290	€ 211	1.499	€ 138	65%				
Juridische expertise vergunningen	Algemeen	2.204	€ 203	5.180	€ 476	235%				
Omgevingsverg. BRIKS cat 3	Bouw	2.320	€ 213	1.945	€ 179	84%				
Omgevingsvergunning compl. Bedrijven	Milieu	2.684	€ 247	2.051	€ 189	76%				
Subtotaal vergunningen		13.738	€ 1.264	16.457	€ 1.513	120%	10.528	€ 969		
aandeel bouw		53%	7.243	€ 666	48%	7.900	€ 726	41%	4.264	€ 392
aandeel milieu & algemeen		47%	6.495	€ 598	52%	8.557	€ 787	59%	6.263	€ 576
Programma 2. Toezicht en Handhaving										
Adviesrapport leefomgevings - GUO	Algemeen			0	€ -	0%				
Bestuursdwang uitvoeren	Bouw	250	€ 23	32	€ 3	12%				
Contr. best. bouw en RO	Milieu	4.312	€ 397	4.194	€ 385	97%				
Controle bodemsanering	Milieu			6.210	€ 571	0%				
Controle complex bedrijf	Milieu	5.808	€ 534	11.631	€ 1.070	200%				
Contr. grav. i/bodem o/IW	Milieu	9.649	€ 888	4.729	€ 435	49%				
Contr. grav. i/bodem o/IW - A15	Milieu	2.619	€ 241	15	€ 1	1%				
Handh. besl. nemen	Algemeen	10.316	€ 949	10.776	€ 991	104%				
Jur. exp. handhaving	Algemeen	4.990	€ 459	5.479	€ 504	110%				
Projectcontrole - ENE	Milieu	2.504	€ 230	3.454	€ 318	138%				
Rapp. beh. meld. ong. voorv.	Milieu	1.464	€ 135	602	€ 55	41%				
Rapp. verpl. EPRTR	Algemeen	1.101	€ 101	1.205	€ 111	109%				
Transportcontrole	Milieu	250	€ 23	191	€ 18	76%				
Diensten PCH	Algemeen	7.132	€ 656	8.351	€ 767	0%				
Subtotaal Toezicht en handhaving		50.395	€ 4.636	56.869	€ 5.229	113%	9.031	€ 831		
aandeel bouw		9%	4.312	€ 397	7%	4.194	€ 385	28%	2.507	€ 231
aandeel milieu & algemeen			46.083	€ 4.240		52.675	€ 4.843		6.524	€ 600
Programma 3. Advies										
Adviesrapport leefomgeving	Milieu	9.642	€ 887	10.151	€ 934	105%				
Adviesrapport leefomgeving - A15	Milieu		€ -	4	€ 0	0%				
Adviesrapport leefomgeving - GUO	Milieu		€ -	1.056	€ 97	0%				
Adviesrapport leefomgeving	Milieu	465	€ 43	805	€ 74	173%				
Beoordeling saneringsevaluatie	Bouw	2.380	€ 219	3.950	€ 363	166%				
Meetadviesrapport leefomgeving	Milieu	8.255	€ 759	7.116	€ 654	86%				
Meten luchtkwaliteit langs wegen	Milieu	2.168	€ 199	-2	€ -	0%				
Meetadvies lucht divers				1.481	€ 136					
				119	€ -					
Subtotaal advies		22.910	€ 2.108	24.680	€ 2.259	107%	19.177	€ 1.764		
aandeel bouw		10%	2.380	€ 219	16%	3.950	€ 363		0	€ -
aandeel milieu & algemeen		90%	20.530	€ 1.889	84%	20.730	€ 1.896		14.253	€ 1.311
Programma 4. Stelseltaken										
Subtotaal stelseltaken		0	€ -	0	€ -		5.066	€ 466		
aandeel bouw		0	€ -	0	€ -		0	€ -		
aandeel milieu & algemeen		0	€ -	0	€ -		5.066	€ 466		
Programma 5. Algemeen en Projecten										
Beleids- en bestuursondersteuning	Algemeen	2.745	€ 253	2.234	€ 205	81%				
Detachering	Algemeen	1.556	€ 143	1.829	€ 181	126%				
Externe communicatie	Algemeen			1.050	€ 96	0%				
Faciliteren part. traject	Milieu	1.876	€ 173	593	€ 54	32%				
Inzet toezichthouders	Milieu			433	€ 40	0%				
Kennisontwikkeling	Algemeen			3.756	€ 345	0%				
Omgevingsscans	Milieu			953	€ 88	0%				
Partnerspecifieke werkafspraken	Algemeen	1.046	€ 96	373	€ 34	36%				
Programma- en projectmanagement	Algemeen	16.443	€ 1.513	9.563	€ 918	61%				
Programma- en projectmedewerking	Algemeen	15.350	€ 1.412	13.773	€ 1.191	84%				
Subtotaal projecten		39.015	€ 3.589	34.557	€ 3.153	88%	21.079	€ 1.963		
aandeel bouw		0		0			0			
aandeel milieu & algemeen		100%	39.015	€ 3.589	100%	34.557	€ 3.153	100%	21.079	€ 1.963
Totaal diensten (in uren)										
		126.058	€ 11.597	132.563	€ 12.154		64.881	€ 5.993		
aandeel bouw		11%	13.935	€ 1.282	12%	16.044	€ 1.475	10%	6.771	€ 623
aandeel milieu & algemeen		89%	112.123	€ 10.315	88%	116.519	€ 10.679	74%	46.312	€ 4.453

* De realisatie is gebaseerd op de PDC 2021. De actuele begroting is gebaseerd op de PDC 2022/2023. Conversie 2021 voor diensten is niet gemaakt.

** Hierin ook opgenomen en uren tbv projecten afgerekend via balans

Bijlage 2: Specificatie per partner

Begroting per klant (groep)

Baten per klant x € 1.000	Producten aantal x tarief	Diensten uren x tarief	Collectieve diensten	Overige baten	Totaal	% Bouw	Begroot 2022	
							aantal producten	aantal diensten
Arnhem	€ 3.227	€ 1.819	€ 588	€ 35	€ 5.669	50%	4.436	19.776
Doesburg	€ 65	€ 50	€ 30	€ -	€ 146	8%	95	544
Duiven	€ 193	€ 161	€ 43	€ -	€ 397	4%	262	1.753
Lingewaard	€ 1.521	€ 1.406	€ 217	€ 117	€ 3.261	41%	2.045	15.283
Overbetuwe	€ 495	€ 376	€ 109	€ 14	€ 994	6%	698	4.092
Provincie regulier	€ 310	€ 611	€ 85	€ 214	€ 1.220		313	6.640
Provincie Bodemtaken	€ -	€ 550	€ -	€ -	€ 550	33%		5.975
Provincie Complexe Handhaving	€ -	€ 3.359	€ 128	€ 45	€ 3.533	1%		36.514
Provincie Aandachtsbedrijven	€ -	€ 1.136	€ -	€ 42	€ 1.178			12.348
Renkum	€ 825	€ 412	€ 151	€ -	€ 1.388	51%	1.090	4.481
Rheden	€ 286	€ 143	€ 103	€ 7	€ 538	11%	714	1.555
Rozendaal	€ 10	€ 4	€ 16	€ -	€ 31	11%	19	46
Westervoort	€ 46	€ 30	€ 30	€ -	€ 106	2%	64	326
Zevenaar	€ 324	€ 289	€ 88	€ 14	€ 715	7%	487	3.144
Subtotaal Partners	€ 7.302	€ 10.348	€ 1.590	€ 487	€ 19.726	27%	10.223	112.477
% van de omzet	37%	52%	8%	2%				
Subtaal OD's	€ 30	€ 332	€ 55	€ -	€ 417	27%	64	3.610
Subtotaal derden	€ 0	€ 318	€ 7	€ 101	€ 427	22%	-	3.458
Balans Overigen div inkomsten								
Subtotaal uit balans/overig	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -		-	5.258
Totaal klanten	€ 7.331	€ 10.998	€ 1.653	€ 588	€ 20.570	27%	10.287	124.803
% van de omzet	36%	53%	8%	3%			7,75 gemiddeld kengetal	

Realisatie per klant

Realistie 2022		Realistie 2022					Taakvelden real. 2022		
Real. producten	Real. diensten	Producten x tarief	Uren x tarief	Col. diensten	Div. materieel	Totaal	Bouw	mil / alg	Aandeel bouw
5.455	22.639	€ 3.506	€ 2.082	€ 588	€ 71	€ 6.248	€ 3.307	€ 2.941	53%
177	651	€ 149	€ 60	€ 30	€ -	€ 238	€ 86	€ 153	36%
212	1.442	€ 154	€ 132	€ 43	€ 10	€ 340	€ 9	€ 331	3%
1.736	13.170	€ 1.282	€ 1.211	€ 217	€ 82	€ 2.792	€ 1.131	€ 1.660	41%
603	4.124	€ 412	€ 379	€ 109	€ 25	€ 925	€ 1	€ 925	0%
362	11.113	€ 300	€ 593	€ 86	€ 277	€ 1.255	-€ 32	€ 1.287	-3%
	8.484	€ -	€ 780	€ -	€ -	€ 780	€ 363	€ 417	47%
	38.371	€ -	€ 3.540	€ -	€ 62	€ 3.602	€ 66	€ 3.536	2%
	13.612	€ -	€ 1.252	€ -	€ 2	€ 1.254	€ -	€ 1.254	
1.471	5.043	€ 902	€ 463	€ 151	€ -	€ 1.517	€ 787	€ 730	52%
738	1.830	€ 287	€ 168	€ 103	€ -	€ 558	€ 45	€ 513	8%
15	15	€ 11	€ 1	€ 16	€ -	€ 29	€ 3	€ 26	10%
72	169	€ 51	€ 15	€ 30	€ -	€ 96	€ 2	€ 94	2%
452	4.543	€ 294	€ 418	€ 88	€ 50	€ 849	€ 51	€ 799	6%
11.293	125.206	€ 7.349	€ 11.095	€ 1.462	€ 579	€ 20.485	€ 5.820	€ 14.665	28%
		36%	54%	7%	3%				
71	3.448	€ 15	€ 317	€ 57	€ 3	€ 391	€ 85	€ 306	22%
-	2.602	€ 71	€ 680	€ -	€ 20	€ 778	€ 91	€ 688	12%
	406	€ -	€ 37	€ -	€ 120	€ 205	€ -	€ 205	
	901	€ -	€ 45	€ 145	€ -145	€ -0	€ -	€ -0	
		€ -	€ 72	€ -	€ 94	€ 166	€ -	€ 166	
-	1.307	€ -	€ 154	€ 145	€ 68	€ 370	€ -	€ 370	
11.364	132.563	€ 7.434	€ 12.247	€ 1.664	€ 669	€ 22.024	€ 5.996	€ 16.028	27%
7,11		34%	56%	8%	3%		27%	73%	

Bijlage 3: Specificaties productie/bestedingen

Collectieve diensten en EML-controles / complexe vergunningen

Projecten en gezamenlijke diensten x €1.000	ini-bg '22	Actuele bg 2022	Realisatie (uitvoering) € 92	Interne uren à € 57,81	Materieel realisatie
Project omgevingswet	128,8	128,9	215,3		60,9
Programma energie	138,0	138,0	203,1		0,4
• Circulaire economie	46,0	46,0	31,2		
• GUOV	23,0	22,9	20,4		
Project ondermijning	23,0				
Gezam. algemeen deel projecten	358,8	335,8	470,0	0,0	61,4
Gegevensbeheer	81,2		0,0		
Beheer kaarten/zones/data	130,2	167,3	126,0		21,4
Keten en data gedreven toezicht	152,3	170,9	132,1		44,6
Klantadvies milieu	65,4	65,3	5,4		
Ontwikkeling strafrecht	147,2	147,2	254,0		
Piketdienst abonnement	107,0	106,9	75,8		18,0
Omzetting mba's			37,3		16,0
Innovatie	100,0	100,0	88,9	28,5	30,5
Gezam. alle partners	783,3	757,6	719,5	28,5	130,6
Klantadvies BRIKS	368,0	368,0	425,4		
Gezam. Bouw-partners	368,0	368,0	425,4	0,0	0,0
Overige klanten					
OD's: DAT/LMA/ ketentoezicht	143,9	110,4	55,2		
Gen. Beheerkaarten/zones/data		75	8,0		
Totaal-generaal	1.654,0	1.579,3	1.678,1	28,5	191,9

EML-controles	real 2022	real 2021
Gemeente Arnhem	209	165
Gemeente Doesburg	17	7
Gemeente Duiven	1	
Gemeente Lingewaard	55	34
Gemeente Overbetuwe	52	35
Gemeente Renkum	31	19
Gemeente Rheden	53	61
Gemeente Rozendaal	4	1
Gemeente Westervoort	1	
Gemeente Zevenaar	9	
Totaal	432	322

Kosten 2022	Te betalen door klanten fixed price	Overig bekostiging	Toelichting	Vershil
276,2	128,9	103,6	uit balans	€ -43,7
203,5	138,0	55,2	bijdrage gea/goed	€ -10,3
31,2	46,0	10,0	bijdrage IPO	€ 24,8
20,4	22,9			€ 2,5
0,0	0,0			-
531,3	335,8	168,8	504,6	-26,7
0,0	0,0			€ -0,0
147,4	167,3			€ 19,9
176,7	170,9			€ -5,8
5,4	65,3			€ 59,9
254,0	147,2			€ -106,8
93,8	106,9			€ 13,1
53,3		53,3	uit balans	€ -
147,9	100,0	47,9	uit balans	€ -
878,5	757,6	101,2	0,0	-19,7
425,4	368,0			€ -57,4
425,4	368,0	0,0	368,0	-57,4
55,2	55,2			€ -
8,0	8,0			€ -
1.898,5	1.524,6	270,0	1.794,6	-103,8

Milieuverg. complex kosten ODRN x € 1.000	Real. 2022	Real. 2021	Real. 2020
Arnhem	15,4	7,5	3,9
Duiven	9,4	0,8	
Lingewaard			2,9
Overbetuwe	23,6	2,1	7,3
Renkum			
Rheden			
Zevenaar	49,2	29,3	1,2
Totaal x € 1.000	97,6	39,7	15,3

Bijlage 4: Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel

Wij hebben de in de jaarstukken 2022, op pagina 30 tot en met 50, opgenomen jaarrekening 2022 van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2022 een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2022 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem per 31 december 2022 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 de balans per 31 december 2022;
- 2 het overzicht van baten en lasten over 2022; en
- 3 de toelichtingen met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.
- 4 De SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen (pagina 49)

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2022, het door het algemeen bestuur vastgestelde Controleprotocol en het Controleprotocol WNT 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Regio Arnhem zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 206.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van paragraaf 4 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2022 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. In paragraaf 7 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2022 zijn tevens een aantal specifieke controle- en rapportagetoleranties opgenomen, die wij hebben toegepast.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2022. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Het risico op frauduleuze verslaggeving ten aanzien van de nauwkeurigheid van de verantwoording van baten en lasten van aanvullende activiteiten

De omgevingsdienst ontvangt naast de vaste bijdragen voor de uit te voeren begrote taken overige bijdragen van het Rijk, provincies en deelnemende gemeenten, al dan niet via vooruitbetalingen. Met de overige bijdragen kan het jaarresultaat beïnvloed worden door de uit deze bijdragen voortvloeiende baten en hiermee samenhangende lasten niet aan de juiste verslaggevingsperiode toe te rekenen, dit met het doel om de realisatie beter aan te laten sluiten bij de begroting.

Wij hebben aandacht besteed aan dit risico door het vaststellen van de opzet en het bestaan van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het opstellen van de begroting, factureren van de bijdragen, het aangaan van inkoopverplichtingen en het autoriseren van de inkoop en het genereren en verwerken van journaalposten, uitgaande van een risico op doorbreking van deze processen.

Voorts hebben wij door middel van data-analyse een analyse uitgevoerd op de wijze waarop de omzet- en kostenboekingen tot stand komen en cijferanalyses uitgevoerd op de afwijkingen tussen de realisatie en de definitieve begroting over het boekjaar. Naar aanleiding hiervan hebben wij detailcontroles uitgevoerd op de bijzonderheden die wij hebben geconstateerd om vast te stellen dat de boekingen zijn gebaseerd op daadwerkelijke bijdragen en lasten in het betreffende boekjaar, door vergelijking van verantwoorde bedragen met informatie over toegekende bedragen, opdrachtovereenkomsten, andere onderliggende informatie (waaronder inkoopfacturen) en ook andere informatie verkregen in de controle, waaronder de programmaverantwoording en rapportages aan de deelnemers. Als onderdeel van onze data-analysewerkzaamheden hebben wij de aansluiting tussen de bankmutaties en de verantwoording hiervan in de financiële administratie vastgesteld, waaronder een aansluiting tussen de ontvangen gelden en de verantwoorde baten en een aansluiting tussen uitgaande gelden en de verantwoorde lasten. Hierbij is ook informatie betrokken uit het volgende boekjaar om door middel van een voortgezette controle op inkoop en betalingen vast te stellen dat lasten in het juiste boekjaar zijn verantwoord.

Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen die duiden op frauduleuze verslaggeving ten aanzien van de verantwoording van baten en lasten.

Frauderisico's die leiden tot onrechtmatige lasten

Als gevolg van tekortkomingen in de administratieve organisatie en interne beheersing in het inkoopproces onderkennen wij het risico dat onrechtmatige facturen in de administratie worden verwerkt en worden betaald. Daarbij zien wij een specifiek onrechtmatigheidsrisico dat Europese aanbestedingsregels bewust niet worden nageleefd.

Wij hebben aandacht besteed aan dit risico door het vaststellen van de opzet en het bestaan van de maatregelen van interne beheersing in de processen met betrekking tot het aangaan van

inkoopverplichtingen (waaronder de aanbestedingsprocedure), autoriseren van de inkopen, autoriseren van en betalingen en het genereren en verwerken van journaalposten, uitgaande van een risico op doorbreking van deze processen.

Voorts hebben wij door middel van data-analyse een analyse uitgevoerd op de wijze waarop bankmutaties en kostenboekingen tot stand komen en cijferanalyses uitgevoerd op de in het boekjaar verantwoorde lasten in vergelijking tot de begroting en voorgaand jaar. Naar aanleiding hiervan hebben wij detailcontroles uitgevoerd op de bijzonderheden die wij hebben geconstateerd om vast te stellen dat boekingen zijn gebaseerd op daadwerkelijke lasten en detailcontroles op bankmutaties gericht op bijzonderheden zoals meerdere namen per bankrekeningnummer, meerdere rekeningnummers per naam en controles op specifieke bankrekeningnummers. Als onderdeel van deze controlewerkzaamheden hebben wij de totale kosten per leverancier beoordeeld over een periode van 4 jaar om de totale omvang van dienstverlening te bepalen en hebben detailcontroles uitgevoerd op onderliggende contracten van kosten boven de aanbestedingsnorm, om te toetsen of aanbesteding (juist) heeft plaatsgevonden.

Uit onze controlewerkzaamheden zijn geen bevindingen voortgekomen die duiden op specifieke aanwijzingen van onrechtmatige lasten als gevolg van fraude.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening.

Omgevingsdienst Regio Arnhem betreft een gemeenschappelijke regeling waarin de deelnemers, bestaande uit de deelnemende gemeenten en de provincie Gelderland, samenwerken ten behoeve van specifieke taken. De gemeenschappelijke regeling is bij wet opgericht en in artikel 10 lid 3 hiervan is geregeld dat de deelnemers te allen tijde zullen zorgdragen dat het openbaar lichaam over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen te voldoen.

De deelnemers kunnen individueel uittreden of de gemeenschappelijk regeling kan worden opgeheven. In beide situaties zijn deelnemers individueel of gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiële gevolgen van deze rechtshandelingen.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken het jaarverslag, bestaande uit de programmaverantwoording de verplichte paragrafen en overzichten, alsmede bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het in Nederland geldende Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten volgens de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV en de bepaling van en krachtens de WNT.

Deze verantwoordelijkheid houdt onder meer in dat de jaarrekening zowel de baten en lasten als de activa en passiva getrouw dient weer te geven en dat de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen. Rechtmatige totstandkoming betekent in overeenstemming met de begroting en met de relevante wet- en regelgeving, zoals opgenomen in het normenkader.

Het dagelijks bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de Gemeenschappelijk Regeling in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de Gemeenschappelijk Regeling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de Gemeenschappelijk Regeling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de Nota verwachtingen accountantscontrole 2022, het controleprotocol vastgesteld door het algemeen bestuur, het controleprotocol WNT 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
- dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het dagelijks bestuur gemaakte schattingen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en

- het evalueren of de jaarrekening de onderliggende transacties en gebeurtenissen zonder materiële afwijkingen weergeeft.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Elst, 19 april 2023

De Jong & Laan Controle B.V.

Origineel getekend door N.C. van der Wolf MSc RA

Jeune P

Omgevingsdienst
Regio Arnhem